

**PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA
DE
4º EDUCACIÓN PRIMARIA**

Índice

1	INTRODUCCIÓN.....	2
2	CONTEXTUALIZACIÓN.....	3
3	CARACTERÍSTICAS DO ALUMNADO.....	3
4	OBXECTIVOS DA EDUCACIÓN PRIMARIA.....	4
5	PERFIL COMPETENCIAL.....	5
6	CONTRIBUCIÓN DESDE AS ÁREAS AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE.....	8
7	METODOLOXÍA.....	8
	7.1 Presencial.....	8
	7.2 Non presencial.....	9
	7.3 Semipresencial.....	9
	7.4 Agrupamentos e espazos.....	9
8	MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS (incluídos os libros de texto).....	9
9	A AVALIACIÓN.....	10
	9.1 Procedementos e instrumentos de avaliación.....	10
	9.2 Criterios de cualificación.....	10
	9.3 Directrices e instrumentos para a realización da avaliación inicial.....	11
	9.4 Criterios de promoción.....	12
	9.5 Actividades de recuperación e os reforzos.....	12
10	MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.....	13
11	ACCIÓNS E CONTRIBUCIÓNS AOS DISTINTOS PLANS E PROXECTOS.....	13
	11.1 Acciós de contribución ao proxecto lector.....	13
	11.2 Acciós de contribución ao plan tic.....	14
	11.3 Acciós de contribución ao plan de convivencia.....	14
	11.4 Acciós de contribución ao proxecto lingüístico.....	15
12	ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.....	16
13	OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS CLAVE NAS DIFERENTES ÁREAS.....	17
	13.1 CIENCIAS DA NATUREZA.....	17
	13.2 CIENCIAS SOCIAIS.....	27
	13.3 MATEMÁTICAS.....	41
	13.4 LINGUA GALEGA.....	54
	13.5 LINGUA CASTELÁ.....	78
	13.6 EDUCACIÓN PLÁSTICA.....	98
	13.7 VALORES CÍVICOS E SOCIAIS.....	108
14	PROGRAMACIÓN DA EDUCACIÓN EN VALORES.....	123
15	PROCEDEMENTOS PARA AVALIAR A PROGRAMACIÓN E A PRÁCTICA DOCENTE.....	124

1 INTRODUCCIÓN

Fundamento legislativo:

- Ley Orgánica 8/2013, de 9 de diciembre, para la mejora de la calidad educativa.
- Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da Educación Primaria na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG Núm. 171)
- Orde ECD/65/2015, do 21 de xaneiro, pola que se describen as relacións entre as competencias, os contidos e os criterios de avaliación da Educación Primaria, a Educación Secundaria Obrigatoria e o Bacharelato.
- ORDE do 9 de xuño de 2016 pola que se regula a avaliación e a promoción do alumnado que cursa Educación Primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.

Tendo en conta os obxectivos da etapa recollidos no Decreto 105/2014, incidirase dende todas as áreas nos seguintes aspectos:

- Expresión oral
- Expresión escrita
- Comprensión oral
- Comprensión escrita
- Razoamento lóxico
- Cálculo
- Linguaxe matemática
- Control emocional
- Educación audiovisual

2 CONTEXTUALIZACIÓN

Situado na parroquia de Santa María de As Neves, o CEIP Marquesa do Pazo da Mercé é o único centro de Educación Infantil e Educación Primaria do concello de As Neves.

O concello de As Neves, situado no sur da provincia de Pontevedra e separado de Portugal polo río Miño, ten arredor de 3900 habitantes repartidos polas súas 13 parroquias. Limita tamén con Salvaterra de Miño, Pontearreas, Arbo e A Cañiza.

Os falecementos (por idade) e a busca doutros modos de vida lonxe do Miño seguen baleirando un concello que noutros tempos chegou a 5000 habitantes que vivían vinculados á agricultura. Hoxe as cousas son doutro xeito: moitas familias mudáronse a localidades limítrofes con máis oportunidades de traballo e posibilidades de conciliación familiar. A vida na cidade resulta máis atractiva para as familias máis xoves, e os que seguen residindo no concello dedícanse ao cultivo minifundista, aínda que se están facendo grandes esforzos e notables progresos no eido da viticultura.

Traballadores do campo e do sector servizos, as familias nevenses teñen un poder adquisitivo medio-baixo.

A pesar de ser unha zona rural, a lingua predominante nos nenos é o castelán. Os maiores diríxense aos cativos en castelán e edúcanos nesta lingua, relegando o galego a un uso secundario (para a comunicación entre eles e o mundo do campo).

Desde o goberno municipal non se escatiman esforzos por facilitar o acceso á cultura e a educación.

3 CARACTERÍSTICAS DO ALUMNADO

O alumnado do centro está comprendido entre os 3 e os 12 anos. Contamos cunha excepción: un alumno que, polas súas características e necesidades persoais, flexibiliza por segunda vez, está en 6º de E. Primaria e ten 14 anos.

Na súa maioría proceden de familias que viven nalgunha das 13 parroquias do concello, aínda que hai certo número de casos que residen en concellos limítrofes como Ponteareas ou Salvaterra, e que se desprazan ao centro todos os días.

Arredor do 18% do alumnado do centro presenta necesidades educativas especiais que son atendidas polos especialistas de PT e AI do centro. Para unha mellor atención destas necesidades especiais, contamos no centro cunha aula específica á que acoden diariamente, e en determinadas horas, 2 alumnos con TEA.

As necesidades de atención educativa que temos no centro son as seguintes:

- TEA
- TDAH
- Dislalias, rotacismos, disfasias...
- Atrasos na aprendizaxe froito dun ambiente familiar desfavorecido
- Atrasos na aprendizaxe froito dunha maduración tardía
- Hipoacusias (de distinta índole e etioloxía)
- Altas capacidades

Unha alta porcentaxe do alumnado é castelán falante, sendo minoritario o uso da lingua galega.

4 OBXECTIVOS DA EDUCACIÓN PRIMARIA

- a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
- d) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
- e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
- f) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
- g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser capaces de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.
- h) Coñecer os aspectos fundamentais das Ciencias da Natureza, das Ciencias Sociais, da Xeografía, da Historia e da Cultura con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.

- i) Iniciarse no uso das tecnoloxías da información e da comunicación, para a aprendizaxe, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- j) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- l) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
- m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións cos demais, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.
- n) Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.
- o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, salientando as mulleres e os homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

5 PERFIL COMPETENCIAL

COMPETENCIA LINGÜÍSTICA			
NIVEL	ÁREA	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	%
4º	CN	CNB1.2.2 Emprega axeitadamente o vocabulario que corresponde a cada un dos bloques de contidos.	5 %
4º	CS	CSB1.3.1 Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.	5 %
4º	LC	LCB1.5.1 Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais.	5 %
4º	LC	LCB1.7.1 Elabora, imitando modelos, textos orais breves e sinxelos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	10 %
4º	LC	LCB2.2.2 Resume textos lidos, de diferente tipoloxía, adecuados a súa idade e reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.	5 %
4º	LC	LCB3.1.2 Escribe textos, organizando as ideas utilizando elementos de cohesión básicos e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas	10 %
4º	LC	LCB5.2.1 Realiza lecturas guiadas e comentadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	5 %
4º	LG	LGB1.3.3 Elabora e produce textos orais (explicacións sinxelas, exposicións, narracións...) presentando coherentemente a secuencia de ideas, feitos, vivencias e as súas opinións e preferencias, utilizando o dicionario se é preciso.	5 %
4º	LG	LGB2.1.1 Comprende a información relevante en textos propios de situacións cotiás e dos medios de comunicación social nos que esta se amose de forma evidente.	5 %
4º	LG	LGB2.6.2 Le textos en voz alta, sen dificultade e coa velocidade adecuada.	10 %
4º	LG	LGB3.3.1 Elabora por escrito textos moi sinxelos do ámbito académico (cuestionarios, resumos, informes sinxelos,	10 %

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

		descricións, explicacións...) para obter, organizar e comunicar información.	
4º	MT	MTB1.1.1 Comunica verbalmente de forma razoada o proceso seguido na resolución dun problema de matemáticas ou en contextos da realidade.	10 %
4º	LE	PLEB1.1 Comprende o sentido global e a información mais importantes de textos orais, con estruturas coñecidas e léxico de uso cotiá procedentes de medios audiovisuais ou da Internet adecuados a súa idade.	5 %
4º	LE	PLEB2.2 Pregunta e responde para dar/obter información en interaccións cotiás.	5 %
4º	LE	PLEB4.3 Escribe textos sinxelos, organizados con coherencia na súa secuencia e con léxico relacionado co tema da escritura propios de situacións de relación interpersoal (invitacións, notas e avisos).	5 %

COMPETENCIA MATEMÁTICA E COMPETENCIAS BÁSICAS EN CIENCIA E TECNOLOXÍA

NIVEL	ÁREA	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	%
4º	CN	CNB2.2.1 Identifica e adopta hábitos de hixiene, de descanso e de alimentación sa e diferencia prácticas e mensaxes que son contraproducentes para a saúde.	5 %
4º	CN	CNB2.2.3 Recoñece algúns factores que producen as enfermidades máis habituais (carie, catarros, gripe, obesidade) e aplica actuacións para á súa prevención.	5 %
4º	CS	CSB2.2.1 Explica e compara as distintas formas de representación da Terra, planos, mapas, planisferios e globos terráqueos identificando polos, eixe e hemisferios.	5 %
4º	LC	LCB2.3.4 Relaciona de xeito global, a información contida nos gráficos e ilustracións coa información que aparece no texto.	5 %
4º	MT	MTB2.4.1 Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división (de ata dúas cifras) con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.	30 %
4º	MT	MTB2.5.1 Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exempl os contrarios), creando conxecturas, construindo, argumentando e tomando decisións.	50 %

COMPETENCIA DIXITAL

NIVEL	ÁREA	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	%
4º	CN	CNB1.1.2 - Presenta os traballos, en soporte dixital ou papel, de maneira ordenada, clara e limpa.	10 %
4º	LC	LCB1.9.1 - Utiliza de xeito guiado os medios audiovisuais e dixitais para recoller información	10 %
4º	LC	LCB2.8.1 - Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	20 %
4º	LC	LCB4.5.1 - Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade como apoio e reforzo da aprendizaxe.	20 %
4º	LG	LGB2.5.1 - Utiliza, de forma guiada, as tecnoloxías da información para obter información.	20 %
4º	LG	LGB3.5.1 - Usa, de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	10 %
4º	MT	MTB2.4.5 - Emprega a calculadora aplicando as regras dos eu funcionamento para investigar e resolver problemas.	10 %

COMPETENCIA APRENDER A APRENDER

NIVEL	ÁREA	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	%
4º	CN	CNB1.1.3 - Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	10 %

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

4º	CS	CSB1.1.2 - Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.	10 %
4º	EF	EFB1.3.2 - Demostra certa autonomía resolvendo problemas motores.	10 %
4º	EM	EMB3.1.2 - Inventa e reproduce pequenas coreografías que corresponden coa forma interna dunha obra musical de forma sinxela binaria, ternaria e rondó.	10 %
4º	EP	EPB2.1.5 - Experimenta con materiais e texturas para creacións orixinais, integrándoos de diferentes maneiras.	10 %
4º	LC	LCB5.4.1 - Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados.	10 %
4º	LG	LGB3.1.2 - Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia xeral e de xeito creativo.	10 %
4º	MT	MTB2.5.1 - Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións.	10 %
4º	LE	PLEB3.5 - Iniciase progresivamente no uso autónomo de estratexias de comprensión lectora.	10 %
4º	LE	PLEB5.13 - Comprende e usa adecuadamente o vocabulario necesario para participar nas interaccións da aula ou fóra da aula, ler textos próximos á súa idade e escribir con léxico traballado previamente	10 %

CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAIS

NIVEL	ÁREA	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	%
4º	EF	EFB4.1.1 - Representa personaxes, situacións, ideas e sentimentos, utilizando os recursos expresivos do corpo, individualmente, en parellas ou en grupos.	20 %
4º	EM	EMB3.2.3 - Reproduce e goza interpretando danzas tradicionais galegas e doutras culturas.	20 %
4º	EP	EPB1.3.3 - Expressa as sensacións e as apreciacións persoais sobre as obras plásticas dun autor ou dunha autora cun criterio artístico	20 %
4º	LC	LCB5.5.1 - Memoriza e reproduce sinxelos textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións.	20 %
4º	LG	LGB5.4.1 - Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas.	20 %

SENTIDO DE INICIATIVA E ESPÍRITO EMPRENDEDOR

NIVEL	ÁREA	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	%
4º	CN	CNB1.1.3 - Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	10 %
4º	CS	CSB1.1.2 - Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.	10 %
4º	EF	EFB1.3.2 - Demostra certa autonomía resolvendo problemas motores.	10 %
4º	EP	EPB2.4.1 - Organiza e planifica o seu propio proceso creativo partindo da idea, recollendo información bibliográfica, dos medios de comunicación ou da internet, desenvolvéndoa en esbozos e elixindo os que mellor se adecúan aos seus propósitos na obra final, sen utilizar elementos estereotipados, sendo capaz de compartir cos compañeiros e compañeiras o proceso e o produto final obtido.	15 %
4º	LC	LCB3.5.2 - Elabora con creatividade textos breves do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómics, carteis, ilustrándoos para facilitar a súa comprensión ou mellorar a súa presentación.	15 %

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

4º	LG	LGB3.1.5 - Escribe textos propios seguindo o proceso de planificación, redacción, revisión e elabora borradores.	15 %
4º	MT	MTB1.3.2 - Formula novos problemas, a partir dun resolto: variando os datos, propoñendo novas preguntas, conectando coa realidade, buscando outros contextos etc.	15 %
4º	MT	MTB2.5.2 - Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	10 %

COMPETENCIA SOCIAIS E CÍVICAS

NIVEL	ÁREA	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	%
4º	CN	CNB1.3.1 - Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	10 %
4º	CS	CSB1.2.1 - Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material.	10 %
4º	EF	EFB1.1.3 - Mostra boa disposición para solucionar os conflitos de xeito razoable.	10 %
4º	EF	EFB2.1.1 - Respecta a diversidade de realidades corporais e de niveis de competencia motriz entre os nenos e nenas da clase.	
4º	EM	EMB1.1.3 - Coñece, entende e respecta as normas de comportamento en audicións e representacións musicais.	10 %
4º	EP	EPB2.5.2 - Presenta as tarefas con orde e limpeza, respectando as normas e as indicacións establecidas, e crea hábitos de traballo.	10 %
4º	LC	LCB1.1.2 - Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas, participación respectuosa.	10 %
4º	LG	LGB1.4.1 - Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	10 %
4º	LG	LGB1.5.2 - Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	10 %
4º	LE	PLEB2.5 - Manifesta interese e respecto polas achegas do seus compañeiros/as.	10 %

6 CONTRIBUCIÓN DESDE AS ÁREAS AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

O desenvolvemento das competencias clave abordarase desde todas as áreas curriculares de xeito interdisciplinar.

As competencias clave que debemos desenvolver son as seguintes:

- Comunicación lingüística (CCL).
- Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT).
- Competencia dixital (CD).
- Aprender a aprender (CAA).
- Competencias sociais e cívicas (CSC).
- Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE).
- Conciencia e expresións culturais (CCEC).

En cada estándar reflectirase a competencia clave coa que está ligado.

7 METODOLOXÍA

Dependendo da evolución da situación extraordinaria que estamos vivindo pola COVID-19, a metodoloxía a pode ser presencial, non presencial ou semipresencial.

7.1 Presencial

O ensino presencial desenvólvese no centro aplicando os principios metodolóxicos que teñen como protagonista ao alumnado.

Como medida de precaución e de evitar riscos de contaxio e propagación de virus, este ano limitaranse un pouco as metodoloxías colaborativas evitando a proximidade física do alumnado. O traballo será eminentemente individual, procurando canta menos mobilidade mellor e evitando que o alumnado comparta obxectos que non se desinfecten previamente.

7.2 Non presencial

O desenvolvemento da metodoloxía non presencial terá lugar se houberse que suspender o ensino presencial. Neste caso cobraría protagonismo a aula virtual, e a través dela seguiríase co proceso de E-A. de xurdiren problemas/dificultades de acceso á tecnoloxía por parte das familias/alumnado, buscaríase o xeito de solucionarlos (pedindo axuda ao Concello, prestando ordenadores ou tabletas...).

7.3 Semipresencial

De haber instrucións dun ensino semipresencial, combinaríamos os métodos empregados no ensino presencial e a aula virtual, tendo en conta sempre as diferenzas/dificultades de acceso á tecnoloxía que pode ter o alumnado e intentando resolver os atrancos que se presenten.

7.4 Agrupamentos e espazos

Este curso, debido á situación de risco de contaxio no que nos atopamos, o alumnado traballará de xeito individual e en gran grupo (toda a clase). Non haberá agrupamentos pequenos (parellas, grupos de 3, 4...). Todo o alumnado estará sentado no seu sitio, levantándose o imprescindible e sen xuntarse cos compañeiros. Tampouco se compartirá ningún tipo de material ou recurso.

Polo tanto, os espazos están determinados desde o inicio de curso, contemplándose solo a posibilidade de cambiar a situación dun alumno por outro dentro da aula (previa desinfección das mesas e cadeiras).

8 MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS (incluídos os libros de texto)

Empregaranse todos aqueles materiais e recursos que se considere que favorecen o proceso educativo e o desenvolvemento das capacidades do alumnado. Para a súa selección atenderase a criterios pedagóxicos.

RECURSOS HUMANOS:

- persoa titora,
- especialista de PT
- especialista de AL
- especialista de Música
- especialista de Inglés
- especialista de Relixión
- especialista de E. Física

RECURSOS MATERIAIS:

- Material funxible: cadernos do alumnado, folios, cartolinas, goma, lapis, rotuladores, ceras, bolígrafos, cartolinas...
- Material elaborado polo profesorado: fichas impresas, guías...

- Recursos dixitais: páxina web do centro, aula virtual, PDI, ordenador...
- Material específico de PT e AI
- Libros de texto:

ÁREA	TÍTULO	EDITORIAL	LINGUA
LINGUA CASTELÁ	LENGUA 4 APRENDER ES CRECER	ANAYA	CASTELÁN
CIENCIAS SOCIAIS	CIENCIAS SOCIAIS SABER FACER	SANTILLANA	GALEGO
CIENCIAS NATURAIS	CIENCIAS DA NATUREZA SABER FACER	SANTILLANA	GALEGO

9 A AVALIACIÓN

9.1 Procedementos e instrumentos de avaliación

A avaliación é continua, global, formativa e integradora e tense en conta o progreso do alumnado no conxunto de todas as áreas do currículo.

Os resultados da avaliación do alumnado na Educación Primaria expresaranse nos termos de: “Insuficiente (IN)” para as cualificacións negativas, e “Suficiente (SU)”, “Ben (BE)”, “Notable (NT)” ou “Sobresaliente (SB)”, para as cualificacións positivas. A estes termos daráselles unha cualificación numérica, sen empregar decimais, nunha escala de un a dez, coas seguintes correspondencias:

- Insuficiente: 1,2,3 ou 4
- Suficiente: 5
- Ben: 6
- Notable: 7 ou 8
- Sobresaliente: 9 ou 10

A nota media das cualificacións numéricas obtidas en cada unha das áreas será a media aritmética das cualificacións de todas elas, redondeada á centésima máis próxima, e en caso de equidistancia, á superior.

Empregaranse as seguintes técnicas e instrumentos de avaliación:

Técnicas	Instrumentos
• Observación directa	<ul style="list-style-type: none"> • Lista de cotexo • Escala de observación • Portafolios de evidencias • Rexistro anecdótico
• Análise das producións do alumnado (escritas e orais)	<ul style="list-style-type: none"> • Lista de control • Escala de observación • Lista de cotexo • Rúbrica
• Intercambios orais	<ul style="list-style-type: none"> • Escala de observación • Lista de cotexo
• Autoavaliación e co-avaliación	<ul style="list-style-type: none"> • Escalas de actitudes • Rubrica
• Probas escritas	<ul style="list-style-type: none"> • Probas obxectivas • Test
• Probas orais	<ul style="list-style-type: none"> • Probas obxectivas

Ao ser unha avaliación continua, poderase incorporar reforzo ou ampliación para o alumnado que o precise en calquera momento.

Ao longo do curso realizaremos tres sesións de avaliación que se recollerán en acta e faranse constar as medidas de reforzo que sexan necesarias.

Ao remate de cada unha das sesións de avaliación, as familias/ titores legais do alumnado, recibirán información dos resultados e das medidas de reforzo e/ou recuperación que se adoitaron en caso de ser necesario levalas a cabo.

9.2 Criterios de cualificación

A cualificación do alumnado farase atendendo ao seguinte:

	Aspectos a valorar	Valoración
LINGUA CASTELÁ E LINGUA GALEGA	Lectura (fluidez, entoación, ritmo...)	10 % → 1
	Comprensión lectora	20 % → 2
	Expresión escrita (coherencia...)	20 % → 2
	Expresión oral	10 % → 1
	Gramática, sintaxe...	10 % → 1
	Ortografía	10 % → 1
	Orde e limpeza nos cadernos e traballos	10 % → 1
	Actitude e participación	10 % → 1
MATEMÁTICAS	Cálculo e operación	40 % → 4
	Comprensión e resolución de problemas	40 % → 4
	Orde e limpeza nos cadernos e traballos	10 % → 1
	Actitude e participación	10 % → 1
CIENCIAS NATURAIS E CIENCIAS SOCIAIS	Comprensión e exposición dos conceptos básicos	40 % → 4
	Realización dos exercicios e actividades	40 % → 4
	Orde e limpeza nos cadernos e traballos	10 % → 1
	Actitude e participación	10 % → 1
EDUCACIÓN PLÁSTICA	Comprensión e exposición dos conceptos básicos	40 % → 4
	Realización dos exercicios e actividades	40 % → 4
	Orde e limpeza nos cadernos e traballos	10 % → 1
	Actitude e participación	10 % → 1

VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	Expresión oral e escrita (sentimentos, emocións,)	40 % → 4
	Comprensión dos conceptos traballados	30 % → 3
	Participación e actitude	30 % → 3

9.3 Directrices e instrumentos para a realización da avaliación inicial

Durante as primeiras semanas do curso, levarase a cabo a avaliación inicial do alumnado para:

- valorar o nivel de habilidades e de coñecementos previos que ten o alumnado respecto aos obxectivos previstos para o curso,
- para personalizar o proceso de ensino - aprendizaxe e ofrecer unha atención individualizada ao alumnado segundo as súas necesidades.

Mediante a observación directa das actividades realizadas na aula, tanto orais como escritas, valorarase:

- nas linguas → a expresión oral e o vocabulario, a lectura, a comprensión lectora, a comprensión oral e a escritura.
- en Matemáticas → dominio das operacións básicas (suma, resta e multiplicación), comprensión da linguaxe matemática, resolución de problemas,

9.4 Criterios de promoción

PROMOCIONA:

- a) Todo o alumnado que supere os mínimos nas distintas áreas cunha cualificación positiva.
- b) Todo o alumnado que repetiu un curso na etapa de E. Primaria
- c) O alumnado que teña unha área suspensa.
- d) Alumnado con dúas áreas suspensas, sempre e cando as dúas ou unha delas non sexan instrumentais.

NON PROMOCIONA:

- a) Alumnado con tres áreas suspensas e que non estean repetindo curso.
- b) Alumnado con dúas áreas instrumentais suspensas (lingua galega, lingua castelá, matemáticas)

En caso de dúas áreas suspensas, a decisión de promoción ou non promoción dun alumno/a adoitarase do seguinte modo:

1. Se se considera que pode seguir o ritmo do grupo ou progresar nos estudos do curso seguinte.
2. A actitude positiva do alumno/a e o esforzo empregado en progresar nas aprendizaxes, superar dificultades e superar erros.
3. A oportunidade da repetición para reforzar as aprendizaxes básicas.
4. A conveniencia ou non da separación do alumno/a do grupo, coas repercusións positivas ou negativas que esta medida poida ocasionar.
5. Tendo en conta o benestar emocional do alumno/a.
6. asesoramento do Departamento de Orientación do centro.

Non obstante, cada alumno e alumna é un caso particular, de forma que a aplicación dos criterios de promoción será flexible e valorando obxectivamente as características, posibilidades e intereses do alumnado en relación co que se considera a mellor opción para que acade as finalidades da etapa.

9.5 Actividades de recuperación e os reforzos

As actividades de recuperación e os reforzos serán froito do consenso e colaboración dos distintos especialistas e mestres que presten apoio na aula:

- especialista de Audición e Linguaxe (A.L.)
- especialista en Pedagogía terapéutica (P.T.)
- Departamento de Orientación (facilitando material e asesoramento) naqueles casos en que as necesidades dos alumnos así o requiren.
- mestres de apoio na aula,
- mestre/a de reforzo (contratos-programa)

Co alumnado que presenta dificultades pequenas e que non requiren a intervención dos especialistas de PT ou AL, levarase a cabo un seguimento individualizado.

No caso de que nun alumno/a se detecten necesidades educativas especiais, recollerase no seu expediente persoal unha copia da valoración psicopedagóxica, os apoios e as medidas curriculares que fosen necesarias.

O profesorado con dispoñibilidade horaria fará os apoios dentro da aula que o departamento de orientación e xefatura de estudos establezan (tendo en conta as necesidades de apoio de todo o centro e a dispoñibilidade horaria do profesorado).

10 MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Toda a práctica educativa estará enfocada á atención da diversidade. A escola, como a sociedade, acolle diversidade de persoas con características e necesidades propias. Teremos en conta a diversidade do alumnado para facer un ensino individualizado e personalizado, adaptándonos ás características propias de cada alumno. Traballaremos, pois, tendo en conta esa diversidade adoitando as seguintes medidas:

- Manteremos unha comunicación e relación frecuente e clara coas familias í a mellor maneira de coñecer as necesidades do alumnado.
- Empregaremos distintos estilos de aprendizaxe á hora de planear tarefas, favorecendo o desenvolvemento de todas as habilidades e intelixencias do alumnado para favorecer a integración e a inclusión de todo o alumnado.
- Partiremos do nivel de cada alumno.
- Prestaremos atención individualizada sempre que sexa posible.
- Traballaremos as emocións con todo o grupo-clase, facéndoos pensar e dialogando ao remate das tarefas sobre o que saíu ben e o que saíu mal e buscando xuntos propostas de mellora.
- Utilizaremos estratexias para controlar e mellorar a conduta:
 - Amosando unha actitude tolerante, flexible e paciente.
 - Actuar como un modelo de conduta reflexiva.
 - Evitar as recriminacións verbais, corrixir en privado e felicitar en público.
 - Ignorar os comportamentos e as chamadas de atención que non sexan moi molestos.
 - Permitir momentos de descanso, como levantarse, borrar o encerado, repartir cadernos.
 - Establecer consignas non verbais co alumnado para advertilo do incumprimento daguna norma.
 - Evitar a acusación, ridiculización, etiquetaxe moral ou estigmatización
 - Anticiparse e prever situacións que poidan presentar problemas
 - Realizar entrevistas periódicas individuais co alumnado sobre o seguimento e motivación da conduta, que nos poden servir tamén para detectar algún tipo de acoso escolar.
 - Facer un seguimento do seu traballo.
 - Favorecer a súa integración cando a conduta é a adecuada e que os ignoren cando se portan mal.
 - Chegar a acordos con contratos de conduta adaptados á súa idade.

- Retirar da mesa calquera obxecto que poida servir de distracción.

11 ACCIÓNS E CONTRIBUCIÓNS AOS DISTINTOS PLANS E PROXECTOS

11.1 Accións de contribución ao proxecto lector

A **lectura** ocupa un lugar destacado neste curso e é prioritario para nós levar a cabo actividades de animación á lectura.

- Diariamente facer lectura en voz alta, tanto o mestre/a como o alumnado, de textos que nos parezan interesantes e logo comentalos.
- Todos os días adicarlle un tempo á lectura silenciosa na aula, podendo aproveitar enunciados de actividades individuais en calquera materia que nos pareza conveniente.
- Renovación periódica de libros e outro material impreso (carteis, murais, mapas), que inciten á súa lectura.
- Realización de libros (contos libres ou dirixidos, individuais ou de grupo, de poemas, de adiviñas, de trabalinguas) que poden ser de creación propia ou de recollida de información dos nosos pobos.
- Realización de murais e carteis que recollan normas ortográficas e palabras que nos interesan resaltar pola súa ortografía ou vocabulario.
- Xogos de palabras, orais e escritos: palabras encadeadas, teléfono estragado, adiviñar palabras...
- Lecturas en soporte dixital.
- Lectura da prensa na aula (na PDI ou impresa)
- Papel que desempeña a biblioteca do centro → o grupo-clase, coma todos os outros grupos do centro, ten un día asignado para ir na hora do recreo á biblioteca. Poden levar libros da biblioteca para a casa mediante o sistema de préstamo. Tamén teñen unha sesión semanal para ir coa persoa titora á biblioteca, para ler ou buscar algún libro que lles interese.
- Mochilas viaxeiras → Ofrecen a oportunidade de ler a toda a familia, resaltando así o papel que esta ten na motivación ante a lectura. Faise por semanas e seguindo a orde de lista.
- O grupo-clase participará nas actividades que se propoñan desde o Equipo de Biblioteca, EDLG, EACE,... para a mellora da competencia lectora.

11.2 Accións de contribución ao plan tic

- Visionado de programas audiovisuais para atopar e seleccionar información sobre os temas traballados.
- Empregar programas educativos para practicar e reforzar os contidos traballados.
- Usar un procesador de textos para presentar algúns traballos.
- Coñecer e usar a web do centro como medio de información e publicación.
- Coñecer e manexar a aula virtual do centro.
- Coñecer e manexar algúns programas básicos necesarios para un bo aproveitamento da aula virtual e do ensino Online.
- Coñecer aspectos moi básicos do protocolo de protección de datos e mostrar unha actuación responsable con respecto aos demais na rede.
- Coñecer que existe a propiedade intelectual dos materiais que poden atopar na rede.
- Facer un uso responsable de Internet.

11.3 Accións de contribución ao plan de convivencia

A convivencia é un obxectivo formativo e fundamental no proceso educativo.

Este obxectivo acádase a través da:

- Xestión do grupo.
- Solución de conflitos, normas...de casos reais que se presentan dentro e fóra da aula.
- Debates que suxiran procesos de reflexión, sobre casos reais e hipotéticos.
- Planificación e revisión de normas de conduta.

- Chegar a acordos coas familias e especificar en que nos comprometemos a axudar para facilitarlle o proceso educativo ao alumnado.
- Criterios educativos comúns, sobre todo en hábitos de traballo, alimentación e hixiene.
- Establecemento de modelos coherentes de comportamento
- Reforzo do papel da escola.
- Coordinación permanente para a realización de actividades dentro e fóra da aula:
- Favorecer nas horas de lecer, tanto dentro como fóra da aula, nos recreos, por exemplo, actividades que propicien a socialización e o trato e respecto entre iguais.

Á hora de tratar comportamentos anómalos e/ou disruptivos contéplase as seguintes actuacións:

- Amosar unha actitude tolerante, flexible e paciente.
- Actuar como un modelo de conduta reflexiva.
- Evitar as recriminacións verbais, corrixir en privado e felicitar en público.
- Ignorar os comportamentos e as chamadas de atención que non sexan moi molestos.
- Anticiparse e prever situacións que poidan presentar problemas adxudicándolle tarefas de responsabilidade (por exemplo, mandalo a un recado a outro lugar fóra da aula) que permitan a súa mobilidade e que faga que esqueza o capricho/rabieta.
- Evitar a acusación, ridiculización, etiquetaxe moral ou estigmatización, por parte dos demais hacia el/ela.
- Realizar entrevistas periódicas individuais con el/ela, sobre o seguimento e motivación da conduta, que nos poden servir tamén para detectar o nivel de integración dentro do grupo.
- Facer un seguimento das súas condutas, anotándoas todas tal e como se produciron.
- Favorecer a súa integración cando a conduta é a axeitada e conseguir que os demais o ignoren cando se porta mal.
- Chegar a acordos con contratos de conduta adaptados á súa idade.
- Retirar da mesa calquera obxecto que poida servirle de distracción.
- Estar o máis próximo a el/ela posible.

De non dar resultado todo isto, poñerase en marcha a aula de convivencia, á que debe acudir tras facer un informe detallado desta decisión.

11.4 Accións de contribución ao proxecto lingüístico

Esta programación didáctica contribúe ao proxecto lingüístico do centro desenvolvendo no alumnado as seguintes capacidades:

- Adquisición de vocabulario que favoreza unha mellor comunicación lingüística.
- Mellora da comunicación e expresión oral tanto en calquera das linguas oficiais da comunidade así como na lingua estranxeira,
- Mellora da comprensión oral e escrita en calquera das linguas obxecto de estudo nesta etapa educativa,
- Adquisición de destrezas na expresión escrita en calquera das linguas obxecto de estudo,
- Interese pola literatura a través dos distintos xéneros literarios,
- Gusto pola lectura
- Interese por coñecer aspectos da tradición oral e a súa importancia
- Enriquecemento cultural do alumnado,
- Respecto polas dúas linguas da súa comunidade así como pola lingua estranxeira

A través das seguintes actividades tipo.

- Copia significativa de textos adaptados ao nivel do alumnado.
- Ditados.
- Resumos
- Redacción de textos de diversa tipoloxía.

- Lectura en voz alta
- Actividades de comprensión lectora enfocadas a que teñan a necesidade de esforzarse en comprender.
- Diálogos
- Dramatizacións
- Exposicións orais en todas as áreas
- Debates
- Xogos que impliquen o respecto da quenda
- Memorización de cancións, trabalinguas, papeis en obras teatrais, refráns populares, ...

12 ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Estas actividades tamén se verán afectadas pola situación que vivimos. Levaranse a cabo solo aquelas nas que a distancia entre o alumnado sexa o mínimo requirido para salvagardar a súa saúde. Estarán supeditadas á evolución da pandemia na nosa zona.

13 OBIETIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS CLAVE NAS DIFERENTES ÁREAS

13.1 CIENCIAS DA NATUREZA

13.1.1 Obxectivos, contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencias clave

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA				
b e g h i	B1.1. Realización de proxectos, pequenas investigacións e presentación de resultados. B1.2. Interese por coidar a presentación dos traballos en soporte dixital ou papel. B1.3. Uso das TIC de xeito cada vez máis autónomo para a busca de información e para a súa comunicación, empregando a nivel básico o tratamento de textos (titulación, formato, arquivo e recuperación dun texto, cambios, substitucións e impresión). B1.4. Seguimento dunha secuencia dada para atopar unha información en internet e noutros soportes.	B1.1. Realizar un proxecto para a obtención dun produto como resultado dun problema formulado, elaborar con autonomía documentación sobre o proceso e presentala en diferentes soportes.	CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza a información importante, obtén conclusións e comunica o resultado de forma oral e escrita.	CAA CCL CMCT CSIEE
			CNB1.1.2. Presenta os traballos, en soporte dixital ou papel, de maneira ordenada, clara e limpa.	CCL CMCT CD
			CNB1.1.3. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	CAA CMCT CSIEE
			CNB1.1.4. Consulta e utiliza documentos escritos, imaxes e gráficos.	CAA CMCT CD
			CNB1.1.5. Reflexiona sobre o traballo realizado, saca conclusións sobre como traballa e aprende e elabora estratexias para seguir aprendendo.	CAA CMCT

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
b e g h	B1.5. Iniciación á actividade científica.	B1.2. Establecer conxecturas de sucesos ou problemas que ocorren no seu contorno por medio da observación e obter unha información.	CNB1.2.1. Establece conxecturas de sucesos ou problemas do seu contorno, empregando medios propios da observación para obter unha información.	CAA CMCT CSIEE
			CNB1.2.2. Emprega axeitadamente o vocabulario que corresponde a cada un dos bloques de contidos.	CMCT CCL
a b c k m	B1.6. O traballo cooperativo. B1.7. Técnicas traballo. Recursos e técnicas de traballo individual. B1.8. Hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade.	B1.3. Traballar de forma cooperativa apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo un uso axeitado dos materiais.	CNB1.3.1. Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	CAA CMCT CSC CSIEE
BLOQUE 2. O SER HUMANO E A SAÚDE				
e h k	B2.1. O corpo humano e o seu funcionamento. B2.2. As funcións vitais. Importancia dos sentidos en relación co medio. Descrición do seu papel e formas para o seu coidado habitual. B2.3. Recoñecemento dos cambios físicos e persoais nas diferentes etapas da vida das persoas.	B2.1. Coñecer a morfoloxía externa do propio corpo e os órganos máis importantes para o seu funcionamento.	CNB2.1.1. Localiza os principais órganos vitais e entende a súa importancia no funcionamento do organismo.	CMCT
			CNB2.1.2. Recoñece a importancia dos sentidos para a relación co medio e as formas de coidalos.	CMCT CCL
a b c d	B2.4. Saúde e enfermidade. B2.5. Hábitos saudables: alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso. B2.6. Actitude crítica ante prácticas e mensaxes que non favorecen o correcto desenvolvemento da	B2.2 Identificar e explicar as consecuencias para a saúde e o desenvolvemento persoal de determinados hábitos de alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso.	CNB2.2.1. Identifica e adopta hábitos de hixiene, de descanso e de alimentación sa e diferencia prácticas e mensaxes que son contraproducentes para a saúde.	CMCT CSC
			CNB2.2.2 Identifica e valora as súas habilidades persoais.	CSC

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
h k m	saúde. B2.7. Factores que producen as enfermidades máis habituais: carie, obesidade, gripe, catarros... B2.8. Coñecemento de si mesmo/a e dos e das demais: emocións e sentimentos propios e alleos. Valoración das súas habilidades persoais. B2.9. A relación cos demais. Toma de decisións. B2.10. A igualdade entre homes e mulleres.			CSIEE
			CNB2.2.3. Recoñece algúns factores que producen as enfermidades máis habituais (carie, catarros, gripe, obesidade) e aplica actuacións para a súa prevención.	CMCT
			CNB2.2.4. Planifica, de forma autónoma e creativa, actividades de ocio e tempo libre, individuais e en grupo.	CAA CSC
e h	B2.11. Clasificación dos alimentos en función dos nutrientes principais. B2.12. Identificación de sistemas de conservación alimentaria. B2.13. Pirámide alimentaria. B2.14. Análise de dietas equilibradas.	B2.3. Diseñar un menú equilibrado para a súa idade.	CNB2.3.1. Clasifica e diferencia alimentos en función dos nutrientes principais.	CMCT
			CNB2.3.2. Identifica sistemas de conservación alimentaria.	CMCT
			CNB2.3.3. Analiza dietas e elabora un menú equilibrado na escola.	CMCT
BLOQUE 3. OS SERES VIVOS				
b h e l i	B3.1. Diferenza entre seres vivos e inertes. B3.2. Identificación de animais e de plantas como seres vivos. B3.3. Identificación e clasificación de rochas a partir de características observables. B3.4. Clasificación de animais vertebrados e inverte-	B3.1. Identificar e clasificar, con criterios científicos, animais, plantas e rochas do seu contorno próximo, recoñecendo as súas características principais, buscando información en fontes variadas.	CNB3.1.1. Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica animais vertebrados e invertebrados do seu contorno, con criterio científico.	CMCT
			CNB3.1.2. Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica plantas do seu contorno, con criterio científico.	CMCT

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
o	brados a partir de características observables. B3.5 Clasificación das plantas (herbas, arbustos e árbores) a partir de características observables. B3.6 Utilización guiada de claves e de guías de animais e plantas para a clasificación e identificación dalgunhas especies existentes en Galicia. B3.7. Identificación de cambios observables que se producen nos seres no contorno. B3.8. Valoración da biodiversidade e interese pola súa conservación.		CNB3.1.3. Utiliza claves e guías para a clasificación científica de animais e plantas.	CMCT CAA
			CNB3.1.4. Identifica hábitats de seres vivos e elabora un protocolo para respectar a biodiversidade.	CMCT CCL
a b c e h i j l m o	B3.9. Planificación, observación e comparación das diversas maneiras en que os seres vivos realizan as funcións vitais utilizando instrumentos apropiados e medios audiovisuais e tecnolóxicos da maneira máis precisa e rigorosa posible. Comunicación dos resultados, empregando distintos soportes textuais.	B3.2. Planificar, observar e comparar, empregando os instrumentos e o material necesarios e rexistrar de forma cooperativa, algún proceso asociado ao ciclo vital dun ser vivo contrastando os rexistros propios e os dos compañeiros con información doutras fontes. Comunicar de xeito oral e escrito os resultados, empregando soportes textuais variados.	CNB3.2.1. Coñece e explica as funcións de relación, reprodución e alimentación.	CMCT
			CNB3.2.2. Planifica, observa, compara, rexistra e comunica, empregando soportes textuais variados, os resultados da observación do ciclo vital previamente planificado.	CMCT CCL CSIEE CD
BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA				
a b	B4.1. O sol e a auga como fontes de enerxía. B4.2. Características e propiedades do aire e actua-	B4.1. Identificar, a partir de exemplos da vida cotiá, usos dos recursos naturais e consecuen-	CNB4.1.1. Identifica e coñece a intervención da enerxía nos cambios da vida cotiá.	CMCT CSC

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
c e h	<p>cións necesarias para evitar a súa contaminación.</p> <p>B4.3 Valoración da importancia da boa calidade da auga e do aire para a nosa saúde e o mantemento da vida.</p> <p>B4.4. Intervención da enerxía na vida cotiá.</p> <p>B4.5. Uso responsable dos recursos naturais do planeta. Aforro enerxético.</p> <p>B4.6. A produción de residuos, a contaminación e o impacto ambiental.</p> <p>B4.7. Desenvolvemento de actitudes individuais e colectivas fronte a determinados problemas medioambientais.</p>	<p>cias do seu uso inadecuado facendo fincapé no aforro enerxético e no impacto medioambiental.</p>	<p>CNB4.1.2. Explica algunhas características e propiedades do aire e as actuacións necesarias para evitar a súa contaminación.</p>	<p>CMCT</p> <p>CCL</p> <p>CSC</p>
			<p>CNB4.1.3. Elabora protocolos para mellorar os problemas medioambientais da súa contorna.</p>	<p>CMCT</p> <p>CSC</p>
b e g h	<p>B4.8. Realización de experiencias sinxelas sobre o comportamento dos corpos (lupas, espellos, auga e prismas) diante da luz.</p> <p>B4.9. Identificación de forzas coñecidas que fan que os obxectos se movan ou deformen.</p>	<p>B4.2. Realizar experiencias sinxelas e pequenas investigacións para recoñecer os cambios de certos corpos diante da luz e os efectos de forzas coñecidas no movemento dos corpos.</p>	<p>CNB4.2.1. Investiga e explica o comportamento de certos corpos diante da luz.</p>	<p>CMCT</p> <p>CCL</p>
			<p>CNB4.2.2. Identifica forzas coñecidas que fan que os obxectos se movan ou se deformen a través de experiencias ou pequenas investigacións.</p>	<p>CMCT</p>
b e g h	<p>B4.10. Realización de experiencias con mesturas.</p> <p>B4.11. Identificación de compoñentes e preparación dunha mestura.</p> <p>B4.12. Procedementos de separación.</p>	<p>B4.3. Realizar experiencias con mesturas sinxelas de substancias relacionadas coa vida doméstica e do contorno e achegar conclusións sobre os resultados.</p>	<p>CNB4.3.1. Compara densidades de diferentes substancias de uso cotián con respecto á auga e presenta conclusións en diferentes soportes.</p>	<p>CMCT</p>
			<p>CNB4.3.2. Identifica e prepara algunhas mesturas de uso doméstico.</p>	<p>CMCT</p>
			<p>CNB4.3.3. Separa compoñentes dalgunhas mesturas de uso cotián presentando conclusións sobre os resultados.</p>	<p>CMCT</p>
BLOQUE 5. A TECNOLOXÍA, OBXECTOS E MÁQUINAS				

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
a b e h	B5.1. Identificación da enerxía que fai funcionar as máquinas de uso cotián e doméstico e algúns operadores mecánicos (eixe, roda, polea, plano inclinado, engrenaxe, freo, panca, manivela etc.). B5.2. Importancia da ciencia e da tecnoloxía para mellorar as condicións de vida e de traballo.	B5.1. Manipular e observar o funcionamento de aparellos e máquinas sinxelas simples e das complexas máis habituais e o seu uso na vida cotián.	CNB5.1.1. Manipula e identifica algunhas máquinas e aparellos sinxelos e habituais na vida cotián, analizando o seu funcionamento.	CMCT CSC CSIEE
			CNB5.1.2. Coñece a enerxía que empregan as máquinas de uso habitual e explica a importancia da ciencia e a tecnoloxía na vida cotián.	CMCT CCL
a b c d	B5.3. Planificación e realización dalgún obxecto ou máquina de construción sinxela. B5.4. Manexo de ferramentas, aparellos e máquinas de uso doméstico, superando estereotipos sexistas. B5.5 Prevención de riscos no emprego de máquinas	B5.2. Planificar e realizar a construción de forma cooperativa dalgún obxecto ou máquina sinxela para a resolución dun problema formulado e presentar os resultados en diferentes soportes.	CNB5.2.1. Identifica e describe oficios en función dos materiais, das ferramentas e das máquinas que empregan.	CMCT CCL CSC
			CNB5.2.2. Aplica os coñecementos ao deseño e á construción dalgún obxecto ou aparello sinxelo, empregando operacións matemáticas no cálculo previo, así como as tecnolóxicas: unir, cortar, pegar...	CMCT CAA CCEC CD CSIEE

13.1.2 Temporización, grao mínimo e criterios de cualificación para cada estándar de aprendizaxe

CIENCIAS DA NATUREZA			CUARTO		
ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN DO ESTÁNDAR	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	TEMPORIZACIÓN		
			1º T	2º T	3º T
CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza a información importante, obtén conclusións e comunica o resultado de forma oral e escrita.	Buscar selecciona e organiza a información de forma guiada	Proba obxectiva	X	X	X
CNB1.1.2. Presenta os traballos, en soporte dixital ou papel, de maneira ordenada, clara e limpa.	Presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa	Rexistro anecdótico	X	X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

CNB1.1.3. Manifiesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	Manifiesta autonomía na planificación e execución de tarefas e ten iniciativa	Rexistro anecdótico	X	X	X
CNB1.1.4. Consulta e utiliza documentos escritos, imaxes e gráficos.	Consulta e utiliza documentos escritos, imaxes e gráficos	Rexistro anecdótico	X	X	X
CNB1.1.5. Reflexiona sobre o traballo realizado, saca conclusións sobre como traballa e aprende e elabora estratexias para seguir aprendendo.	Reflexiona e elabora estratexias	Rexistro anecdótico Escala de observación	X	X	X
CNB1.2.1. Establece conxecturas de sucesos ou problemas do seu contorno, empregando medios propios da observación para obter unha información.	Establece conxecturas de sucesos ou problemas	Rexistro anecdótico	X	X	X
CNB1.2.2. Emprega axeitadamente o vocabulario que corresponde a cada un dos bloques de contidos.	Emprega o vocabulario axeitado	Rexistro anecdótico	X	X	X
CNB1.3.1. Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	Traballa individualmente ou en equipo	Rexistro anecdótico Escala de observación	X	X	X
CNB2.1.1. Localiza os principais órganos vitais e entende a súa importancia no funcionamento do organismo.	Cofece a morfoloxía externa do seu corpo e o funcionamento dos órganos vitais.	Proba obxectiva	X	X	X
CNB2.1.2. Recoñece a importancia dos sentidos para a relación co medio e as formas de coidalos.	Recoñece a función dos sentidos e como coidalos	Rexistro anecdótico Escala de observación	X	X	X
CNB2.2.1. Identifica e adopta hábitos de hixiene, de descanso e de alimentación sa e diferencia prácticas e mensaxes que son contraproducentes para a saúde.	Cofece a hixiene, o descanso e a alimentación	Proba obxectiva	X	X	X
CNB2.2.2 Identifica e valora as súas habilidades persoais.	Valora as súas habilidades persoais	Rexistro anecdótico	X	X	X
CNB2.2.3. Recoñece algúns factores que producen as enfermidades máis habituais (carie, catarros, gripe, obesidade) e aplica actuacións para á súa prevención.	Recoñece os factores que provocan as enfermidades	Rexistro anecdótico Escala de observación	X	X	X
CNB2.2.4. Planifica, de forma autónoma e creativa, actividades de	Planifica actividades de ocio e tempo libre individuais e en grupo	Rexistro anecdótico	X	X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ocio e tempo libre, individuais e en grupo.					
CNB2.3.1. Clasifica e diferencia alimentos en función dos nutrientes principais.	Deseña un menú saudable adecuado a súa idade	Proba obxectiva	X	X	X
CNB2.3.2. Identifica sistemas de conservación alimentaria.	Recoñece maneiras de conservar os alimentos	Rexistro anecdótico	X	X	X
CNB2.3.3. Analiza dietas e elabora un menú equilibrado na escola.	Analiza dietas equilibradas	Rexistro anecdótico		X	X
CNB3.1.1. Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica animais vertebrados e invertebrados do seu contorno, con criterio científico.	Clasifica os animais.	Proba obxectiva		X	X
CNB3.1.2. Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica plantas do seu contorno, con criterio científico.	Recoñece as plantas do seu contorno	Proba obxectiva		X	X
CNB3.1.3. Utiliza claves e guías para a clasificación científica de animais e plantas.				X	X
CNB3.1.4. Identifica hábitats de seres vivos e elabora un protocolo para respectar a biodiversidade.	Identifica os hábitats dos seres vivos	Proba obxectiva		X	X
CNB3.2.1. Coñece e explica as funcións de relación, reprodución e alimentación.	Coñece e explica as funcións de relación, reprodución e alimentación	Proba obxectiva		X	X
CNB3.2.2. Planifica, observa, compara, rexistra e comunica, empregando soportes textuais variados, os resultados da observación do ciclo vital previamente planificado.					
CNB5.1.1. Manipula e identifica algunhas máquinas e aparellos sinxelos e habituais na vida cotiá, analizando o seu funcionamento.	Manipula e identifica algunhas máquinas e aparellos sinxelos e habituais na vida cotiá.	Rexistro anecdótico			X
CNB5.1.2. Coñece a enerxía que empregan as máquinas de uso habitual e explica a importancia da ciencia e a tecnoloxía na vida cotiá.	Coñece a enerxía que empregan as máquinas de uso habitual na vida cotiá.	Rexistro anecdótico			X

CNB5.2.1. Identifica e describe oficios en función dos materiais, das ferramentas e das máquinas que empregan.	Identifica e describe oficios segundo as máquinas e ferramentas que empregan.	Proba obxectiva			X
CNB5.2.2. Aplica os coñecementos ao deseño e á construción dalgún obxecto ou aparello sinxelo, empregando operacións matemáticas no cálculo previo, así como as tecnolóxicas: unir, cortar, pegar...	Manipula e identifica algunha máquinas e aparellos sinxelos e habituais da vida cotián analizando o seu funcionamento	Proba obxectiva			X

13.1.3 Actividades tipo

- Actividades de busca de información.
- Actividades sobre o contido.
- Resumos.
- Esquemas.
- Facer algún experimento.

13.1.4 Plan de reforzo e recuperación

- Para levar a cabo un bo plan de reforzo e recuperación teremos en conta estes pasos:
- Proceso de explicación e presentación das tarefas.
- Crear un estado de ánimo positivo para iniciar calquera tarefa de aprendizaxe.
- Explicación personalizada dos contidos seleccionados .
- Utilizar a exemplificación para o ensino de contidos que lles resulten difíciles de entender aos educandos. Tamén utilizaremos claves visuais como fotos, debuxos, esquemas, etc.
- Realización conxunta docente- discente dunha serie de actividades a nivel oral, poñendo especial interese en que comprenda QUE hai que facer, de acordo co enunciado da actividade, e COMO hai que facelo. Trátase de ensinarlle a seguir algúns pasos como comprender o enunciado (lelo varias veces, fixarse nas palabras clave, manter o enunciado na memoria), razoar a resposta máis adecuada, volver ao enunciado se hai dúbidas, e por último emitir unha resposta axeitada.
- Atribución polo docente de expectativas de éxito de forma previa ao comezo da realización individual das tarefas polo alumno.
- Proceso de realización/supervisión das tarefas.
- Reforzar ao alumno na realización das tarefas propostas , así como reforzar sistematicamente os éxitos nas aprendizaxes, o esforzo, a persistencia e facerlle consciente dos erros proporcionándolle estratexias para corrixilos.
- Supervisar de maneira continuada o desenvolvemento das actividades mediante aproximacións frecuentes á mesa de traballo do alumno, para interesarse por como está a realizar a tarefa, se necesita axuda, así como para animalo, sinalar erros, prestarlle axuda ,...

- Atribuír tanto aos resultados positivos como negativos do seu traballo explicacións que lle permitan controlar a situación ("non te fixaches suficientemente nese detalle e...", "esforzácheste pero non che deches conta de..."; "traballaches concentrado e fixéchelo moi ben") convertendo os erros en metas de aprendizaxe e mostrando ante eles unha actitude comprensiva e positiva.
- Habituar ao neno a que supervise as súas tarefas antes de dalas por concluídas e ante de que sexan corrixidas polo profesor.
- Se tras a corrección das actividades por parte do docente o resultado é positivo caben dous tipos de decisións:
- Avanzar con novos contidos, pasar á seguinte Unidade Didáctica.
- Propoñer novas tarefas de ampliación por entender que eses contidos son moi importantes.
- Se o resultado fose negativo haberían tamén diferentes opcións:
- Volver a explicar conceptos que puidesen non estar claros.
- Realizar máis actividades similares.
- Traballo específico dese contido con outro docente especialista, no seu caso.

13.1.5 Aprendizaxes non adquiridas o curso pasado

Traballaranse todos aqueles aspectos curriculares non impartidos no 3º trimestre do curso anterior. Tamén se repasarán todos os correspondentes aos trimestres anteriores que presenten algunha dificultade.

13.1.6 Metodoloxía

Teremos en conta os seguintes principios metodolóxicos:

1. A metodoloxía didáctica será fundamentalmente comunicativa, inclusiva, activa e participativa, e dirixida ao logro dos obxectivos e das competencias clave. Neste sentido prestarase atención ao desenvolvemento de metodoloxías que permitan integrar os elementos do currículo mediante o desenvolvemento de tarefas e actividades relacionadas coa resolución de problemas en contextos da vida real.
2. Poñerase especial énfase na atención á diversidade do alumnado, na atención individualizada, na prevención das dificultades de aprendizaxe e na posta en práctica de mecanismos de reforzo tan pronto como se detecten dificultades.
3. A acción educativa procurará a integración das distintas experiencias e aprendizaxes do alumnado e terá en conta os seus diferentes ritmos e estilos de aprendizaxe, favorecendo a capacidade de aprender por si mesmo e promovendo o traballo colaborativo e en equipo.
4. A lectura constituirá un factor fundamental para o desenvolvemento das competencias clave; é de especial relevancia o desenvolvemento de estratexias de comprensión lectora de todo tipo de textos e imaxes, en calquera soporte e formato.
5. A intervención educativa debe ter en conta como principio a diversidade do alumnado, e mais unha atención personalizada en función das necesidades de cadaquén.
6. Prestaráselle especial atención durante a etapa á atención personalizada dos alumnos e das alumnas, á realización de diagnósticos precoces e ao establecemento de mecanismos de reforzo para lograr o éxito escolar.
7. Os mecanismos de reforzo, poñeranse en práctica tan pronto como se detecten dificultades de aprendizaxe, e, poderán ser tanto organizativos como curriculares. Entre estas medidas poderán considerarse o apoio no grupo ordinario, os agrupamentos flexibles ou as adaptacións do currículo.

8. Para unha adquisición eficaz das competencias e a súa integración efectiva no currículo, deseñaranse actividades de aprendizaxe integradas que lle permitan ao alumnado avanzar cara aos resultados de aprendizaxe de máis dunha competencia ao mesmo tempo.

Potenciar as actividades, partindo:

- Das súas aptitudes e actitudes.
- Das súas necesidades e intereses.
- Dos seus coñecementos previos, xerais e por áreas.

9. Motivar axeitadamente.

- Creando situacións que conecten cos seus intereses, partindo das súas propias experiencias.
- Propiciando un clima de comunicación, cooperación e harmonía nas relacións.

A área de Ciencias da Natureza, a partir do recoñecemento da propia identidade e do contorno máis próximo, inicia aos alumnos no coñecemento, na análise e na valoración do contorno físico.

Tomaranse como base para futuras aprendizaxes, os coñecementos previos que os alumnos adquiriron en contacto co contorno. Partir da propia experiencia esperta o interese por resolver problemas sobre a realidade que os rodea e entender os fenómenos que suceden ao seu redor.

A metodoloxía proposta resúmese do seguinte xeito:

- ◆ Evocación de coñecementos previos para abordar os novos contidos.
- ◆ Progresiva e coidada incorporación de novos contidos, a través de exemplos extraídos de situacións cotiás e contextualizadas para o alumno/a, que favorecen a súa comprensión. Isto posibilita a transferencia de aprendizaxes á vida cotiá, conectando coa adquisición das competencias propias da materia
- ◆ Exercicios e actividades diversificadas que contemplan competencias e intelixencias múltiples: traballo individual e en grupo, traballo cooperativo en proxectos, tarefas integradas, uso das TIC e actividades e experiencias que traballan contidos fundamentais. Están secuenciados por niveis de dificultade, abordan diversidade de estilos cognitivos e intelixencias e facilitan a adquisición de competencias a todos os alumnos.

13.2 CIENCIAS SOCIAIS

13.2.1 Obxectivos, contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencias clave

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS				
a b d e h i	<p>B1.1. Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das súas fases e a súa aplicación nas Ciencias sociais. Proposta de traballo que xurda dun problema, acontecemento ou inxerencia e que supoña un proceso de investigación e acción que garanta participación activa do alumnado e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes.</p> <p>B1.2. Busca e selección de información empregando as TIC e outras fontes (directas e indirectas), organización, análise, documentación do proceso (mediante uso do cartafolios) e comunicación das conclusións.</p> <p>B1.3. Planificación e xestión de proxectos co fin de acadar obxectivos. Iniciativa emprendedora.</p>	<p>B1.1. Realizar un traballo de investigación que supoña a busca, selección e organización de información sobre fenómenos previamente delimitados, a realización dun produto, a documentación do proceso e a comunicación dos resultados.</p>	<p>CSB1.1.1. Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.</p>	<p>CAA CD CMCT CCL</p>
			<p>CSB1.1.2. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.</p>	<p>CSIEE CAA</p>
			<p>CSB1.1.3. Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.</p>	<p>CAA CCL CMCT</p>
a b c d	<p>B1.4. Emprego de técnicas de estudo individual e de estratexias de traballo cooperativo. Valoración do esforzo e coidado do material.</p> <p>B1.5. Participación activa e construtiva na vida social, uso das normas de convivencia</p> <p>B1.6. A cooperación e o diálogo como valores democráticos e recursos básicos na resolución pacífica de conflitos.</p>	<p>B1.2. Empregar estratexias de traballo cooperativo, adoitando un comportamento de respecto e tolerancia ante as diferentes ideas e achegas alleas nos diálogos e debates, valorando o esforzo e amosando actitudes de cooperación, participación e respecto cara aos demais.</p>	<p>CSB1.2.1. Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material.</p>	<p>CSC CAA</p>
			<p>CSB1.2.2. Adoita un comportamento responsable, construtivo e solidario respectando diferentes ideas e achegas nos debates, recoñecendo a cooperación e o diálogo como principios básicos do funcionamento democrático.</p>	<p>CSC CAA</p>
b e h i	<p>B1.7. Utilización da terminoloxía propia da área. Elaboración dun glosario da área.</p> <p>B1.8. Fomento de Técnicas de animación á lectura de textos de divulgación das Ciencias sociais (de</p>	<p>B1.3. Coñecer e utilizar as palabras claves e conceptos necesarios para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais, así como comprender diferentes linguaxes recollidos en textos de carácter social, xeográfico ou</p>	<p>CSB1.3.1. Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.</p>	<p>CCL CAA CMCT CSC</p>

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
o	carácter social, xeográfico e histórico). A prensa escrita e dixital como fontes de información. B1.9.Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.	histórico.	CCB1.3.2.Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifestan a comprensión de textos orais e /ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico.	CCL CMCT CSC CAA
			CSB1.3.3.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	CCL CD CMCT CSC
BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA				
h e o	B2.1.A litosfera: placas tectónicas. Os volcáns, os terremotos e as súas consecuencias.	B2.1.Coñecer a formación da litosfera e a dinámica de placas tectónicas e analizar as súas influencias e consecuencias no medio que o rodea.	CSB2.1..1 Coñece e define a formación da litosfera e a dinámica de placas tectónicas e as súas consecuencias.	CMCT CAA CCL
h e g i	B2.2.Formas de representación da Terra: planos, mapas, planisferios e globos terráqueos. B2.3.Identificación dos polos, o eixe e os hemisferios.	B2.2.Explicar e comparar as distintas formas de representar a superficie terrestre identificando os polos, o eixe e os hemisferios e analizar cal delas reflicte mellor a realidade á que representa.	CSB2.2.1.Explica e compara as distintas formas de representación da Terra, planos, mapas, planisferios e globos terráqueos identificando polos, eixe e hemisferios.	CMCT CCL CAA
h g i	B2.4.Os paralelos e meridianos. As coordenadas xeográficas: latitude e lonxitude.	B2.3. Identificar e manexar os conceptos de paralelos, meridianos e coordenadas xeográficas para localizar determinados puntos da Terra.	CSB2.3.1. Localiza diferentes puntos da Terra empregando os paralelos e meridianos e as coordenadas xeográficas.	CMCT CAA

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
h g e i	B2.5.Planos, mapas e planisferios. Mapas físicos e políticos. B2.6.Escalas e signos convencionais dun mapa. B2.7.Orientación no espazo: Elaboración dun itinerario coa axuda de ferramentas dixitais.	B2.4.Diferenciar correctamente entre planos, mapas, planisferios, mapas físicos e políticos, analizar e describir as características máis relevantes de cada un e interpretar a súa escala e signos convencionais básicos de cara a orientarse nun espazo determinado e á elaboración dun itinerario empregando as TIC.	CSB2.4.1.Identifica e clasifica distintos tipos de mapas, define que é a escala nun mapa, o seu uso e emprega e interpreta os signos convencionais básicos que poden aparecer nel.	CMCT CAA
h g i e b	B2.8.O tempo atmosférico. B2.9.Medición e predición meteorolóxica. Instrumentos de medida. Elaboración e comunicación dun parte meteorolóxico empregando as TIC (programa de radio, boletín meteorolóxico etc). B2.10.Gráficos sinxelos de temperaturas e precipitacións: os climogramas. B2.11.Os mapas do tempo. Símbolos convencionais.	B2.5.Explicar que é o tempo atmosférico, coñecer os instrumentos de medida, o seu uso, realizar medicións e interpretacións de gráficos a través dos datos recollidos nunha estación meteorolóxica de cara a facer unha predición do tempo atmosférico para un período de tempo determinado e a comunicación deste empregando mapas do tempo.	CSB2.5.1.Define tempo atmosférico, identifica os distintos instrumentos de medida que se utilizan para a recollida de datos atmosféricos clasificándoos segundo a función e información que proporcionan e fai medicións, interpretacións de datos e predicións do tempo atmosférico.	CMCT CCL CAA
			CSB2.5.2.Describe unha estación meteorolóxica, explica a súa función e confecciona e interpreta gráficos sinxelos de temperaturas e precipitacións.	CMCT CCL CAA CD
			CSB2.5.3.Interpreta e elabora sinxelos mapas meteorolóxicos distinguindo os seus elementos principais.	CMCT
a b h e o	B2.12.A hidrosfera. Distribución das augas no planeta. Masas e cursos de auga. B2.13.Vertentes hidrográficas. B2.14.Os tramos dun río.	B2.6.Explicar a hidrosfera, identificar e nomear masas e cursos de auga, diferenciando augas superficiais e augas subterráneas, cuncas e vertentes hidrográficas e analizar as partes as partes dun río do medio próximo.	CSB2.6.1.Define hidrosfera, e identifica e nomea as grandes masas e cursos de auga, explicando como se forman as augas subterráneas, como afloran e como se accede a elas.	CMCT CCL CSC
			CSB2.6.2.Diferencia cuncas e vertentes hidrográficas.	CMCT CCL
			CSB2.6.3.Identifica e nomea os tramos dun río e as características de cada un deles.	CMCT CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
				CAA
e h o	B2.15.A litosfera: características e tipos de rochas. B2.16.Rochas e minerais: propiedades, usos e utilidades.	B2.7.Adquirir o concepto de litosfera, coñecer algúns tipos de rochas e a súa composición identificando distintos minerais e algunha das súas propiedades e usos. Facer especial finca-pé nos que son propios de Galicia	CSB2.7.1.Observa, identifica e explica a composición das rochas nomeando algúns dos seus tipos.	CMCT CCL
			CSB2.7.2.Identifica e explica as diferenzas entre rochas e minerais, describe os seus usos e utilidades clasificando algúns minerais segundo as súas propiedades.	CMCT CCL
e h i o	B2.17.A diversidade xeográfica das paisaxes de Galicia: relevo e hidrografía. Utilización de sistemas de información xeográfica.	B2.8.Describir as características do relevo de Galicia e a súa rede hidrográfica, localizándo-os nun mapa.	CSB2.8.1.Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en Galicia e as súas vertentes hidrográficas.	CSC CAA
			CSB2. 8.2 Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de Galicia.	CSC CAA
a b h	B2.18.A intervención humana no medio. B2.19.A contaminación e o cambio climático. B2.20.Desenvolvemento sostible e consumo responsable. Elaboración dunha campaña de concienciación no centro educativo.	B2.9.Explicar a importancia da intervención humana no medio e favorecer o desenvolvemento sostible a través da realización dunha campaña de concienciación no centro educativo.	CSB2.9.1.Explica a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste.	CSC CCL
			CSB2.9.2. Propón algunhas medidas para o desenvolvemento sostible e o consumo responsable.	CSC CCL
BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE				
a d h	B3.1.A Constitución de 1978. B3.2.Dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.	B3.1.Analizar a importancia que teñen os dereitos, deberes e liberdades recollidos na Constitución para o exercicio dunha cidadanía activa e unha convivencia pacífica.	CSB3.1.1.Identifica, respecta e valora os principios democráticos máis importantes establecidos na Constitución para o exercicio da cidadanía activa e convivencia pacífica.	CSC CCL
a d h o	B3.3.Forma de goberno: a monarquía parlamentaria. B3.4.As principais institucións políticas e as súas funcións. Elaboración de organigramas sinxelos.	B3.2.Identificar as principais institucións políticas de Galicia e do Estado español que se derivan da Constitución, así como as súas funcións.	CSB3.2.1.Identifica as principais institucións de Galicia e do Estado español e describe as súas funcións.	CSC CCL
			CSB3.2.2.Identifica a división de poderes do Estado e cales son as atribucións recollidas na Constitución para cada un deles.	CCL CSC

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	CUARTO
Objectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
a d h o	B3.5.A organización social, política e territorial: o Estado español e as Comunidades Autónomas. B3.6.Estructuras de goberno básicas: o concello.	B3.3.Coñecer a organización territorial do Estado español e os seus órganos de goberno básicos	CSB3 3.1 Explica a organización territorial de España, nomea as estruturas básicas de goberno e localiza en mapas políticos as distintas comunidades autónomas que forman España.	CCL CSC
a d h	B3.7. Manifestacións culturais e lingüísticas de España.	B3.4.Valorar a diversidade cultural, social, política e lingüística do Estado español respectando as diferenzas.	CSB3.4.1.Recoñece, partindo da realidade do estado español, a diversidade cultural, social, política e lingüística nun mesmo territorio como fonte de enriquecemento cultural.	CSC CCL
d g h i o	B3.8.Demografía e poboación. B3.9.Conceptos demográficos: básicos e a súa representación. Representacións gráficas dalgúns datos demográficos de Galicia obtidos en fontes estatísticas: IGE.	B3.5.Comprender e interpreta os principais conceptos demográficos e calculalos a partires dos datos de poboación.	CSB3.5.1.Define demografía e comprende os principais conceptos demográficos. CSB3.5.2.Elabora gráficos sinxelos a partires de datos demográficos de obtidos en diversas fontes de información.	CCL CSC CMCT CAA
a h n	B3.10.Educación viaria. Adquisición de coñecementos que contribúan a consolidar condutas e hábitos viarios correctos.	B3.6. Coñecer e respectar as normas de circulación e fomentar a seguridade viaria en todos os seus aspectos.	CSB3 6.1.Explica normas básicas de circulación e as consecuencias derivadas do descoñecemento ou incumprimento destas. CSB3 6.2.Coñece o significado dalgunhas sinais de tráfico, recoñece a importancia de respectalas e as utiliza tanto como peón ou peoa e como persoa usuaria de medios de transporte (abrochase o cinto, non molestar a persoa condutora...)	CSC CCL CSC CCL
BLOQUE 4. AS PEGADAS DO TEMPO				
b g h	B4.1.O tempo histórico. A Prehistoria e a Idade Antiga: duración e datación dos feitos históricos significativos que as acoutan. Proxecto de traballo colaborativo sobre as formas de vida que caracterizan a Prehistoria.	B4.1.Explicar as características de cada tempo histórico estudado e certos acontecementos desas épocas que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia.	CSB4.1.1.Define o concepto de prehistoria e historia, asociándoa as distintas idades aos feitos que marcan o seu inicio e final. CSB4.1.2.Explica e valora a importancia da escritura, a agricultura e a gandería, como descubrimentos que cambiaron profundamente as sociedades humanas.	CSC CMCT CCL CSC CCEC CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
b h i	B4.2.As fontes históricas: a importancia das fontes arqueolóxicas e materiais. A escritura.	B4.2.Coñecer a importancia das fontes históricas para o estudo da historia.	CSB4.2.1.Recoñece a importancia dos restos arqueolóxicos e materiais que produce unha sociedade como fontes para coñecer o noso pasado, con especial relevancia da escritura.	CSC CMCT CAA
g h i	B4.3.Técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado: os mapas históricos e as liñas do tempo.	B4.3.Utiliza as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade para ordenar temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos relevantes.	CSB4.3.1.Recoñece o século como unidade de medida do tempo histórico e localiza feitos situándoos como sucesivos a.C o d.C	CMCT CSC
			CSB4.3.2.Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.	CSC CMCT CAA
b d h o	B4.4.A península ibérica na Prehistoria. B4.5.A península ibérica na Idade Antiga. B4.6.A Prehistoria e Idade Antiga en Galicia. Os principais xacementos arqueolóxicos de Galicia.	B4.4.Identificar e localizar no tempo os procesos e acontecementos históricos e culturais máis relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución e coñecer os principais xacementos arqueolóxicos de Galicia.	CSB4.4.1.Sitúa nunha liña do tempo os feitos fundamentais da prehistoria e historia de España e describe as principais características de cada unha delas.	CMCT CSC CCEC CCL
			CSB4.4.2.Explica aspectos relacionados coa forma de vida, organización social e cultura das distintas épocas históricas estudadas.	CCEC CSC CCL
			CSB4.4.3.Explica a diferenza dos dous períodos nos que se divide a Prehistoria e describe as características básicas das formas de vida nestas dúas épocas.	CSC CCEC CCL
			CSB4.4.4.Data a Idade Antiga e describe as características básicas da vida naquel tempo, en especial as referidas á romanización.	CMCT CSC CCEC

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	CUARTO
Objectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
d h o	B4.7.Noso patrimonio histórico e cultural.	B4.5.Desenvolver a curiosidade por coñecer as formas da vida humana no pasado, valorando a importancia que teñen os restos para o coñecemento e estudo da historia e como patrimonio cultural que hai que coidar e legar.	CSB4.5.1.Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.	CSC CCEC
d h o	B4.8.Museos, sitios e monumentos históricos como espazos de aprendizaxe e gozo. Planificación conxunta e visita a un museo próximo.	B4.6.Valorar a importancia dos museos, sitios e monumentos históricos como espazos onde se ensina e aprende, amosando unha actitude de respecto á súa contorna e á súa cultura, apreciando a herdanza cultural.	CSB4.6.1.Respecta e asume o comportamento que debe cumprirse cando visita un museo ou un edificio antigo.	CSC CCEC

13.2.2 Temporización, grao mínimo e instrumentos de avaliación para cada estándar de aprendizaxe

CIENCIAS SOCIAIS			CUARTO		
ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN DO ESTÁNDAR	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	TEMPORIZACIÓN		
			1º T	2º T	3º T
CSB1.1.1.Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.	Busca información.	Rexistro anecdótico		X	X
CSB1.1.2.Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.	Planifica e executa tarefas con iniciativa e autonomía	Rexistro anecdótico		X	X
CSB1.1.3.Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.	Expón un tema de maneira clara e limpa	Rexistro anecdótico	X	X	X
CSB1.2.1.Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega	Participa en actividades individuais e de grupo,	Rexistro anecdótico	X	X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material.					
CSB1.2.2.Adoita un comportamento responsable, construtivo e solidario respectando diferentes ideas e achegas nos debates, recoñecendo a cooperación e o diálogo como principios básicos do funcionamento democrático.	Ten un comportamento responsable, solidario e construtivo respectando as ideas dos demais	Rexistro anecdótico	X	X	X
CSB1 3.1.Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.	Emprega vocabulario axeitado	Rexistro anecdótico		X	X
CCB1.3.2.Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifestan a comprensión de textos orais e /ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico.	Comprende e expón diferentes contidos recollidos en textos de carácter social, xeográfico e histórico.	Rexistro anecdótico	X	X	X
CSB1.3.3.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	Analiza información utilizando diversos recursos.	Rexistro anecdótico	X	X	X
CSB2.1..1 Coñece e define a formación da litosfera e a dinámica de placas tectónicas e as súas consecuencias.	Coñece e define a litosfera	Proba obxectiva	X	X	X
CSB2.2.1.Explica e compara as distintas formas de representación da Terra, planos, mapas, planisferios e globos terráqueos identificando polos, eixe e hemisferios.	Explica e compara as distintas formas de representación da superficie terrestre.	Rexistro anecdótico	X	X	X
CSB2.3.1. Localiza diferentes puntos da Terra empregando os paralelos e meridianos e as coordenadas xeográficas.	Identifica os polos, o eixe, os hemisferios, os paralelos, os meridianos e as coordenadas xeográficas..	Proba obxectiva	X	X	X
xCSB2.4.1.Identifica e clasifica distintos tipos de mapas, define que é a escala nun mapa, o seu uso e emprega e interpreta os signos convencionais básicos que poden aparecer nel.					
CSB2.5.1.Define tempo atmosférico, identifica os distintos instrumentos de medida que se utilizan para a recollida de datos atmosféricos clasificándoos segundo a función e información que proporcionan e fai medicións, interpretacións de datos e predicións do tempo atmosférico.	Explica que é o tempo atmosférico, coñece os instrumentos de medida, o seu uso.	Proba obxectiva	X	X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

CSB2.5.2.Describe unha estación meteorolóxica, explica a súa función e confecciona e interpreta gráficos sinxelos de temperaturas e precipitacións.	Representa o tempo atmosférico	Proba obxectiva	X	X	X
CSB2.5.3.Interpreta e elabora sinxelos mapas meteorolóxicos distinguindo os seus elementos principais.	Coñece o mapa meteorolóxico	Proba obxectiva	X	X	X
CSB2.6.1.Define hidrosfera, e identifica e nomea as grandes masas e cursos de auga, explicando como se forman as augas subterráneas, como afloran e como se accede a elas.	Coñece a hidrosfera	Proba obxectiva	X	X	X
CSB2.6.2.Diferencia cuncas e vertentes hidrográficas.	Coñece os ríos.	Proba obxectiva	X	X	X
CSB2.6.3.Identifica e nomea os tramos dun río e as características de cada un deles.	Identifica e nomea os tramos dun río	Proba obxectiva	X	X	X
CSB2.7.1.Observa, identifica e explica a composición das rochas nomeando algúns dos seus tipos.	Recoñece e nomea algúns tipos de rochas,	Proba obxectiva	X	X	X
CSB2.7.2.Identifica e explica as diferenzas entre rochas e minerais, describe os seus usos e utilidades clasificando algúns minerais segundo as súas propiedades.	Diferencia rochas de minerais	Proba obxectiva	X	X	X
CSB2.8.1.Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en Galicia e as súas vertentes hidrográficas.	Describe as características do relevo de Galicia e as súas vertentes hidrográficas.	Proba obxectiva	X	X	X
CSB2. 8.2 Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de Galicia.	Localiza no mapa de Galicia a súa rede hidrográfica	Rexistro anecdótico	X	X	X
CSB2.9.1.Explica a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste.	Recoñece a importancia de coidar o medio	Rexistro anecdótico	X	X	X
CSB2.9.2. Propón algunhas medidas para o desenvolvemento sostenible e o consumo responsable.	Valora o consumo responsable	Rexistro anecdótico	X	X	X
CSB3.1.1.Identifica, respecta e valora os principios democráticos máis importantes establecidos na Constitución para o exercicio da	Valora o exercicio da cidadanía	Rexistro anecdótico		X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ciudadanía activa e convivencia pacífica.					
CSB3.2.1. Identifica as principais institucións de Galicia e do Estado español e describe as súas funcións.	Identifica algunha institución de Galicia e do Estado español que se derivan da constitución.	Proba obxectiva.		X	X
CSB3.2.2. Identifica a división de poderes do Estado e cales son as atribucións recollidas na Constitución para cada un deles.					
CSB3 3.1 Explica a organización territorial de España, nomea as estruturas básicas de goberno e localiza en mapas políticos as distintas comunidades autónomas que forman España.					
CSB3.4.1. Recoñece, partindo da realidade do estado español, a diversidade cultural, social, política e lingüística nun mesmo territorio como fonte de enriquecemento cultural.	Recoñece a diversidade cultural, social, política e lingüística no territorio español.	Rexistro anecdótico		X	X
CSB3.5.1. Define demografía e comprende os principais conceptos demográficos.	Comprende o significado da palabra demografía	Rexistro anecdótico		X	X
CSB3.5.2. Elabora gráficos sinxelos a partir de datos demográficos de obtidos en diversas fontes de información.	Elabora con axuda gráficos demográficos sinxelos a partir de datos de poboación	Rexistro anecdótico		X	X
CSB3 6.1. Explica normas básicas de circulación e as consecuencias derivadas do descoñecemento ou incumprimento destas.	Recoñece e respecta as normas básicas de circulación.	Rexistro anecdótico		X	X
CSB3 6.2. Coñece o significado dalgúns sinais de tráfico, recoñece a importancia de respectalas e as utiliza tanto como peón ou peoa e como persoa usuaria de medios de transporte (abrochase o cinto, non molestar a persoa condutora...)	Coñece as normas de educación viaria	Rexistro anecdótico		X	X
CSB4.1.1. Define o concepto de prehistoria e historia, asociándoa as distintas idades aos feitos que marcan o seu inicio e final.	Coñece o concepto de prehistoria e historia.	Proba obxectiva			X
CSB4.1.2. Explica e valora a importancia da escritura, a agricultura e a gandería, como descubrimentos que cambiaron profundamente as sociedades humanas.	Valora a importancia dalgúns feitos e descubrimentos no percorrer do tempo	Rexistro anecdótico			X
CSB4.2.1. Recoñece a importancia dos restos arqueolóxicos e mate-	Recoñece a importancia dos restos arqueolóxicos como fontes para	Rexistro anecdótico			X

riais que produce unha sociedade como fontes para coñecer o noso pasado, con especial relevancia da escritura.	coñecer o noso pasado.				
CSB4.3.1.Recoñece o século como unidade de medida do tempo histórico e localiza feitos situándoos como sucesivos a.C o d.C	Identifica o século como unha unidade de tempo	Proba obxectiva			X
CSB4.3.2.Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.					
CSB4.4.1.Sitúa nunha liña do tempo os feitos fundamentais da prehistoria e historia de España e describe as principais características de cada unha delas.	Sitúa con axuda algúns feitos ocorridos ao longo da prehistoria e da historia de España.	Rexistro anecdótico			X
CSB4.4.2.Explica aspectos relacionados coa forma de vida, organización social e cultura das distintas épocas históricas estudadas.	Recoñece características das épocas históricas estudadas.	Proba obxectiva			X
CSB4.4.3.Explica a diferenza dos dous períodos nos que se divide a Prehistoria e describe as características básicas das formas de vida nestas dúas épocas.					
CSB4.4.4.Data a Idade Antiga e describe as características básicas da vida naquel tempo, en especial as referidas á romanización.	Recoñece algúns aspectos da Idade Antiga e da romanización	Proba obxectiva			X
CSB4.5.1. Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.	Valora, respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico do seu entorno	Rexistro anecdótico			X
CSB4.6.1. Respecta e asume o comportamento que debe cumprirse cando visita un museo ou un edificio antigo.	Respecta as normas que debe cumprir cando visita un monumento.	Rexistro anecdótico			X

13.2.3 Actividades tipo

- Actividades de busca de información.
- Actividades sobre o contido.
- Resumos.
- Esquemas.

13.2.4 Plan de reforzo e recuperación

- Para levar a cabo un bo plan de reforzo e recuperación teremos en conta estes pasos:
- Proceso de explicación e presentación das tarefas.
- Crear un estado de ánimo positivo para iniciar calquera tarefa de aprendizaxe.
- Explicación personalizada dos contidos seleccionados .
- Utilizar a exemplificación para o ensino de contidos que lles resulten difíciles de entender aos educandos. Tamén utilizaremos claves visuais como fotos, debuxos, esquemas, etc.
- Realización conxunta docente- discente dunha serie de actividades a nivel oral, poñendo especial interese en que comprenda QUE hai que facer, de acordo co enunciado da actividade, e COMO hai que facelo. Trátase de ensinarlle a seguir algúns pasos como comprender o enunciado (lelo varias veces, fixarse nas palabras clave, manter o enunciado na memoria), razoar a resposta máis adecuada, volver ao enunciado se hai dúbidas, e por último emitir unha resposta axeitada.
- Atribución polo docente de expectativas de éxito de forma previa ao comezo da realización individual das tarefas polo alumno.
- Proceso de realización/supervisión das tarefas.
- Reforzar ao alumno na realización das tarefas propostas , así como reforzar sistematicamente os éxitos nas aprendizaxes, o esforzo, a persistencia e facerlle consciente dos erros proporcionándolle estratexias para corrixilos.
- Supervisar de maneira continuada o desenvolvemento das actividades mediante aproximacións frecuentes á mesa de traballo do alumno, para interesarse por como está a realizar a tarefa, se necesita axuda, así como para animalo, sinalar erros,prestarlle axuda ,...
- Atribuír tanto aos resultados positivos como negativos do seu traballo explicacións que lle permitan controlar a situación ("non te fixaches suficientemente nese detalle e...", "esforzácheste pero non che deches conta de..."; "traballaches concentrado e fixéchelo moi ben") convertendo os erros en metas de aprendizaxe e mostrando ante eles unha actitude comprensiva e positiva.
- Habituar ao neno a que supervise as súas tarefas antes de dalas por concluídas e ante de que sexan corrixidas polo profesor.
- Se tras a corrección das actividades por parte do docente o resultado é positivo caben dous tipos de decisións:
- Avanzar con novos contidos, pasar á seguinte Unidade Didáctica.
- Propoñer novas tarefas de ampliación por entender que eses contidos son moi importantes.
- Se o resultado fose negativo caberían tamén diferentes opcións:
- Volver a explicar conceptos que puidesen non estar claros.
- Realizar máis actividades similares.
- Traballo específico dese contido con outro docente especialista, no seu caso.

13.2.5 Aprendizaxes non adquiridas o curso pasado

Traballaranse todos aqueles aspectos curriculares non impartidos no 3º trimestre do curso anterior. Tamén se repasarán todos os correspondentes aos trimestres anteriores que presenten algunha dificultade.

13.2.6 Metodoloxía

Teremos en conta os seguintes principios metodolóxicos:

1. A metodoloxía didáctica será fundamentalmente comunicativa, inclusiva, activa e participativa, e dirixida ao logro dos obxectivos e das competencias clave. Neste sentido prestarase atención ao desenvolvemento de metodoloxías que permitan integrar os elementos do currículo mediante o desenvolvemento de tarefas e actividades relacionadas coa resolución de problemas en contextos da vida real.
2. Poñerase especial énfase na atención á diversidade do alumnado, na atención individualizada, na prevención das dificultades de aprendizaxe e na posta en práctica de mecanismos de reforzo tan pronto como se detecten dificultades.
3. A acción educativa procurará a integración das distintas experiencias e aprendizaxes do alumnado e terá en conta os seus diferentes ritmos e estilos de aprendizaxe, favorecendo a capacidade de aprender por si mesmo e promovendo o traballo colaborativo e en equipo.
4. A lectura constituirá un factor fundamental para o desenvolvemento das competencias clave; é de especial relevancia o desenvolvemento de estratexias de comprensión lectora de todo tipo de textos e imaxes, en calquera soporte e formato.
5. A intervención educativa debe ter en conta como principio a diversidade do alumnado, e mais unha atención personalizada en función das necesidades de cadaquén.
6. Prestaráselle especial atención durante a etapa á atención personalizada dos alumnos e das alumnas, á realización de diagnósticos precoces e ao establecemento de mecanismos de reforzo para lograr o éxito escolar.
7. Os mecanismos de reforzo, poñeranse en práctica tan pronto como se detecten dificultades de aprendizaxe, e, poderán ser tanto organizativos como curriculares. Entre estas medidas poderán considerarse o apoio no grupo ordinario, os agrupamentos flexibles ou as adaptacións do currículo.
8. Para unha adquisición eficaz das competencias e a súa integración efectiva no currículo, deseñaranse actividades de aprendizaxe integradas que lle permitan ao alumnado avanzar cara aos resultados de aprendizaxe de máis dunha competencia ao mesmo tempo.
Potenciar as actividades, partindo:
 - Das súas aptitudes e actitudes.
 - Das súas necesidades e intereses.
 - Dos seus coñecementos previos, xerais e por áreas.
9. Motivar axeitadamente.
 - Creando situacións que conecten cos seus intereses, partindo das súas propias experiencias.
 - Propiciando un clima de comunicación, cooperación e harmonía nas relacións.

A área de Ciencias Sociais, a partir do recoñecemento da propia identidade e do contorno máis próximo, inicia aos alumnos no coñecemento, na análise e na valoración do contorno físico, social e cultural.

O ensino da área toma, como base para futuras aprendizaxes, os coñecementos previos que os alumnos adquiriron en contacto co contorno. Partir da propia experiencia esperta o interese por resolver problemas sobre a realidade que os rodea e entender os fenómenos que suceden ao seu redor, tanto os referentes á súa concepción de persoa e as súas relacións cos demais, como do coñecemento e coidado do contorno natural.

A metodoloxía proposta resúmese do seguinte xeito:

- Evocación de coñecementos previos para abordar os novos contidos.
- Progresiva e coidada incorporación de novos contidos, a través de exemplos extraídos de situacións cotiás e contextualizadas para o alumno/a, que favorecen a súa comprensión. Isto posibilita a transferencia de aprendizaxes á vida cotiá, conectando coa adquisición das competencias propias da materia.
- Exercicios e actividades diversificadas que contemplan competencias e intelixencias múltiples: traballo individual e en grupo, traballo cooperativo en proxectos, tarefas integradas, uso das TIC e actividades e experiencias que traballan contidos fundamentais. Están secuenciados por niveis de dificultade, abordan diversidade de estilos cognitivos e intelixencias e facilitan a adquisición de competencias a todos os alumnos.

13.3 MATEMÁTICAS

13.3.1 Obxectivos, contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencias clave

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS				
b g e	B1.1. Planificación do proceso de resolución de problemas: análise e comprensión do enunciado. Estratexias e procedementos postos en práctica: facer un debuxo, unha táboa, un esquema da situación, ensaio e erro razoado, operacións matemáticas axeitadas etc. Resultados obtidos.	B1.1. Expresar verbalmente de forma razoada o proceso seguido na resolución dun problema.	MTB1.1.1. Comunica verbalmente de forma razoada o proceso seguido na resolución dun problema de matemáticas ou en contextos da realidade.	CMCT CCL
		B1.2. Utilizar procesos de razoamento e estratexias de resolución de problemas, realizando os cálculos necesarios e comprobando as solucións obtidas.	MTB1.2.1. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisa as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comproba e interpreta as solucións no contexto da situación, busca outras formas de resolución etc.	CMCT CAA CSIEE
			MTB1.2.2. Utiliza estratexias heurísticas e procesos de razoamento na resolución de problemas.	CMCT CAA CSIEE
			MTB1.2.3. Realiza estimacións e elabora conxecturas sobre os resultados dos problemas a resolver, contrastando a súa validez e valorando a súa utilidade e eficacia.	CMCT CAA CSIEE

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			MTB1.2.4. Identifica e interpreta datos e mensaxes de textos numéricos sinxelos da vida cotiá (facturas, folletos publicitarios, rebaixas...).	CMCT CCL CAA
b g	B1.2. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.	B1.3. Profundar en problemas resoltos propoñendo pequenas variacións nos datos, outras preguntas etc.	MTB1.3.1. Profunda en problemas unha vez resoltos, analizando a coherencia da solución e buscando outras formas de resolvelos.	CMCT CAA CSIEE
			MTB1.3.2. Formula novos problemas, a partir dun resolto: variando os datos, propoñendo novas preguntas, conectando coa realidade, buscando outros contextos etc.	CMCT CAA CSIEE
g	B1.3. Acercamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas.	B1.4. Identificar e resolver problemas da vida cotiá, axeitados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados para a resolución de problemas.	MTB1.4.1. Practica o método científico sendo ordenado, organizado e sistemático.	CMCT CAA
b g	B1.4. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.	B1.5. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	MTB1.5.1. Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo en matemáticas: esforzo, perseveranza, flexibilidade e aceptación da crítica razoada.	CMCT CSC CSIEE
b g i	B1.5. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados. B1.6. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.	B1.6. Utilizar os medios tecnolóxicos de modo habitual no proceso de aprendizaxe, buscando, analizando e seleccionando información relevante en internet ou en outras fontes elaborando documentos propios, facendo exposicións e argumentacións.	MTB1.6.1. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e resolver problemas.	CMCT CD CAA
BLOQUE 2. NÚMEROS				
b e	B2.1. Números naturais, decimais e fraccións. B2.2. A numeración romana.	B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razónamentos apropiados, distintos tipos de números	MTB2.1.1. Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións.	CMCT CCEC

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	CUARTO
Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
g h	B2.3. Orde numérica. Utilización dos números ordinais. Comparación de números. B2.4. Nome e grafía dos números de máis de seis cifras. B2.5. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas etc. B2.6. O sistema de numeración decimal: valor posicional das cifras. B2.7. O número decimal: décimas e centésimas. B2.8. Fraccións. Representación gráfica. B2.9. Os números decimais: valor de posición.	(romanos, naturais, fraccións e decimais ata as centésimas).		CCL
			MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as centésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	CMCT CAA CCL
b g	B2.10. Descomposición e redondeo de números naturais e decimais	B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor.	MTB2.2.1. Descompón, compón e redondea números naturais e decimais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	CMCT CAA
b g	B2.11. Operacións con números naturais: suma, resta, multiplicación e división. B2.12. Identificación e uso dos termos propios da división. B2.13. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números naturais. B2.14. Concepto de fracción como relación entre as partes o todo. B2.15. Operacións con fraccións. B2.16. Operacións con números decimais. B2.17. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división.	B2.3. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as súas propiedades, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado.	MTB2.3.1. Aplica as propiedades das operacións e as relacións entre elas.	CMCT CAA
			MTB2.3.2. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador na resolución de problemas contextualizados.	CMCT CAA
			MTB2.3.3. Realiza operacións con números decimais na resolución de problemas contextualizados.	CMCT CAA
b	B2.18. Estimación de resultados.	B2.4. Coñecer, utilizar e automatizar algorit-	MTB2.4.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multipli-	CMCT

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
g i	B2.19. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división. B2.20. Automatización de algoritmos. B2.21. Descomposición de números naturais atendendo ao valor posicional das súas cifras. B2.22. Construción de series ascendentes e descendentes. B2.23. Descomposición de números decimais atendendo ao valor posicional das súas cifras. B2.24. Elaboración e uso de estratexias de cálculo mental. B2.25. Utilización da calculadora.	mos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.	cación e división (de ata dúas cifras) con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.	CAA
			MTB2.4.2. Constrúe series numéricas, ascendentes e descendentes, de cadencias 2, 10, 100 a partir calquera número e de cadencias 5, 25 e 50 a partir de múltiplos de 5, 25 e 50.	CMCT
			MTB2.4.3. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.	CMCT CAA
			MTB2.4.4. Estima e redondea o resultado dun cálculo valorando a resposta.	CMCT CAA
			MTB2.4.5. Emprega a calculadora aplicando as regras dos eu funcionamento para investigar e resolver problemas.	CMCT CAA CD
b g	B2.26. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. B2.27. Resolución de problemas da vida cotiá.	B2.5. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB2.5.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construindo, argumentando e tomando decisións.	CMCT CAA
			MTB2.5.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolución.	CMCT CAA CSIEE
BLOQUE 3. MEDIDA				
b e	B3.1. Elección da unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.	B3.1. Escoller os instrumentos de medida máis pertinentes en cada caso, estimando a medida de magnitudes de lonxitude, capacidade, masa	MTB3.1.1. Estima lonxitudes, capacidades e masas de obxectos e espazos coñecidos elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia	CMCT CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	CUARTO
Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
g	B3.2. Realización de medicións. B3.3. Estimación de lonxitudes, capacidades e masas de obxectos e espazos coñecidos; elección da unidade e dos instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida.	e tempo facendo previsións razoables.	utilizada.	CAA
			MTB3.1.2. Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.	CMCT CAA
g	B3.4. Comparación e ordenación de medidas dunha mesma magnitude. B3.5. Desenvolvemento de estratexias para medir figuras de maneira exacta e aproximada. B3.6. Sumar e restar medidas de lonxitude, capacidade e masa.	B3.2. Operar con diferentes medidas.	MTB3.2.1. Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade e masa en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán.	CMCT
			MTB3.2.2. Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa.	CMCT
			MTB3.2.3. Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.	CMCT
bg	B3.7. Unidades de medida do tempo e as súas relación. B3.8. Equivalencias e transformacións entre horas, minutos e segundos. B3.9. Lectura en reloxos analóxicos e dixitais. B3.10. Cálculos con medidas temporais.	B3.3. Coñecer as unidades de medida do tempo e as súas relación, utilizándoas para resolver problemas da vida diaria.	MTB3.3.1. Resolve problemas da vida diaria utilizando as medidas temporais e as súas relacións.	CMCT CAA
bg	B3.11. O sistema monetario da Unión Europea. Unidade principal: o euro. Valor das diferentes moedas e billetes. B3.12. Múltiplos e submúltiplos do euros. B3.13. Equivalencias entre moedas e billetes.	B3.4. Coñecer o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea.	MTB3.4.1. Coñece a función, o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas en situación reais coma figuradas.	CMCT CAA CSC
BLOQUE 4. XEOMETRÍA				
bgi	B4.1. Formas planas e espaciais: figuras planas: elementos, relación e clasificación. B4.2. Clasificación de triángulos atendendo os seus lados e os seus ángulos.	B4.1. Coñecer as figuras planas; cadrado, rectángulo, romboide, triángulo, trapecio e rombo.	MTB4.1.1. Clasifica triángulos atendendo aos seus lados e aos seus ángulos, identificando as relacións entre os seus lados e entre ángulos.	CMCT CAA
			MTB4.1.2. Utiliza instrumentos de debuxo e ferramentas tecnolóxicas para a construción e exploración de formas xeométricas.	CMCT

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	CUARTO
Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
				CD
b g	B4.3. Clasificación de cuadriláteros atendendo o paralelismo dos seus lados. Clasificación dos paralelepípedos. B4.4. A circunferencia e o círculo. Elementos básicos: centro, raio e diámetro.	B4.2. Utilizar as propiedades das figuras planas para resolver problemas.	MTB4.2.1. Clasifica cuadriláteros atendendo ao paralelismo dos seus lados.	CMCT CAA
			MTB4.2.2. Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio e diámetro.	CMCT CAA
b g	B4.5. Identificación e denominación de polígonos atendendo o número de lados. B4.6. Corpos xeométricos: elementos, relación e clasificación. B4.7. Poliedros. Elementos básicos: vértices, caras e arestas. Tipos de poliedros. B4.8. Corpos redondos: cono, cilindro e esfera. B4.9. Regularidades e simetrías: recoñecemento de regularidades.	B4.3. Coñecer as características e aplicarlas para clasificar: poliedros, prismas, pirámides, corpos redondos: cono, cilindro e esfera e os seus elementos básicos.	MTB4.3.1. Identifica e nomea polígonos atendendo o número de lados.	CMCT CAA
			MTB4.3.2. Recoñece e identifica poliedros, prismas, pirámides e os seus elementos básicos: vértices, caras e arestas.	CMCT CAA
			MTB4.3.3. Recoñece e identifica corpos redondos: cono, cilindro e esfera e os seus elementos básicos.	CMCT CAA
b g h	B4.10. Interpretación de representacións espaciais en situacións da vida cotiá.	B4.4. Interpretar representacións espaciais realizadas a partir de sistemas de referencia e de obxectos ou situacións familiares.	MTB4.4.1. Representa a escola, o barrio ou a aldea mediante un plano ou esbozo.	CMCT CAA CSC
b g	B4.11. Resolución de problemas de xeometría relacionados coa vida cotiá.	B4.5. Identificar, resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB4.5.1. Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisión.	CMCT CAA CSIEE
			MTB4.5.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto, propoñendo outras formas de resolvelo.	CMCT CAA
BLOQUE 5. ESTADÍSTICA E PROBABILIDADE				
b	B5.1. Recollida e clasificación de datos cualitativos e	B5.1. Recoller e rexistrar unha información	MTB5.1.1. Identifica datos cualitativos e cuantitativos en situacións familiares.	CMCT

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
g	cuantitativos.	cuantificable, utilizando algúns recursos sinxelos de representación gráfica: táboas de datos, bloques de barras, diagramas lineais... comunicando a información.		CAA
bg	B5.2. Análise crítica das informacións que se presentan mediante gráficas estadísticas.	B5.2. Facer estimacións baseadas na experiencia sobre o resultado (posible, imposible, seguro, máis ou menos probable) de situacións sinxelas nas que interveña o azar e comprobar o dito resultado.	MTB5.2.1. Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estadísticas.	CMCT CAA

13.3.2. Temporización, grao mínimo e criterios de cualificación para cada estándar de aprendizaxe

MATEMÁTICAS			CUARTO		
ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN DO ESTÁNDAR	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	TEMPORIZACIÓN		
			1º T	2º T	3º T
MTB1.1.1. Comunica verbalmente de forma razoada o proceso seguido na resolución dun problema de matemáticas ou en contextos da realidade.	Razoa o proceso seguido na resolución dun problema de matemáticas	Rexistro anecdótico	X	X	X
MTB1.2.1. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisa as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comproba e interpreta as solucións no contexto da situación, busca outras formas de resolución etc.	Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: e busca varias formas de resolución.	Rexistro anecdótico	X	X	X
MTB1.2.2. Utiliza estratexias heurísticas e procesos de razoamento na resolución de problemas.	Utiliza estratexias de razoamento na resolución de problemas.	Rexistro anecdótico	X	X	X
MTB1.2.3. Realiza estimacións e elabora conxecturas sobre os resultados dos problemas a resolver, contrastando a súa validez e valorando a súa utilidade e eficacia.	Realiza estimacións dos problemas a resolver.	Rexistro anecdótico	X	X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

MTB1.2.4. Identifica e interpreta datos e mensaxes de textos numéricos sinxelos da vida cotiá (facturas, folletos publicitarios, rebaixas...).	Interpreta datos e mensaxes de textos numéricos sinxelos da vida cotiá	Rexistro anecdótico		X	X
MTB1.3.1. Profunda en problemas unha vez resoltos, analizando a coherencia da solución e buscando outras formas de resolvelos.					
MTB1.3.2. Formula novos problemas, a partir dun resolto: variando os datos, propoñendo novas preguntas, conectando coa realidade, buscando outros contextos etc.	Formula novos problemas a partir dun resolto	Rexistro anecdótico		X	X
MTB1.4.1. Practica o método científico sendo ordenado, organizado e sistemático.	. Practica o método científico sendo ordenado e organizado.	Rexistro anecdótico		X	X
MTB1.5.1. Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo en matemáticas: esforzo, perseveranza, flexibilidade e aceptación da crítica razoada.	Valora os esforzo e a crítica razoada	Rexistro anecdótico	X	X	X
MTB1.6.1. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e resolver problemas.	Utiliza ferramentas tecnolóxicas con axuda para o traballo matemático.	Rexistro anecdótico		X	X
MTB2.1.1. Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións.	Recoñece os números romanos	Proba obxectiva	X	X	X
MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as centésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	Le, escribe e ordena números naturais, fraccións e decimais	Proba obxectiva	X	X	X
MTB2.2.1. Descompón, compón e redondea números naturais e decimais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	Descompón, compón e redondea números naturais e decimais, e recoñece o valor de posición de cada unha das súas cifras.	Proba obxectiva		X	X
MTB2.3.1. Aplica as propiedades das operacións e as relacións entre elas.	Aplica as propiedades das operacións	Proba obxectiva		X	X
MTB2.3.2. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador na resolución de problemas contextualizados.	Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador	Proba obxectiva		X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

MTB2.3.3. Realiza operacións con números decimais na resolución de problemas contextualizados.	Realiza operacións con números decimais na resolución de problemas	Proba obxectiva		X	X
MTB2.4.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división (de ata dúas cifras) con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.	Opera con sumas, restas, multiplicacións e división (de ata dúas cifras) na resolución de problemas de situacións cotiás.	Proba obxectiva		X	X
MTB2.4.2. Constrúe series numéricas, ascendentes e descendentes, de cadencias 2, 10, 100 a partir calquera número e de cadencias 5, 25 e 50 a partir de múltiplos de 5, 25 e 50.	Constrúe series numéricas, ascendentes e descendentes,	Rexistro anecdótico		X	X
MTB2.4.3. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.	Emprega estratexias de cálculo mental.	Rexistro anecdótico		X	X
MTB2.4.4. Estima e redondea o resultado dun cálculo valorando a resposta.	Estima e redondea o resultado dun cálculo	Rexistro anecdótico		X	X
MTB2.4.5. Emprega a calculadora aplicando as regras do seu funcionamento para investigar e resolver problemas.					
MTB2.5.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións.	Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados.	Rexistro anecdótico	X	X	X
MTB2.5.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas comprobando as operacións empregadas e as unidades dos resultados.	Rexistro anecdótico	X	X	X
MTB3.1.1. Estima lonxitudes, capacidades e masas de obxectos e espazos coñecidos elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada.	Elixe a unidade e os instrumentos máis axeitados para expresar unha medida	Rexistro anecdótico		X	X
MTB3.1.2. Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.	Cofece e utiliza as unidades de medida e os instrumentos necesarios para levar a cabo unha medición.	Rexistro anecdótico		X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

MTB3.2.1. Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade e masa en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán.	Opera coas unidades de lonxitude, masa e capacidades de forma simple.	Proba obxectiva		X	X
MTB3.2.2. Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa.	Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa .	Proba obxectiva		X	X
MTB3.2.3. Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.	Compara medidas dunha mesma magnitude.	Proba obxectiva		X	X
MTB3.3.1. Resolve problemas da vida diaria utilizando as medidas temporais e as súas relacións.	Resolve problemas utilizando as medidas temporais.	Proba obxectiva		X	X
MTB3.4.1. Coñece a función, o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas en situación reais coma figuradas.	Coñece o valor e as equivalencias entre moedas, billetes do sistema monetario da UE.	Proba obxectiva		X	X
MTB4.1.1. Clasifica triángulos atendendo aos seus lados e aos seus ángulos, identificando as relacións entre os seus lados e entre ángulos.	Coñece os distintos tipos de triángulos e as súas características.	Proba obxectiva			X
MTB4.1.2. Utiliza instrumentos de debuxo e ferramentas tecnolóxicas para a construción e exploración de formas xeométricas.	Sabe debuxar coas ferramentas necesarias as formas xeométricas.	Rexistro anecdótico			X
MTB4.2.1. Clasifica cuadriláteros atendendo ao paralelismo dos seus lados.	Coñece os cuadriláteros e as súas características	Proba obxectiva			X
MTB4.2.2. Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio e diámetro.	Identifica e diferencia o círculo e circunferencia	Proba obxectiva			X
MTB4.3.1. Identifica e nomea polígonos atendendo o número de lados.	Recoñece os polígonos segundo o seu número de lados	Proba obxectiva			X
MTB4.3.2. Recoñece e identifica poliedros, prismas, pirámides e os seus elementos básicos: vértices, caras e arestas.	Recoñece os poliedros, os prismas e as pirámides	Proba obxectiva			X
MTB4.3.3. Recoñece e identifica corpos redondos: cono, cilindro e	Recoñece os corpos redondos.	Proba obxectiva			X

esfera e os seus elementos básicos.					
MTB4.4.1. Representa a escola, o barrio ou a aldea mediante un plano ou esbozo.	Fai con axuda planos de espazos próximos.	Rexistro anecdótico			X
MTB4.5.1. Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisión.	Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados.	Proba obxectiva			X
MTB4.5.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto, propoñendo outras formas de resolvelo.	Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisando as operacións utilizadas	Rexistro anecdótico	X	X	X
MTB5.1.1. Identifica datos cualitativos e cuantitativos en situacións familiares.	Recoñece datos cualitativos e cuantitativos en situacións familiares.	Rexistro anecdótico			X
MTB5.2.1. Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas.	Comprende a información dada nunha táboa ou diagrama de barras.	Proba obxectiva			X

13.3.3 Actividades tipo

- Problemas.
- Realización de debuxos ilustrativos que facilitan a comprensión e resolución de problemas
- Sumas e restas levadas.
- Cálculo de sumas, restas e multiplicacións combinadas.
- Multiplicacións por unha e por varias cifras.
- Divisións por unha e dúas cifras.
- Fraccións.
- Operacións e problemas con números decimais.
- Actividades de tratamento de datos.
- Actividades do tempo e do diñeiro.
- Actividades das unidades de lonxitude, masa e capacidade.
- Exercicios con rectas e ángulos.
- Actividades cos polígonos e corpos xeométricos.

13.3.4 Plan de reforzo e recuperación

- Para levar a cabo un bo plan de reforzo e recuperación teremos en conta estes pasos:
- Proceso de explicación e presentación das tarefas.
- Crear un estado de ánimo positivo para iniciar calquera tarefa de aprendizaxe.
- Explicación personalizada dos contidos seleccionados .
- Utilizar a exemplificación para o ensino de contidos que lles resulten difíciles de entender aos educandos. Tamén utilizaremos claves visuais como fotos, debuxos, esquemas, etc.
- Realización conxunta docente- discente dunha serie de actividades a nivel oral, poñendo especial interese en que comprenda QUE hai que facer, de acordo co enunciado da actividade, e COMO hai que facelo. Trátase de ensinarlle a seguir algúns pasos como comprender o enunciado (lelo varias veces, fixarse nas palabras clave, manter o enunciado na memoria), razoar a resposta máis adecuada, volver ao enunciado se hai dúbidas, e por último emitir unha resposta axeitada.
- Atribución polo docente de expectativas de éxito de forma previa ao comezo da realización individual das tarefas polo alumno.
- Proceso de realización/supervisión das tarefas.
- Reforzar ao alumno na realización das tarefas propostas , así como reforzar sistematicamente os éxitos nas aprendizaxes, o esforzo, a persistencia e facerlle consciente dos erros proporcionándolle estratexias para corrixilos.
- Supervisar de maneira continuada o desenvolvemento das actividades mediante aproximacións frecuentes á mesa de traballo do alumno, para interesarse por como está a realizar a tarefa, se necesita axuda, así como para animalo, sinalar erros, prestarlle axuda ,...
- Atribuír tanto aos resultados positivos como negativos do seu traballo explicacións que lle permitan controlar a situación ("non te fixaches suficientemente nese detalle e...", "esforzácheste pero non che deches conta de..."; "traballaches concentrado e fixéchelo moi ben") convertendo os erros en metas de aprendizaxe e mostrando ante eles unha actitude comprensiva e positiva.
- Habituar ao neno a que supervise as súas tarefas antes de dalas por concluídas e ante de que sexan corrixidas polo profesor.
- Se tras a corrección das actividades por parte do docente o resultado é positivo caben dous tipos de decisións:
- Avanzar con novos contidos, pasar á seguinte Unidade Didáctica.
- Propoñer novas tarefas de ampliación por entender que eses contidos son moi importantes.
- Se o resultado fose negativo caberían tamén diferentes opcións:
- Volver a explicar conceptos que puidesen non estar claros.
- Realizar máis actividades similares.
- Traballo específico dese contido con outro docente especialista, no seu caso.

13.3.5 Aprendizaxes non adquiridas o curso pasado

Traballaranse todos aqueles aspectos curriculares non impartidos no 3º trimestre do curso anterior. Tamén se repasarán todos os correspondentes aos trimestres anteriores que presenten algunha dificultade.

13.3.6 Metodoloxía

Teremos en conta os seguintes principios metodolóxicos:

1. A metodoloxía didáctica será fundamentalmente comunicativa, inclusiva, activa e participativa, e dirixida ao logro dos obxectivos e das competencias clave. Neste sentido prestarase atención ao desenvolvemento de metodoloxías que permitan integrar os elementos do currículo mediante o desenvolvemento de tarefas e actividades relacionadas coa resolución de problemas en contextos da vida real.
2. Poñerase especial énfase na atención á diversidade do alumnado, na atención individualizada, na prevención das dificultades de aprendizaxe e na posta en práctica de mecanismos de reforzo tan pronto como se detecten dificultades.
3. A acción educativa procurará a integración das distintas experiencias e aprendizaxes do alumnado e terá en conta os seus diferentes ritmos e estilos de aprendizaxe, favorecendo a capacidade de aprender por si mesmo e promovendo o traballo colaborativo e en equipo.
4. A lectura constituirá un factor fundamental para o desenvolvemento das competencias clave; é de especial relevancia o desenvolvemento de estratexias de comprensión lectora de todo tipo de textos e imaxes, en calquera soporte e formato.
5. A intervención educativa debe ter en conta como principio a diversidade do alumnado, e mais unha atención personalizada en función das necesidades de cadaquén.
6. Prestaráselle especial atención durante a etapa á atención personalizada dos alumnos e das alumnas, á realización de diagnósticos precoces e ao establecemento de mecanismos de reforzo para lograr o éxito escolar.
7. Os mecanismos de reforzo, poñeranse en práctica tan pronto como se detecten dificultades de aprendizaxe, e, poderán ser tanto organizativos como curriculares. Entre estas medidas poderán considerarse o apoio no grupo ordinario, os agrupamentos flexibles ou as adaptacións do currículo.
8. Para unha adquisición eficaz das competencias e a súa integración efectiva no currículo, deseñaranse actividades de aprendizaxe integradas que lle permitan ao alumnado avanzar cara aos resultados de aprendizaxe de máis dunha competencia ao mesmo tempo.

Potenciar as actividades, partindo:

- Das súas aptitudes e actitudes.
- Das súas necesidades e intereses.
- Dos seus coñecementos previos, xerais e por áreas.

9. Motivar axeitadamente.

- Creando situacións que conecten cos seus intereses, partindo das súas propias experiencias.
- Propiciando un clima de comunicación, cooperación e harmonía nas relacións.

A área de Matemáticas pretende iniciar aos alumnos na capacidade de enfrontarse con éxito a situacións nas que interveñan os números e as súas relacións, permitindo obter información efectiva, directamente ou a través da comparación, a estimación e o cálculo mental ou escrito.

A metodoloxía proposta será a seguinte::

- Evocación de coñecementos previos para abordar os novos contidos.
- Progresiva e coidada incorporación de novos contidos, a través de exemplos extraídos de situacións cotiás e contextualizadas para o alumno/a, que favorecen a súa comprensión. Isto posibilita a transferencia de aprendizaxes á vida cotiá, conectando coa adquisición das competencias propias da materia.

- Exercicios e actividades diversificadas que contemplan competencias e intelixencias múltiples: traballo individual e en grupo, tarefas integradas, uso das TIC e actividades e experiencias que traballan contidos fundamentais. Están secuenciados por niveis de dificultade, abordan diversidade de estilos cognitivos e intelixencias e facilitan a adquisición de competencias a todos os alumnos.
- Corrección de exercicios individualmente e colectivamente.
- .Revisión de cadernos

13.4 LINGUA GALEGA

13.4.1 Obxectivos, contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencias clave

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR				
a e	B1.1. Comprensión de textos orais procedentes da radio, da televisión ou da internet, con especial incidencia na noticia, para obter información xeral sobre feitos e acontecementos que resulten significativos e elaboración dun resumo.	B1.1. Comprender o sentido global de textos orais informativos dos medios de comunicación audiovisuais emitidos con claridade, de xeito directo e estilo sinxelo.	LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto xornalístico oral informativo dos medios de comunicación audiovisual, emitido de xeito claro, directo e sinxelo.	CCL CAA
			LGB1.1.2. Elabora un breve resumo dun texto oral.	CCL CSC
b d e i o	B1.2. Uso guiado de documentos audiovisuais para obter e relacionar informacións relevantes para aprender.	B1.2. Utilizar de xeito guiado documentos audiovisuais valorándoos como instrumento de aprendizaxe.	LGB1.2.1. Accede de xeito guiado a documentos, audiovisuais e dixitais para obter a información necesaria para realizar traballos ou completar información.	CCL CD CAA CSC
a	B1.3. Comprensión e produción de textos orais breves para aprender e para informarse, tanto os producidos con finali-	B1.3. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académi-	LGB1.3.1. Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.	CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
b c e o	dade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase ou debates).	co.		CAA CSC CSEIEE
			LGB1.3.2. Sigue unha exposición da clase e extrae o sentido global.	CCL CAA
			LGB1.3.3. Elabora e produce textos orais (explicacións sinxelas, exposicións, narracións...) presentando coherentemente a secuencia de ideas, feitos, vivencias e as súas opinións e preferencias, utilizando o dicionario se é preciso.	CCL CSIEE CAA
			LGB1.3.4. Participa no traballo en grupo, así como nos debates.	CCL CSIEE CAA CCL
a c e	B1.4. Actitude de escoita adecuada e respecto das de quen fala sen interrupcións inadecuadas.	B1.4. Manter unha actitude de escoita activa, deixando falar os demais, sen anticiparse ao que van dicir e respectando as súas opinións.	LGB1.4.1. Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	CCL CSC
			LGB1.4.2. Respecta as opinións da persoa que fala.	CCL CSC
a c d e o	B1.5. Participación e cooperación nas situacións comunicativas habituais (informacións, conversas reguladoras da convivencia, debates, discusións ou instrucións) con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (petición e quendas de palabra, mantemento do tema, respecto ás opinións das demais persoas, papeis diversos no intercambio comunicativo, ton de voz, posturas e xestos adecuados).	B1.5. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	LGB1.5.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	CCL CSC CAA
			LGB1.5.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	CCL CSC CCEC
			LGB1.5.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso,	CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			para reforzalo e facilitar a súa comprensión.	CSC CCEC
			LGB1.5.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación e volume.	CCL CSC CCEC
			LGB1.5.5. Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	CCL CSC CCEC CAA
a b e o	B1.6. Uso de estratexias elementais para comprender e facer comprender as mensaxes orais: ton de voz, entoación, xestualidade e uso de nexos básicos.	B1.6. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, usando nexos básicos adecuados e presentando estratexias elementais para facer comprender a mensaxe.	LGB1.6.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, na secuencia de ideas ou feitos utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	CCL CAA
			LGB1.6.2. Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando algúns nexos básicos.	CCL
			LGB1.6.3. Aмосa un discurso oral claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	CCL CCEC
b e i o	B1.7. Produción de textos orais propios dos medios de comunicación social mediante simulación para ofrecer e compartir información e opinión.	B1.7. Elaborar textos sinxelos propios dos medios de comunicación mediante simulación.	LGB1.7.1. Elabora textos sinxelos propios dos medios de comunicación mediante simulación.	CCL CD CAA CSIEE CSC
d e	B1.8. Utilización de estratexias para potenciar a expresividade das mensaxes orais.	B1.8. Reforzar a eficacia comunicativa das súas mensaxes orais, coa utilización de elementos propios da linguaxe xestual.	LGB1.8.1. Utiliza a expresividade corporal para reforzar o sentido das súas producións orais.	CCL CCEC CSC CAA

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
b d e o	B1.9. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida.	B1.9. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo.	LGB1.9.1. Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.	CCL CAA CSIEE
e	B1.10. Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas.	B1.10. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	LGB1.10.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	CCL CAA CCEC CSIEE
a d e o	B1.11. Uso, dunha forma xeral, dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B1.11. Usar, dunha forma xeral, unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LGB1.11.1. Usa, dunha forma xeral, unha linguaxe non sexista.	CCL CSC
			LGB1.11.2. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	CCL CSC
a d e o	B1.12. Recoñecemento das variedades lingüísticas de carácter xeográfico en textos orais, sinalando as diferenzas fonéticas e morfolóxicas e léxicas máis evidentes.	B1.12. Identificar variedades lingüísticas de carácter xeográfico en textos orais, sinalando as diferenzas fonéticas, morfolóxicas e léxicas máis evidentes.	LGB1.12.1. Identifica diferenzas fonéticas e morfolóxicas moi evidentes en textos orais caracterizados pola súa orixe xeográfica.	CCL CCEC
			LGB1.12.2. Valora por igual as distintas variedades xeográficas da lingua galega e o estándar como variante unificadora.	CCL CSC CCEC
a d e o	B1.13. Identificación da lingua galega con diversos contextos de uso oral da lingua: en diferentes ámbitos profesionais e públicos (sanidade, educación, medios de comunicación, comercios...) e en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	B1.13. Identificar a lingua galega con diversos contextos de uso oral.	LGB1.13.1. Identifica o uso oral da lingua galega con diversos contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación, todo tipo de comercios.	CCL CCEC
			LGB1.13.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	CCL CCEC CSC
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER				

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
bejoo	<p>B2.1. Comprensión da información relevante en textos das situacións cotiás de relación social: correspondencia escolar, normas da clase, normas do comedor, normas do transporte e regras de xogos.</p> <p>B2.2. Comprensión de información xeral en textos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas web infantís) con especial incidencia na noticia e nas cartas á dirección do xornal, localizando informacións destacadas en portadas, titulares, subtítulos, entradas.</p> <p>B2.3. Comprensión de información relevante en textos para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (folletos descrições, instrucións e explicacións).</p>	<p>B2.1. Comprender, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (web infantís, libros, carteis).</p>	<p>LGB2.1.1. Comprende a información relevante en textos propios de situacións cotiás e dos medios de comunicación social nos que esta se amose de forma evidente.</p>	CCL CD CSC
			<p>LGB2.1.2. Identifica as ideas principais dun texto (narrativo, descritivo, expositivo) adecuado á súa idade.</p>	CCL
			<p>LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, adecuado á súa idade.</p>	CCL CAA CSIEE
			<p>LGB2.1.4. Interpreta, personificacións, hipérboles e ironías evidentes, en textos de dificultade adecuada á súa idade.</p>	CCL CAA CSIEE
			<p>LGB2.1.5. Identifica a estrutura xeral dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas pronominais sinxelas).</p>	CCL
			<p>LGB2.1.6. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.</p>	CCL CAA CSIEE
			<p>LGB2.1.7. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.</p>	CCL CAA CSIEE
be	<p>B2.4. Interpretación de esquemas, gráficos e ilustracións relacionadas co contido principal do texto que acompañan.</p>	<p>B2.2. Interpretar e comprender, de maneira xeral, a información procedente de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións en textos.</p>	<p>LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que acompañan.</p>	CCL CAA CSC CSIEE CMCT

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
b e	B2.5. Subliñado, esquematización e resumo da información relevante dun texto sinxelo.	B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo e esquematizar e resumir o seu contido.	LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.	CCL CAA
			LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais.	CCL CAA
			LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo.	CCL CAA
b e	B2.6. Introducción ás estratexias de control do proceso lector (anticipación, formulación de hipóteses, relectura...).	B2.4. Utilizar, de maneira xeral, estratexias para mellorar a lectura.	LGB2.4.1. Deduce, de maneira xeral, o posible contido dun texto antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	CCL CAA CSIEE
			LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión, cando é preciso.	CCL CAA CSIEE
b e i	B2.7. Uso dirixido das tecnoloxías da información e das bibliotecas para obter informacións relevantes para realizar as súas tarefas.	B2.5. Utilizar as tecnoloxías da información para obter información necesaria para a realización das súas tarefas.	LGB2.5.1. Utiliza, de forma guiada, as tecnoloxías da información para obter información.	CCL CD CAA
			LGB2.5.2. Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.	CCL CAA CD CSIEE
a b	B2.8. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta, de textos en galego adaptados aos seus intereses.	B2.6. Ler, en silencio ou en voz alta, textos en galego adaptados aos seus intereses.	LGB2.6.1. Descodifica sen dificultade as palabras.	CCL CAA

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
e	B2.9. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios e non literarios.		LGB2.6.2. Le textos en voz alta, sen dificultade e coa velocidade adecuada.	CCL
			LGB2.6.3. Le textos, adaptados á súa idade e aos seus intereses, en silencio e sen dificultade.	CCL
			LGB2.6.4. Fai lecturas dramatizadas de textos.	CCL CSC
a b e i	B2.10. Coñecemento do funcionamento da biblioteca da aula e do centro, así como as virtuais e participación en actividades literarias.	B2.7. Coñecer o funcionamento da bibliotecas de aula, centro, así como as virtuais, colaborando no seu coidado e mellora, e participar en actividades literarias.	LGB2.7.1. Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	CCL CAA CSC
			LGB2.7.2. Identifica o funcionamento da biblioteca de aula, de centro, así como as virtuais e colabora no seu coidado e mellora.	CCL CAA CSC
			LGB2.7.3. Participa en actividades literarias do centro.	CCL CSC CCEC
a b e	B2.11. Mantemento adecuado e ampliación da biblioteca persoal.	B2.8. Ter interese por ter unha biblioteca propia.	LGB2.8.1. Aмосa interese pola conservación e organización dos seus libros.	CCL CAA CSC
a b e o	B2.12. Interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias.	B2.9. Aмосar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	LGB2.9.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	CCL CAA CSC CCEC
a	B2.13. Desenvolvemento da autonomía lectora, da capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das	B2.10. Aмосar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu inte-	LGB2.10.1. Aмосa certa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese.	CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
b e m	preferencias persoais.	rese, así como ser quen de expresar preferencias.	LGB2.10.2. Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	CCL CSC CAA CSIEE
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR				
a b e	B3.1. Uso, de maneira xeral, das estratexias de planificación, de textualización e revisión como partes do proceso escritor.	B3.1. Usar, de maneira xeral, as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información.	CCL CSIEE CAA
			LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia xeral e de xeito creativo.	CCL CAA CSIEE
			LGB3.1.3. Aplica, de forma xeral, os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).	CCL
			LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe.	CCL CSC CCEC
			LGB3.1.5. Escribe textos propios seguindo o proceso de planificación, redacción, revisión e elabora borradores.	CCL CAA CSIEE
			LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.	CCL CAA CSIEE

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
a b e i o	<p>B3.2. Composición de textos propios de situacións cotiás de relación social (correspondencia básica, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, solicitudes, instrucións) de acordo coas características propias destes xéneros.</p> <p>B3.3. Composición de textos de información e de opinión moi sinxelos, característicos dos medios de comunicación social, sobre acontecementos significativos, con especial incidencia na noticia e nas cartas á dirección do xornal, en situacións reais ou simuladas.</p>	<p>B3.2. Crear textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir e resumir emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación.</p>	<p>LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, instrucións...</p>	CCL CAA CD
			<p>LGB3.2.2. Redacta textos sinxelos xornalísticos (noticias) e publicitarios (anuncios e carteis).</p>	CCL CSC CCEC CAA
			<p>LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos) seguindo un guión establecido.</p>	CCL CAA
			<p>LGB3.2.4. Escribe textos coherentes empregando algúns elementos de cohesión.</p>	CCL CSC CCEC
			<p>LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.</p>	CCL CSC CAA
b e	<p>B3.4. Producción de textos relacionados co ámbito académico para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, resumos, informes sinxelos, descrições, explicacións).</p>	<p>B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.</p>	<p>LGB3.3.1. Elabora por escrito textos moi sinxelos do ámbito académico (cuestionarios, resumos, informes sinxelos, descrições, explicacións...) para obter, organizar e comunicar información.</p>	CCL CAA CSIEE
a b e j o	<p>B3.5. Creación de textos sinxelos utilizando a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.</p>	<p>B3.4. Elaborar textos sinxelos que combinen a linguaxe verbal e a non verbal.</p>	<p>LGB3.4.1. Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.</p>	CCL CSC CCEC CAA CSIEE
b	<p>B3.6. Uso guiado de programas informáticos de procesa-</p>	<p>B3.5. Usar, de xeito guiado, programas infor-</p>	<p>LGB3.5.1. Usa, de xeito guiado, programas informáticos de procesa-</p>	CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
d e i j	mento de textos.	máticos de procesamento de texto.	mento de texto.	CD CAA CSIEE
b e i j	B3.7. Utilización de elementos gráficos e paratextuais, con grao crecente de dificultade, para facilitar a comprensión (ilustracións, subliñados, gráficos, tipografía) e ilustrar o seu contido.	B3.6. Utilizar recursos gráficos e paratextuais que faciliten a comprensión dos textos.	LGB3.6.1. Usa recursos sinxelos gráficos e paratextuais (ilustracións, subliñados, gráficos e tipografía) para facilitar a comprensión dos textos e ilustrar o seu contido.	CCL CD CSIEE
a b e i	B3.8. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica. B3.9. Valoración da escritura como instrumento de relación social, de obtención e de reelaboración da información e dos coñecementos.	B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.	LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, interliñado... en calquera soporte.	CCL CD CAA
			LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación e como medio de obtención e coñecemento.	CCL CSC
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA				
e	B4.1. Uso e identificación intuitiva da terminoloxía seguinte nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados; enunciado, palabra e sílaba, xénero e número, determinantes, cuantificadores, tempos verbais (pasado, presente e futuro).	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	LGB4.1.1. Sinala a denominación dos textos traballados e recoñece nestes enunciados, palabras e sílabas.	CCL CAA
			LGB4.1.2. Identifica o tempo verbal (presente, pasado e futuro) en formas verbais dadas.	CCL CAA
			LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.	CCL CAA
			LGB4.1.4. Identifica nun texto substantivos, adxectivos determinantes e cuantificadores.	CCL CAA
			LGB4.1.5. Sinala o xénero e número de palabras dadas e cámbiao.	CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
				CAA
b e	B4.2. Aplicación xeral das normas ortográficas, apreciando o seu valor social.	B4.2. Aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación.	CCL CSC CCEC
			LGB4.2.2. Coñece e utiliza as normas ortográficas básicas, aplicándoas nas súas producións escritas.	CCL CSC CCEC
			LGB4.2.3. Valora a importancia do dominio da ortografía para asegurar unha correcta comunicación escrita entre as persoas falantes dunha mesma lingua e para garantir unha adecuada interpretación dos textos escritos.	CCL CSC CCEC
e	B4.3. Comparación e transformación de enunciados, mediante inserción, supresión, cambio de orde, segmentación e recomposición, para vulgar sobre a gramaticalidade dos resultados e facilitar o desenvolvemento dos conceptos lingüísticos e da metalinguaxe. B4.4. Comparación de estruturas sintácticas elementais para observar a súa equivalencia semántica ou posibles alteracións do significado. B4.5. Inserción e coordinación de oracións como instrumento na mellora da composición escrita.	B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como construír correctamente as oracións desde o punto de vista sintáctico, nas producións orais e escritas.	LGB4.3.1. Emprega con correccións os signos de puntuación.	CCL
			LGB4.3.2. Usa unha sintaxe elemental adecuada nas súas producións.	CCL
			LGB4.3.3. Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.	CCL CSC CCEC
e	B4.6. Exploración das posibilidades do uso de diversos enlaces entre oracións (adición, causa, oposición, contradición...), en relación coa composición de textos.	B4.4. Recoñecer e empregar os conectores básicos.	LGB4.4.1. Usa diversos conectores básicos entre oracións: adición, causa, oposición, contradición...	CCL CAA
e	B4.7. Identificación intuitiva do verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, así como dalgúns papeis semánticos do suxeito.	B4.5. Identificar intuitivamente o suxeito e o predicado, así como o papel semántico do suxeito, para mellorar a comprensión e a produción de textos.	LGB4.5.1. Identifica intuitivamente, en oracións sinxelas, o papel semántico do suxeito.	CCL CAA
			LGB4.5.2. Sinala intuitivamente o verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, en oracións.	CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
				CAA
b e i o	B4.8. Uso do dicionario, en papel ou dixital, con certa autonomía.	B4.6. Usar o dicionario en papel ou dixital, con certa autonomía.	LGB4.6.1. Usa, con certa autonomía, o dicionario en papel ou dixital.	CCL CAA CD
	B4.9. Identificación de palabras compostas e derivadas, de sinónimos de antónimos e palabras polisémicas de uso habitual, en relación coa comprensión e coa produción de textos.	B4.7. Identificar palabras compostas e derivadas, así como sinónimos, antónimos e palabras polisémicas de uso habitual, para comprender e producir textos.	LGB4.7.1. Recoñece palabras derivadas e compostas, identificando e formando familias de palabras. LGB4.7.2. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, palabras polisémicas de uso habitual.	CCL CAA CCL CAA
a d e h m o	B4.10. Valoración da lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	B4.8. Valorar a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	LGB4.8.1. Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	CCL CSC CCEC
a d e m o	B4.11. Comparación entre aspectos das linguas que coñece e/ou está a aprender para mellorar os procesos comunicativos e recoñecer as interferencias.	B4.9. Establecer relacións elementais entre as diversas linguas que utiliza ou está a aprender o alumnado. para reflexionar sobre como mellorar os seus procesos comunicativos na lingua galega.	LGB4.9.1. Recoñece, de forma xeral, e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender.	CCL CCEC
			LGB4.9.2. Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas elementais sintácticas, ortográficas, morfolóxicas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.	CCL CCEC CSC
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA				
b d e	B5.1. escoita, memorización e reprodución de textos procedentes da literatura popular oral galega (adiviñas, lendas, contos, poemas, cancións, ditos), así como da literatura	B5.1. escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega, así como da literatura galega en xe-	LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (adiviñas, lendas, contos, poemas, cancións, ditos) e da literatura galega en xeral.	CCL CAA CCEC

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
o	ra galega en xeral. B5.2. Valoración e aprecio do texto literario galego (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	ral.	LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	CCL CCEC
b d e i	B5.3. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta de obras en galego adecuadas á idade e aos intereses. B5.4. Lectura guiada e expresiva de textos narrativos da literatura infantil, adaptacións breves de obras literarias clásicas e literatura actual en diversos soportes.	B5.2. Ler textos e obras en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, en diferentes soportes.	LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, en diferentes soportes.	CCL CCEC CD
			LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual e en diferentes soportes.	CCL CCEC CD
b d e o	B5.5. Lectura guiada de poemas, de relatos e de obras teatrais sinxelas recoñecendo as características dalgúns modelos.	B5.3. Identificar o xénero literario ao que pertence uns textos dados.	LGB5.3.1. Identifica o xénero literario ao que pertencen uns textos dados: narrativa, poesía e teatro.	CCL CCEC
b e	B5.6. Recreación e composición de poemas e relatos para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas, recoñecendo as características dalgúns modelos.	B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos a partir de modelos sinxelos.	LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas.	CCL CCEC CSC
b d e	B5.7. Dramatización e lectura dramatizada de situacións de textos literarios adaptados á súa idade.	B5.5. Participar activamente en dramatizacións de situacións e de textos literarios adaptados á súa idade.	LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de situacións e de textos literarios adaptados á súa idade.	CCL
a d e o	B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal.	B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal.	LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal.	CCL CSC CCEC

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
a d e o	B5.9. Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas. B5.10. Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais.	B5.7. Amosar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais.	LGB5.7.1. Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	CCL CCEC

13.4.2 Temporización, grao mínimo e instrumentos de avaliación para cada estándar de aprendizaxe

LINGUA GALEGA			CUARTO		
ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN DO ESTÁNDAR	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	TEMPORIZACIÓN		
			1º T	2º T	3º T
LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto xornalístico oral informativo dos medios de comunicación audiovisual, emitido de xeito claro, directo e sinxelo.	Le e comprende o sentido global de diferentes textos.	Rexistro anecdótico	X	X	X
LGB1.1.2. Elabora un breve resumo dun texto oral.	Elabora un breve resumo dun texto oral.	Rexistro anecdótico	X	X	X
LGB1.2.1. Accede de xeito guiado a documentos, audiovisuais e dixitais para obter a información necesaria para realizar traballos ou completar información.	Busca información sobre un tema utilizando os medios audiovisuais	Rexistro anecdótico			X
LGB1.3.1. Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.	Participa nunha conversa entre iguais, .	Rexistro anecdótico	X	X	X
LGB1.3.2. Sigue unha exposición da clase e extrae o sentido global.	Comprende unha explicación	Rexistro anecdótico	X	X	X
LGB1.3.3. Elabora e produce textos orais (explicacións sinxelas,	Elabora e produce textos orais	Rexistro anecdótico	X	X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

exposicións, narracións...) presentando coherentemente a secuencia de ideas, feitos, vivencias e as súas opinións e preferencias, utilizando o dicionario se é preciso.					
LGB1.3.4. Participa no traballo en grupo, así como nos debates.	Participa no traballo en grupo, así como nos debate	Rexistro anecdótico	X	X	X
LGB1.4.1. Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	Rexistro anecdótico	X	X	X
LGB1.4.2. Respecta as opinións da persoa que fala.	Respecta as opinións da persoa que fala.	Rexistro anecdótico	X	X	X
LGB1.5.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais	Rexistro anecdótico	X	X	X
LGB1.5.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	Rexistro anecdótico	X	X	X
LGB1.5.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión.	Emprega xestos axeitados ao discurso	Rexistro anecdótico	X	X	X
LGB1.5.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación e volume.	Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación e volume.	Rexistro anecdótico	X	X	X
LGB1.5.5. Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	Rexistro anecdótico	X	X	X
LGB1.6.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, na secuencia de ideas ou feitos utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	Planifica e elabora un discurso oral coherente, adecuado á súa idade.	Rexistro anecdótico	X	X	X
LGB1.6.2. Elaborar un discurso oral cohesivo, utilizando algúns nexos básicos.	Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando conectores	Rexistro anecdótico	X	X	X
LGB1.6.3. Aмосa un discurso oral claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	Elabora un discurso oral cunha pronuncia e entoación axeitada en galego.	Rexistro anecdótico	X	X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

LGB1.7.1. Elabora textos sinxelos propios dos medios de comunicación mediante simulación.	Elabora textos sinxelos propios imitando os medios de comunicación	Rexistro anecdótico	X	X	X
LGB1.8.1. Utiliza a expresividade corporal para reforzar o sentido das súas producións orais.	Utiliza a expresividade corporal nas súas producións orais.	Rexistro anecdótico	X	X	X
LGB1.9.1. Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.	Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.	Rexistro anecdótico	X	X	X
LGB1.10.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada	Rexistro anecdótico	X	X	X
LGB1.11.1. Usa, dunha forma xeral, unha linguaxe non sexista.	Utiliza unha linguaxe non sexista.	Rexistro anecdótico	X	X	X
LGB1.11.2. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa	Rexistro anecdótico	X	X	X
LGB1.12.1. Identifica diferenzas fonéticas e morfolóxicas moi evidentes en textos orais caracterizados pola súa orixe xeográfica.				X	X
LGB1.12.2. Valora por igual as distintas variedades xeográficas da lingua galega e o estándar como variante unificadora.				X	X
LGB1.13.1. Identifica o uso oral da lingua galega con diversos contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación, todo tipo de comercios.				X	X
LGB1.13.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	Recoñece a validez da lingua galega	Rexistro anecdótico		X	X
LGB2.1.1. Comprende a información relevante en textos propios de situacións cotiás e dos medios de comunicación social nos que esta se amose de forma evidente.	Comprende a información relevante en textos propios de situacións cotiás	Rexistro anecdótico		X	X
LGB2.1.2. Identifica as ideas principais dun texto (narrativo, descriptivo, expositivo) adecuado á súa idade.	Identifica as ideas principais dun texto (narrativo, descriptivo, expositivo) adecuado á súa idade.	Proba obxectiva		X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, adecuado á súa idade.	Comprende información concreta dun texto sinxelo, adecuado á súa idade.	Proba obxectiva		X	X
LGB2.1.4. Interpreta, personificacións, hipérboles e ironías evidentes, en textos de dificultade adecuada á súa idade.	Comprende recursos estilísticos básicos	Proba obxectiva			X
LGB2.1.5. Identifica a estrutura xeral dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas pronominais sinxelas).					
LGB2.1.6. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	Emprega o dicionario	Rexistro anecdótico	X	X	X
LGB2.1.7. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.	Utiliza diferentes formas de lectura	Rexistro anecdótico	X	X	X
LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que acompañan.	Comprende, , a información de esquemas sinxelos e ilustracións..	Rexistro anecdótico		X	X
LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.	Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.	Rexistro anecdótico		X	X
LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais.	Recolle as ideas principais dun texto sinxelo	Rexistro anecdótico		X	X
LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo.	Realiza o resumo dun texto sinxelo.	Rexistro anecdótico		X	X
LGB2.4.1. Deduce, de maneira xeral, o posible contido dun texto antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	Deduce o posible contido dun texto antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	Rexistro anecdótico		X	X
LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión, cando é preciso.	Relé un texto e marca as palabras que non comprende	Rexistro anecdótico		X	X
LGB2.5.1. Utiliza, de forma guiada, as tecnoloxías da información para obter información.	Utiliza, de forma guiada, as tecnoloxías da información para obter información.	Rexistro anecdótico	X	X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

LGB2.5.2. Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.	Utiliza de forma guiada dicionarios dixitais .	Rexistro anecdótico		X	X
LGB2.6.1. Descodifica sen dificultade as palabras.	Coñece o significado de palabras traballadas	Rexistro anecdótico		X	X
LGB2.6.2. Le textos en voz alta, sen dificultade e coa velocidade adecuada.	Le textos en voz alta, sen dificultade e coa velocidade adecuada.	Rexistro anecdótico	X	X	X
LGB2.6.3. Le textos, adaptados á súa idade e aos seus intereses, en silencio e sen dificultade.	Le textos, adaptados á súa idade e aos seus intereses, en silencio e sen dificultade.	Rexistro anecdótico	X	X	X
LGB2.6.4. Fai lecturas dramatizadas de textos.	Le con entoación	Rexistro anecdótico		X	X
LGB2.7.1. Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	Usa a biblioteca de aula con certa autonomía	Rexistro anecdótico		X	X
LGB2.7.2. Identifica o funcionamento da biblioteca de aula, de centro, así como as virtuais e colabora no seu coidado e mellora.	Usa a biblioteca de aula, de centro e colabora no seu coidado	Rexistro anecdótico	X	X	X
LGB2.7.3. Participa en actividades literarias do centro.	Participa en actividades literarias do centro.	Rexistro anecdótico		X	X
LGB2.8.1. Amosa interese pola conservación e organización dos seus libros.	Coida os seus libros.	Rexistro anecdótico	X	X	X
LGB2.9.1. Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	Valora a lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	Rexistro anecdótico	X	X	XX
LGB2.10.1. Amosa certa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese.	Elixe e selecciona textos do seu interese.	Rexistro anecdótico	X	X	X
LGB2.10.2. Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	Expresa, de maneira sinxela, opinións sobre as lecturas feitas.	Rexistro anecdótico	X	X	X
LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información.	Planifica un texto, antes de comezar a escribir,	Proba obxectiva		X	X
LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia	Elabora o texto creativo e adecuado ao seu nivel.	Proba obxectiva		X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

xeral e de xeito creativo.					
LGB3.1.3. Aplica, de forma xeral, os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).	Utiliza os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).	Proba obxectiva ,Rexistro anecdótico		X	X
LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe.	Escribe textos con boa ortografía, acentuación e léxico adecuado.	Proba obxectiva .Rexistro anecdótico		X	X
LGB3.1.5. Escribe textos propios seguindo o proceso de planificación, redacción, revisión e elabora borradores.	Escribe textos propios adecuados ao seu nivel.	Rexistro anecdótico		X	X
LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.					
LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, instrucións...	Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos	Rexistro anecdótico		X	X
LGB3.2.2. Redacta textos sinxelos xornalísticos (noticias) e publicitarios (anuncios e carteis).	Redacta textos sinxelos xornalísticos de maneira guiada.	Rexistro anecdótico		X	X
LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos) seguindo un guión establecido.				X	X
LGB3.2.4. Escribe textos coherentes empregando algúns elementos de cohesión.	Escribe textos empregando algúns elementos de cohesión.	Rexistro anecdótico		X	X
LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.	Resume o contido de textos sinxelos	Rexistro anecdótico		X	X
LGB3.3.1. Elabora por escrito textos moi sinxelos do ámbito académico (cuestionarios, resumos, informes sinxelos, descrições, explicacións...) para obter, organizar e comunicar información.					
LGB3.4.1. Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.	Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal con ilustracións	Rexistro anecdótico			X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

LGB3.5.1. Usa, de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.					X
LGB3.6.1. Usa recursos sinxelos gráficos e paratextuais (ilustracións, subliñados, gráficos e tipografía) para facilitar a comprensión dos textos e ilustrar o seu contido.	Ilustra os seus textos.	Rexistro anecdótico			X
LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, interliñado... en calquera soporte.	Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica.	Rexistro anecdótico		X	X
LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación e como medio de obtención e coñecemento.	Valora a lingua escrita como medio de comunicación	Rexistro anecdótico		X	X
LGB4.1.1. Sinala a denominación dos textos traballados e recoñece nestes enunciados, palabras e sílabas.	Recoñece palabras e sílabas.	Rexistro anecdótico. Proba obxectiva	X	X	X
LGB4.1.2. Identifica o tempo verbal (presente, pasado e futuro) en formas verbais dadas.	Identifica o tempo verbal (presente, pasado e futuro)	Rexistro anecdótico .Proba obxectiva		X	X
LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.	Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.	Rexistro anecdótico. Proba obxectiva		X	X
LGB4.1.4. Identifica nun texto substantivos, adxectivos determinantes e cuantificadores.	Identifica nun texto substantivos, adxectivos determinantes e cuantificadores.	Rexistro anecdótico. Proba obxectiva		X	X
LGB4.1.5. Sinala o xénero e número de palabras dadas e cámbiao.	Sinala o xénero e número de palabras dadas e cámbiao.	Rexistro anecdótico. Proba obxectiva	X	X	X
LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación.	Aplica xeralmente as normas de acentuación	Rexistro anecdótico .Proba obxectiva		X	X
LGB4.2.2. Coñece e utiliza as normas ortográficas básicas, aplicándoas nas súas producións escritas.	Produce textos cunha ortografía axeitada	Rexistro anecdótico. Proba obxectiva		X	X
LGB4.2.3. Valora a importancia do dominio da ortografía para asegurar unha correcta comunicación escrita entre as persoas falantes dunha mesma lingua e para garantir unha adecuada interpretación dos textos escritos.	Valora a importancia do dominio da ortografía	Rexistro anecdótico		X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

LGB4.3.1. Emprega con correccións os signos de puntuación.	Emprega con correccións os signos de puntuación.	Rexistro anecdótico. Proba obxectiva		X	X
LGB4.3.2. Usa unha sintaxe elemental adecuada nas súas producións.	Constrúe ben as frases	Rexistro anecdótico		X	X
LGB4.3.3. Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.	Coloca o pronome átono.	Rexistro anecdótico			X
LGB4.4.1. Usa diversos conectores básicos entre oracións: adición, causa, oposición, contradición...	Usa diversos conectores básicos	Rexistro anecdótico		X	X
LGB4.5.1. Identifica intuitivamente, en oracións sinxelas, o papel semántico do suxeito.	Identifica en oracións sinxelas o suxeito.	Rexistro anecdótico .Proba obxectiva	X	X	X
LGB4.5.2. Sinala intuitivamente o verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, en oracións.	Cofece o verbo nas oracións	Rexistro anecdótico. Proba obxectiva	X	X	X
LGB4.6.1. Usa, con certa autonomía, o dicionario en papel ou dixital.	Usa, con certa autonomía, o dicionario	Rexistro anecdótico	X	X	X
LGB4.7.1. Recoñece palabras derivadas e compostas, identificando e formando familias de palabras.	Recoñece palabras derivadas e compostas, identificando e formando familias de palabras.	Rexistro anecdótico .Proba obxectiva		X	X
LGB4.7.2. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, palabras polisémicas de uso habitual.	Recoñece e usa sinónimos, antónimos, palabras polisémicas de uso habitual.	Rexistro anecdótico .Proba obxectiva		X	X
LGB4.8.1. Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	Valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	Rexistro anecdótico		X	X
LGB4.9.1. Recoñece, de forma xeral, e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender.	Diferencia o galego das outras linguas.	Rexistro anecdótico		X	X
LGB4.9.2. Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas elementais sintácticas, ortográficas, morfolóxicas e léxicas entre todas as linguas que cofece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.					X

LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (adiviñas, lendas, contos, poemas, cancións, ditos) e da literatura galega en xeral.	Escoita, memoriza e reproduce pequenos textos procedentes da literatura popular oral galega .	Rexistro anecdótico	X	X	X
LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	Valora os textos da literatura galega	Rexistro anecdótico		X	X
LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, en diferentes soportes.	Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, en diferentes soportes.	Rexistro anecdótico	X	X	X
LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual e en diferentes soportes.	Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual e en diferentes soportes.	Rexistro anecdótico	X	X	X
LGB5.3.1. Identifica o xénero literario ao que pertencen uns textos dados: narrativa, poesía e teatro.	Identifica o xénero literario ao que pertencen uns textos dados: narrativa, poesía e teatro.	Rexistro anecdótico			X
LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas.	Compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos.	Rexistro anecdótico			X
LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de situacións e de textos literarios adaptados á súa idade.	Participa en teatro	Rexistro anecdótico			X
LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal.					
LGB5.7.1. Aмосa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	Aмосa curiosidade por coñecer outros costumes.	Rexistro anecdótico			X

13.4.3 Actividades tipo

- -Exercicios de expresión oral.
- -Exercicios de comprensión oral.
- -Lecturas.

- -Actividades de comprensión escrita.
- -Ditados.
- -Composiciones escritas (resumes, contos...).
- -Actividades sobre os distintos contidos estudados.

13.4.4 Plan de reforzo e recuperación

- Para levar a cabo un bo plan de reforzo e recuperación teremos en conta estes pasos:
- Proceso de explicación e presentación das tarefas.
- Crear un estado de ánimo positivo para iniciar calquera tarefa de aprendizaxe.
- Explicación personalizada dos contidos seleccionados .
- Utilizar a exemplificación para o ensino de contidos que lles resulten difíciles de entender aos educandos. Tamén utilizaremos claves visuais como fotos, debuxos, esquemas, etc.
- Realización conxunta docente- discente dunha serie de actividades a nivel oral, poñendo especial interés en que comprenda QUE hai que facer, de acordo co enunciado da actividade, e COMO hai que facelo. Trátase de ensíñarlle a seguir algúns pasos como comprender o enunciado (lelo varias veces, fixarse nas palabras clave, manter o enunciado na memoria), razoar a resposta máis adecuada, volver ao enunciado se hai dúbidas, e por último emitir unha resposta axeitada.
- Atribución polo docente de expectativas de éxito de forma previa ao comezo da realización individual das tarefas polo alumno.
- Proceso de realización/supervisión das tarefas.
- Reforzar ao alumno na realización das tarefas propostas , así como reforzar sistematicamente os éxitos nas aprendizaxes, o esforzo, a persistencia e facerlle consciente dos erros proporcionándolle estratexias para corríxilos.
- Supervisar de maneira continuada o desenvolvemento das actividades mediante aproximacións frecuentes á mesa de traballo do alumno, para interesarse por como está a realizar a tarefa, se necesita axuda, así como para animalo, sinalar erros, prestarlle axuda ,...
- Atribuír tanto aos resultados positivos como negativos do seu traballo explicacións que lle permitan controlar a situación ("non te fixaches suficientemente nese detalle e...", "esforzácheste pero non che deches conta de..."; "traballaches concentrado e fixéchelo moi ben") convertendo os erros en metas de aprendizaxe e mostrando ante eles unha actitude comprensiva e positiva.
- Habituar ao neno a que supervise as súas tarefas antes de dalas por concluídas e ante de que sexan corregidas polo profesor.
- Se tras a corrección das actividades por parte do docente o resultado é positivo caben dous tipos de decisións:
- Avanzar con novos contidos, pasar á seguinte Unidade Didáctica.
- Propoñer novas tarefas de ampliación por entender que eses contidos son moi importantes.
- Se o resultado fose negativo haberían tamén diferentes opcións:
- Volver a explicar conceptos que puidesen non estar claros.
- Realizar máis actividades similares.
- Traballo específico dese contido con outro docente especialista, no seu caso.

13.4.5 Aprendizaxes non adquiridas o curso pasado

Traballaranse todos aqueles aspectos curriculares non impartidos no 3º trimestre do curso anterior. Tamén se repasarán todos os correspondentes aos trimestres anteriores que presenten algunha dificultade.

13.4.6 Metodoloxía

Teremos en conta os seguintes principios metodolóxicos:

1. A metodoloxía didáctica será fundamentalmente comunicativa, inclusiva, activa e participativa, e dirixida ao logro dos obxectivos e das competencias clave. Neste sentido prestarase atención ao desenvolvemento de metodoloxías que permitan integrar os elementos do currículo mediante o desenvolvemento de tarefas e actividades relacionadas coa resolución de problemas en contextos da vida real.
2. Poñerase especial énfase na atención á diversidade do alumnado, na atención individualizada, na prevención das dificultades de aprendizaxe e na posta en práctica de mecanismos de reforzo tan pronto como se detecten dificultades.
3. A acción educativa procurará a integración das distintas experiencias e aprendizaxes do alumnado e terá en conta os seus diferentes ritmos e estilos de aprendizaxe, favorecendo a capacidade de aprender por si mesmo e promovendo o traballo colaborativo e en equipo.
4. A lectura constituirá un factor fundamental para o desenvolvemento das competencias clave; é de especial relevancia o desenvolvemento de estratexias de comprensión lectora de todo tipo de textos e imaxes, en calquera soporte e formato.
5. A intervención educativa debe ter en conta como principio a diversidade do alumnado, e mais unha atención personalizada en función das necesidades de cadaquén.
6. Prestaráselle especial atención durante a etapa á atención personalizada dos alumnos e das alumnas, á realización de diagnósticos precoces e ao establecemento de mecanismos de reforzo para lograr o éxito escolar.
7. Os mecanismos de reforzo, poñeranse en práctica tan pronto como se detecten dificultades de aprendizaxe, e, poderán ser tanto organizativos como curriculares. Entre estas medidas poderán considerarse o apoio no grupo ordinario, os agrupamentos flexibles ou as adaptacións do currículo.
8. Para unha adquisición eficaz das competencias e a súa integración efectiva no currículo, deseñaranse actividades de aprendizaxe integradas que lle permitan ao alumnado avanzar cara aos resultados de aprendizaxe de máis dunha competencia ao mesmo tempo.
Potenciar as actividades, partindo:
 - Das súas aptitudes e actitudes.
 - Das súas necesidades e intereses.
 - Dos seus coñecementos previos, xerais e por áreas.
9. Motivar axeitadamente.
 - Creando situacións que conecten cos seus intereses, partindo das súas propias experiencias.
 - Propiciando un clima de comunicación, cooperación e harmonía nas relacións.

13.5 LINGUA CASTELÁ

13.5.1 Obxectivos, contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencias clave

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR				
a c e	B1.1. Estratexias e normas para o intercambio comunicativo: participación; exposición clara; escoita; respecto á quenda de palabra; entoación adecuada; respecto polos sentimentos, experiencias, ideas, opinións e coñecementos dos e das demais.	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, escoitar.	LCB1.1.1. Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos con certa claridade.	CCL CAA CSC
			LCB1.1.2. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas, participación respectuosa.	CCL CAA CSC
e	B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais.	B1.2. Recoñece a información verbal e non verbal dos discursos orais e intégrala nas producións propias.	LCB1.2.1. Integra recursos verbais e non verbais para comunicarse nas interaccións orais, dándolle valor complementario a estes.	CCL
			LCB1.2.2. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación.	CCL
a b e	B1.3. Participación en situación de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando un discurso ordenado e coherente.	B1.3. Expresarse con coherencia básica de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións.	LCB1.3.1. Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situación de comunicación: - diálogos -exposicións orais segundo modelo e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e comunicación.	CCL CD CAA CSC CSIEE
			LCB1.3.2. Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	CCL CAA CSC CSIEE

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
e	B1.4. Dedución das palabras polo contexto. Interese pola ampliación do vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas.	B1.4. Facer hipóteses sobre o significado de palabras sinxelas a partir do seu contexto de uso.	LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación.	CCL
			LCB1.4.2. Diferencia polo contexto o significado de correspondencias fonemagrafía idénticas en textos significativos.	CCL
b e	B1.5. Comprensión global e específica de textos orais de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos)	B1.5. Recoñecer o tema e as ideas principais dos textos orais sinxelos.	LCB1.5.1. Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais.	CCL CAA
			LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía de textos orais sinxelos de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	CCL CAA
			LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión literal.	CCL
			LCB1.5.4. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectiva.	CCL CAA CSC CSIEE
b e	B1.6. Reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese.	B1.6. Reproducir textos axeitados á súa idade, os seus gustos e intereses, utilizando con creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	LCB1.6.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses.	CCL CAA CCEC

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
b e	B1.7. Produción de textos orais de diversa tipoloxía segundo o seu formato e intención comunicativa.	B1.7. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos e adecuados ao seu nivel	LCB1.7.1. Elabora, imitando modelos, textos orais breves e sinxelos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	CCL CAA CSIEE
			LCB1.7.2. Organiza o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos (narrar, expoñer, describir e dialogar)	CCL CAA CSIEE
a b e	B1.8. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos, preguntar	B1.8. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar con atención, recoller datos, preguntar e repreguntar.	LCB1.8.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita, recollida de datos, pregunta e repregunta.	CCL CAA CSC CSIEE
b d e	B1.8. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos e preguntar.	B1.9. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de outras persoas.	LCB1.9.1. Utiliza de xeito guiado os medios audiovisuais e dixitais para recoller información.	CCL CD CAA
			LCB1.9.2. Transforma en noticias feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos.	CCL CSC
			LCB1.9.3. Resume de forma global entrevistas, noticias e debates infantís procedentes dos medios de comunicación.	CCL CD CAA CSC
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER				
e	B2.1. Lectura, en silencio e en voz alta de distintos tipos de texto adecuados ao seu nivel.	B2.1. Ler en voz alta e en silencio, diferentes textos.	LCB2.1.1. Le en silencio e en voz alta, sen dificultade e con certa expresividade, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade	CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
e	B2.2. Comprensión global e específica de distintos tipos de texto atendendo a forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescriptivos).	B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía.	LCB2.2. 1. Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipoloxías textuais en textos do ámbito escolar e social.	CCL CAA
			LCB2.2.2. Resume textos lidos, de diferente tipoloxía, adecuados a súa idade e reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.	CCL CAA
e	B2.3. Utilización de estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do título e das ilustracións. Identificación de palabras clave. Relectura. Anticipación de hipóteses de significado polo contexto. Recoñecemento básico da tipoloxía textual. Uso do dicionario.	B2.3. Utilizar estratexias para a comprensión de textos sinxelos de diversa tipoloxía.	LCB2.3.1. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes.	CCL CAA
			LCB2.3.2. Identifica as palabras clave dun texto.	CCL CAA
			LCB2.3.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.	CCL CCA
			LCB2.3.4. Relaciona de xeito global, a información contida nos gráficos e ilustracións coa información que aparece no texto.	CCL CMCT CCA
			LCB2.3.5. Interpreta mapas conceptuais sinxelos.	CCL CCA
			LCB2.3.6. Iníciase na utilización autónoma do dicionario en distintos soportes, no seu traballo escolar.	CCL CAA
b e	B2.4. Gusto pola lectura. B2.5. Selección de libros segundo o gusto persoal. B2.6. Lectura dos libros establecidos no Plan lector.	B2.4. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos.	LCB2.4.1. Dedicar un tempo semanal para a lectura voluntaria de diferentes textos.	CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
b e i	B2.6. Lectura dos libros establecidos no Plan lector. B2.7. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de aprendizaxe e de lecer.	B2.5. Utilizar fontes e soportes existentes na biblioteca para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicalos en traballos persoais.	LCB2.5.1. Consulta biblioteca, de xeito guiado, de diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información para realizar traballos individuais ou en grupo.	CCL CD CAA
			LCB2.5.2. Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de funcionamento da mesma.	CCL CD CAA
			LCB2.5.3. Identifica o argumento de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora e xénero.	CCL CAA
a b e	B2.8. Iniciación á creación da biblioteca persoal.	B2.6. Mostra interese por manter unha biblioteca propia.	LCB2.6.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	CCL CSC
a e	B2.9. Identificación e valoración crítica das mensaxes e valores transmitidos polo texto.	B2.7. Identifica a estrutura organizativa de diferentes textos lidos, centrándose na interpretación do seu significado.	LCB2.7.1. Diferenza entre información e publicidade.	CCL CAA CSC
			LCB2.7.2. Formula hipótese sobre a finalidade de textos de tipoloxía evidente a partir da súa estrutura e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos.	CCL CAA CSC
e i	B2.10. Utilización guiada das Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	B2.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	LCB2.10.1. Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	CCL CD CAA
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR				

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
b e	B3.1. Producción de textos para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades. B3.2. Cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación. B3.3. Aplicación das normas ortográficas. Acentuación.	B3.1. Producir textos segundo un modelo con diferentes intencións comunicativas, aplicando as regras ortográficas e coidando a caligrafía, orde e presentación.	LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelo do ámbito escolar e social: atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos) diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, receitas, instrucións, normas....	CCL CD CAA
			LCB3.1.2. Escribe textos, organizando as ideas utilizando elementos de cohesión básicos e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas.	CCL CAA CSIEE
			LCB3.1.3. Elabora e presenta, de forma guiada, un informe sinxelo, utilizando soporte papel e informático sobre tarefas ou proxectos realizados.	CCL CD CAA CSIEE
			LCB3.1.4. Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza: evitando riscos, inclinación de liñas etc.	CCL CAA
b e	B3.4. Valoración da propia produción escrita, así como da produción escrita dos seus compañeiros.	B3.2. Valorar a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	CCL CSC
b e	B3.5. Valoración da propia produción escrita, así como da produción escrita dos seus compañeiros. B3.6. Realización de ditados.	B3.3 Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua escrita.	LCB3.3.1. Pon interese e esfórzase por escribir correctamente	CCL CAA
			LCB3.3.2. Reproduce textos ditados.	CCL
b e	B3.7. Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, xeración de ideas, estrutura...) B3.8. Textualización en frases con secuencia lineal. B3.9. Revisión e mellora do texto.	B3.4. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura.	LCB3.4.1. Emprega, de xeito guiado e segundo modelos, estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	CCL CAA CSIEE
			LCB3.4.2. Utiliza, para escribir textos sinxelos, borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e a secuencia coherente do es-	CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			crito.	CAA CSIEE
b e i	B3.10. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómic.	B3.5. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas do seu interese.	LCB3.5.1. Elabora gráficas sinxelas a partir de datos obtidos de forma guiada.	CCL CAA
			LCB3.5.2. Elabora con creatividade textos breves do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómic, carteis, ilustrándoos para facilitar a súa comprensión ou mellorar a súa presentación.	CCL CD CAA CSIEE
a d e	B3.11. Uso da linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos.	LCB3.6.1. Exprésase por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.	CL CSC
e i	B3.12. Utilización guiada das Tecnoloxías da Información e da Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións.	B3.7. Utilizar as Tecnoloxías da Información e da Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións.	LCB3.7.1. Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías da Información e da Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, buscar imaxes, crear táboas e gráficas etc.	CCL CD CAA CSIEE
e	B3.13. Producción de textos segundo Plan de escritura do centro	B3.8. Escribir os textos establecidos no Plan de escritura.	LCB3.8.1. Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel.	CCL CAA CSIEE
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA				
b e	B4.1. A palabra. A sílaba. Diptongos e hiatos. B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxecti-	B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así	LCB4.1.1. Coñece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados.	CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	vo, preposición, adverbio, pronomes e artigos). Características e uso de cada clase de palabra. B4.3 Conxugación dos verbos regulares e irregulares máis frecuentes.	como as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.	LCB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo dos verbos ao producir textos orais e escritos.	CCL
			LCB4.1.3. Diferenza familias de palabras.	CCL
b e	B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes e artigos). Características e uso de cada clase de palabra B4.4. Vocabulario. Frases feitas. Formación de substantivos, adxectivos e verbos. Recursos derivativos: prefixos e sufixos na formación de nomes, adxectivos e verbos. B4.5. Recoñecemento e observación reflexiva dos constituíntes oracionais: a oración simple, suxeito e predicado. B4.6. Recoñecemento e uso dalgúns conectores textuais básicos.	B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.	LCB4.2.1. Coñece, recoñece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos ou frases feitas na expresión oral e escrita.	CCL
			LCB4.2.2. Recoñece prefixos e sufixos e é capaz de crear palabras derivadas.	CCL
			LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.	CCL
			LCB4.2.4. Utiliza diversos conectores básicos entre oracións ao producir textos orais e escritos.	CCL
			LCB4.2.5. Recoñece a oración simple, distingue suxeito e predicado.	CCL
b e	B4.7. Uso eficaz do dicionario para ampliación de vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical.	B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos.	LCB4.3.1. Iníciase no coñecemento da estrutura do dicionario e no seu uso para buscar o significado de diferentes tipos palabras.	CCL CAA
			LCB4.3.2. Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario.	CCL CAA
			LCB4.3.3. Utiliza as normas ortográficas básicas nas súas producións escritas.	CCL
b e	B4.8. Clases de nomes: comúns, propios, individuais, colectivos, concretos e abstractos. B4.9. Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía. Regras de acentuación. Signos de puntuación.	B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	LCB4.4.1. Utiliza as diferentes clases de palabras para elaborar o discurso.	CCL CAA
			LCB4.4.2. Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e de número na expresión oral e escrita.	CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	B4.10. As relacións gramaticais Recoñecemento e explicación reflexiva das relacións que se establecen entre o substantivo e o resto dos compoñentes do grupo nominal.		LCB4.4.3. Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.	CCL
			LCB4.4.4. Usa os signos de puntuación ao producir textos escritos.	CCL
			LCB4.4.5. Aplica as normas de uso da til nos seus textos escritos.	CCL
			LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.	CCL
b e i	B4.11. Utilización de material multimedia educativo e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade.	B4.5. Utilizar programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.	LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade como apoio e reforzo da aprendizaxe.	CCL CD CAA
b d e o	B4.12. Valoración da diversidade da lingua na nosa comunidade autónoma.	B4.6. Valorar a variedade lingüística de España e do español como fonte de enriquecemento cultural.	LCB4.6.1. Valora a variedade lingüística de España.	CCL CSC
b d e o	B4.13. Identificación das similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.	B4.7. Comparar aspectos básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada.	LCB4.7.1. Compara aspectos (gráficos, sintácticos e léxicos) das linguas que coñece.	CCL CSC
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA				
e	B5.1. Valoración dos textos literarios como vehículo de comunicación e como fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas e como gozo persoal.	B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información.	LCB 5.1.1. Valora de forma global, as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.	CCL CCEC

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
e	B5.2. Lectura guiada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. B5.3. Lectura comentada de poemas, relatos e obras teatrais. B5.4. Identificación de recursos literarios B5.5. Distinción entre conto e lenda. Coñecemento de lendas españolas e doutros países.	B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos básicos da linguaxe literaria e diferenza das principais convencións formais dos xéneros.	LCB 5.2.1. Realiza lecturas guiadas e comentadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	CCL CCEC
			LCB 5.2.2. Interpreta, intuitivamente, a linguaxe figurada en textos literarios.	CCL CAA
e	B5.4. Identificación de recursos literarios.	B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns e adiviñas.	LCB 5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos básicos propios dos poemas	CCL CCEC
			LCB 5.3.1. Utiliza, de xeito guiado, comparacións, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	CCL CCEC
b e	B5.6. Creación de textos literarios en prosa ou en verso, valorando o sentido estético e a creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións e teatro.	B5.4. Producir a partir de modelos dados textos literarios en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións e fragmentos teatrais.	LCB 5.4.1. Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados.	CCL CAA CSIEE CCEC
a b e	B5.7. Comprensión, memorización e recitado de poemas co ritmo, entoación e dicción adecuados.	B5.5. Reproducir textos literarios breves e sinxelos e adaptados á idade.	LCB 5.5.1. Memoriza e reproduce sinxelos textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións.	CCL CAA CCEC
e j	B5.8. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios.	B5.6. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade.	LCB 5.6.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.	CCL CAA CCEC

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
d e	B5.9. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	B5.7. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	LCB 5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	CCL CSC CCEC

13.5.2 Temporización, grao mínimo e instrumentos de avaliación para cada estándar de aprendizaxe

LINGUA CASTELÁ			CUARTO		
ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN DO ESTÁNDAR	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	TEMPORIZACIÓN		
			1º T	2º T	3º T
LCB1.1.1. Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos con certa claridade.	Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos con certa claridade.	Rexistro anecdótico	X	X	X
LCB1.1.2. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas, participación respectuosa.	Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas, participación respectuosa.	Rexistro anecdótico	X	X	X
LCB1.2.1. Integra recursos verbais e non verbais para comunicarse nas interaccións orais, dándolle valor complementario a estes.	Integra recursos verbais e non verbais para comunicarse	Rexistro anecdótico	X	X	X
Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación.	Exprésase correctamente	Rexistro anecdótico	X	X	X
LCB1.3.1. Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situación de comunicación: - diálogos -exposicións orais segundo modelo e guiadas, con axuda, cando cumpre, das tecnoloxías da información e comunicación.	Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situación de comunicación	Rexistro anecdótico	X	X	X
LCB1.3.2. Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	Participa nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	Rexistro anecdótico	X	X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación.	Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade.	Rexistro anecdótico	X	X	X
LCB1.4.2. Diferencia polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas en textos significativos.	Diferencia fonemas e grafías	Rexistro anecdótico	X	X	X
LCB1.5.1. Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais.	Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema	Rexistro anecdótico	X	X	X
LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía de textos orais sinxelos de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	Recoñece con axuda a tipoloxía de textos orais sinxelos de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe	Rexistro anecdótico		X	X
LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión literal.	Responde preguntas correspondentes á comprensión literal.	Rexistro anecdótico	X	X	X
LCB1.5.4. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectiva.	Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades	Rexistro anecdótico	X	X	X
LCB1.6.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses.	Reproduce de memoria breves textos	Rexistro anecdótico	X	X	X
LCB1.7.1. Elabora, imitando modelos, textos orais breves e sinxelos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	Elabora, imitando modelos, textos orais breves e sinxelos	Rexistro anecdótico		X	X
LCB1.7.2. Organiza o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos (narrar, expoñer, describir e dialogar)	Organiza o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos	Rexistro anecdótico		X	X
LCB1.8.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita, recollida de datos, pregunta e repregunta.	Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender:	Rexistro anecdótico	X	X	X
LCB1.9.1. Utiliza de xeito guiado os medios audiovisuais e dixitais para recoller información.	Utiliza de xeito guiado os medios audiovisuais e dixitais para recoller información.	Rexistro anecdótico	X	X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

LCB1.9.2. Transforma en noticias feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos.	Transforma en noticias feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos.	Rexistro anecdótico		X	X
LCB1.9.3. Resume de forma global entrevistas, noticias e debates infantís procedentes dos medios de comunicación.	Fai resumes de forma global	Rexistro anecdótico	X	X	X
LCB2.1.1. Le en silencio e en voz alta, sen dificultade e con certa expresividade, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade	Le en silencio e en voz alta, sen dificultade e con certa expresividade, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade	Rexistro anecdótico	X	X	X
LCB2.2. 1. Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipoloxías textuais en textos do ámbito escolar e social.	Distingue entre as diversas tipoloxías de textos	Rexistro anecdótico		X	X
LCB2.2.2. Resume textos lidos, de diferente tipoloxía, adecuados a súa idade e reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.	Resume textos lidos, adecuados a súa idade .	Rexistro anecdótico	X	X	X
LCB2.3.1. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes.	Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións	Rexistro anecdótico	X	X	X
LCB2.3.2. Identifica as palabras clave dun texto.	Identifica as palabras clave dun texto.	Rexistro anecdótico	X	X	X
LCB2.3.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.	Activa coñecementos previos para comprender un texto.	Rexistro anecdótico	X	X	X
LCB2.3.4. Relaciona de xeito global, a información contida nos gráficos e ilustracións coa información que aparece no texto.	Fai relacións entre textos e as súas ilustracións	Rexistro anecdótico	X	X	X
LCB2.3.5. Interpreta mapas conceptuais sinxelos.	Interpreta mapas conceptuais sinxelos de xeito guiado.	Rexistro anecdótico		X	X
LCB2.3.6. Iníciase na utilización autónoma do dicionario en distintos soportes, no seu traballo escolar.	Iníciase na utilización autónoma do dicionario	Rexistro anecdótico	X	X	X
LCB2.4.1. Dedicar un tempo semanal para a lectura voluntaria de diferentes textos.	Dedicar un tempo semanal para a lectura voluntaria de diferentes textos.	Rexistro anecdótico	X	X	X
LCB2.5.1. Consulta biblioteca, de xeito guiado, de diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información para realizar traballos individuais ou en grupo.	Consulta biblioteca, de xeito guiado, para obter información para realizar traballos individuais ou colectivos	Rexistro anecdótico	X	X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

LCB2.5.2. Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de funcionamento da mesma.	Utiliza a biblioteca	Rexistro anecdótico	X	X	X
LCB2.5.3. Identifica o argumento de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora e xénero.	Comprende as lecturas realizadas	Rexistro anecdótico	X	X	X
LCB2.6.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	Coida, conserva e organiza os seus libros.	Rexistro anecdótico	X	X	X
LCB2.7.1. Diferenza entre información e publicidade.	Diferenza entre información e publicidade, de xeito guiado	Rexistro anecdótico		X	X
LCB2.7.2. Formula hipótese sobre a finalidade de textos de tipoloxía evidente a partir da súa estrutura e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos.	Descubre a finalidade de textos	Rexistro anecdótico		X	X
LCB2.10.1. Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.					
LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelo do ámbito escolar e social: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos) diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, receitas, instrucións, normas....	Escribe textos sinxelos do ámbito escolar e social	Rexistro anecdótico	X	X	X
LCB3.1.2. Escribe textos, organizando as ideas utilizando elementos de cohesión básicos e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas.	Escribe textos organizados, con correccións.,	Rexistro anecdótico	X	X	X
LCB3.1.3. Elabora e presenta, de forma guiada, un informe sinxelo, utilizando soporte papel e informático sobre tarefas ou proxectos realizados.	Elabora e presenta, de forma guiada, un informe sinxelo,	Rexistro anecdótico	X	X	X
LCB3.1.4. Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza: evitando riscos, inclinación de liñas etc.	Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza.	Rexistro anecdótico	X	X	X
LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	Rexistro anecdótico	X	X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

LCB3.3.1. Pon interese e esfórzase por escribir correctamente	Pon interese e esfórzase por escribir correctamente	Rexistro anecdótico	X	X	X
LCB3.3.2. Reproduce textos ditados.	Reproduce textos ditados.	Rexistro anecdótico	X	X	X
LCB3.4.1. Emprega, de xeito guiado e segundo modelos, estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.					
LCB3.4.2. Utiliza, para escribir textos sinxelos, borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e a secuencia coherente do escrito.	Planifica un texto.	Rexistro anecdótico	X	X	X
LCB3.5.1. Elabora gráficas sinxelas a partir de datos obtidos de forma guiada.	Elabora gráficas sinxelas a partir de datos obtidos de forma guiada	Rexistro anecdótico	X	X	X
LCB3.5.2. Elabora con creatividade textos breves do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómics, carteis, ilustrándoos para facilitar a súa comprensión ou mellorar a súa presentación.	Elabora textos breves do seu interese con ilustracións	Rexistro anecdótico	X	X	X
LCB3.6.1. Exprésase por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.	Exprésase por escrito, utilizando unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.	Rexistro anecdótico	X	X	X
LCB3.7.1. Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías da Información e da Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, buscar imaxes, crear táboas e gráficas etc.					
LCB3.8.1. Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel.					
LCB4.1.1. Coñece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados.	Coñece de xeito guiado, as categorías gramaticais pola súa función na lingua	Rexistro anecdótico	X	X	X
LCB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo dos verbos ao producir textos orais e escritos.	Utiliza con corrección os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo.	Proba Obxectiva		X	X
LCB4.1.3. Diferenza familias de palabras.	Diferenza familias de palabras.	Proba Obxectiva	X	X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

LCB4.2.1. Coñece, recoñece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos ou frases feitas na expresión oral e escrita.	Coñece, recoñece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos ou frases feitas na expresión oral e escrita.	Proba Obxectiva		X	X
LCB4.2.2. Recoñece prefixos e sufixos e é capaz de crear palabras derivadas.	Recoñece prefixos e sufixos e é capaz de crear palabras derivadas.	Proba Obxectiva		X	X
LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.	Identifica e clasifica, con axuda, os diferentes tipos de palabras nun texto.	Rexistro anecdótico		X	X
LCB4.2.4. Utiliza diversos conectores básicos entre oracións ao producir textos orais e escritos.	Utiliza diversos conectores básicos entre oracións	Proba Obxectiva		X	X
LCB4.2.5. Recoñece a oración simple, distingue suxeito e predicado.	Recoñece a oración simple, distingue suxeito e predicado.	Proba Obxectiva		X	X
LCB4.3.1. Iníciase no coñecemento da estrutura do dicionario e no seu uso para buscar o significado de diferentes tipos palabras.	Usa o dicionario	Rexistro anecdótico	X	X	X
LCB4.3.2. Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario.				X	X
LCB4.3.3. Utiliza as normas ortográficas básicas nas súas producións escritas.	Utiliza , con correccións, as normas ortográficas básicas nas súas producións escritas.	Rexistro anecdótico		X	X
LCB4.4.1. Utiliza as diferentes clases de palabras para elaborar o discurso.	Utiliza as diferentes clases de palabras para elaborar o discurso.	Rexistro anecdótico	X	X	X
LCB4.4.2. Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e de número na expresión oral e escrita.	Utiliza as normas de concordancia de xénero e de número na expresión oral e escrita.	Rexistro anecdótico	X	X	X
LCB4.4.3. Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.	Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.	Proba obxectiva			X
LCB4.4.4. Usa os signos de puntuación ao producir textos escritos.	Usa, con corrección, os signos de puntuación ao producir textos escritos.	Proba obxectiva			X
LCB4.4.5. Aplica as normas de uso da til nos seus textos escritos.	Aplica, con correccións, as normas de uso da til nos seus textos escritos.	Rexistro anecdótico			X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.	Constrúe ben as frases	Rexistro anecdótico. Proba obxectiva		X	X
LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade como apoio e reforzo da aprendizaxe.	Utiliza, de xeito guiado, distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade	Rexistro anecdótico			X
LCB4.6.1. Valora a variedade lingüística de España.	Valora a variedade lingüística de España.	Rexistro anecdótico			X
LCB4.7.1. Compara aspectos (gráficos, sintácticos e léxicos) das linguas que coñece.	Compara as linguas que coñece.	Rexistro anecdótico			X
LCB 5.1.1. Valora de forma global, as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.	Valora textos literarios	Rexistro anecdótico			X
LCB 5.2.1. Realiza lecturas guiadas e comentadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	Realiza lecturas literarias	Rexistro anecdótico	X	X	X
LCB 5.2.2. Interpreta, intuitivamente, a linguaxe figurada en textos literarios.	Interpreta, con axuda, a linguaxe figurada en textos literarios.	Rexistro anecdótico			X
LCB 5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos básicos propios dos poemas	Distingue, de xeito guiado, algúns recursos literarios	Rexistro anecdótico			X
LCB 5.3.1. Utiliza, de xeito guiado, comparacións, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	Utiliza, de xeito guiado, comparacións, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.				X
LCB 5.4.1. Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados.	Crea, con axuda, sinxelos textos literarios				X
LCB 5.5.1. Memoriza e reproduce sinxelos textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións.	Memoriza e reproduce sinxelos textos orais adecuados á súa idade:		X	X	X
LCB 5.6.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.	Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.			X	X

LCB 5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	Valora a literatura en calquera lingua,			X	X
--	---	--	--	---	---

13.5.3 Actividades tipo

- Exercicios de expresión oral.
- Exercicios de comprensión oral.
- Lecturas.
- Actividades de comprensión escrita.
- Ditados.
- Actividades de expresións escritas (resumes, contos...).
- Actividades sobre os distintos contidos estudados.

13.5.4 Plan de reforzo e recuperación

- Para levar a cabo un bo plan de reforzo e recuperación teremos en conta estes pasos:
- Proceso de explicación e presentación das tarefas.
- Crear un estado de ánimo positivo para iniciar calquera tarefa de aprendizaxe.
- Explicación personalizada dos contidos seleccionados .
- Utilizar a exemplificación para o ensino de contidos que lles resulten difíciles de entender aos educandos. Tamén utilizaremos claves visuais como fotos, debuxos, esquemas, etc.
- Realización conxunta docente- discente dunha serie de actividades a nivel oral, poñendo especial interés en que comprenda QUE hai que facer, de acordo co enunciado da actividade, e COMO hai que facelo. Trátase de ensiñarlle a seguir algúns pasos como comprender o enunciado (lelo varias veces, fixarse nas palabras clave, manter o enunciado na memoria), razoar a resposta máis adecuada, volver ao enunciado se hai dúbidas, e por último emitir unha resposta axeitada.
- Atribución polo docente de expectativas de éxito de forma previa ao comezo da realización individual das tarefas polo alumno.
- Proceso de realización/supervisión das tarefas.
- Reforzar ao alumno na realización das tarefas propostas , así como reforzar sistematicamente os éxitos nas aprendizaxes, o esforzo, a persistencia e facerlle consciente dos erros proporcionándolle estratexias para corrixilos.
- Supervisar de maneira continuada o desenvolvemento das actividades mediante aproximacións frecuentes á mesa de traballo do alumno, para interesarse por como está a realizar a tarefa, se necesita axuda, así como para animalo, sinalar erros, prestarlle axuda ,...
- Atribuír tanto aos resultados positivos como negativos do seu traballo explicacións que lle permitan controlar a situación ("non te fixaches suficientemente nese detalle e...", "esforzácheste pero non che deches conta de..."; "traballaches concentrado e fixéchelo moi ben") convertendo os erros en metas de aprendizaxe e mostrando ante eles unha actitude comprensiva e positiva.

- Habituar ao neno a que supervise as súas tarefas antes de dalas por concluídas e ante de que sexan correxidas polo profesor.
- Se tras a corrección das actividades por parte do docente o resultado é positivo caben dous tipos de decisións:
- Avanzar con novos contidos, pasar á seguinte Unidade Didáctica.
- Propoñer novas tarefas de ampliación por entender que eses contidos son moi importantes.
- Se o resultado fose negativo haberían tamén diferentes opcións:
- Volver a explicar conceptos que puidesen non estar claros.
- Realizar máis actividades similares.
- Traballo específico dese contido con outro docente especialista, no seu caso.

13.5.5 Aprendizaxes non adquiridas o curso pasado

Traballaranse todos aqueles aspectos curriculares non impartidos no 3º trimestre do curso anterior. Tamén se repasarán todos os correspondentes aos trimestres anteriores que presenten algunha dificultade.

13.5.6 Metodoloxía

Teremos en conta os seguintes principios metodolóxicos:

1. A metodoloxía didáctica será fundamentalmente comunicativa, inclusiva, activa e participativa, e dirixida ao logro dos obxectivos e das competencias clave. Neste sentido prestarase atención ao desenvolvemento de metodoloxías que permitan integrar os elementos do currículo mediante o desenvolvemento de tarefas e actividades relacionadas coa resolución de problemas en contextos da vida real.
2. Poñerase especial énfase na atención á diversidade do alumnado, na atención individualizada, na prevención das dificultades de aprendizaxe e na posta en práctica de mecanismos de reforzo tan pronto como se detecten dificultades.
3. A acción educativa procurará a integración das distintas experiencias e aprendizaxes do alumnado e terá en conta os seus diferentes ritmos e estilos de aprendizaxe, favorecendo a capacidade de aprender por si mesmo e promovendo o traballo colaborativo e en equipo.
4. A lectura constituirá un factor fundamental para o desenvolvemento das competencias clave; é de especial relevancia o desenvolvemento de estratexias de comprensión lectora de todo tipo de textos e imaxes, en calquera soporte e formato.
5. A intervención educativa debe ter en conta como principio a diversidade do alumnado, e mais unha atención personalizada en función das necesidades de cadaquén.
6. Prestaráselle especial atención durante a etapa á atención personalizada dos alumnos e das alumnas, á realización de diagnósticos precoces e ao establecemento de mecanismos de reforzo para lograr o éxito escolar.
7. Os mecanismos de reforzo, poñeranse en práctica tan pronto como se detecten dificultades de aprendizaxe, e, poderán ser tanto organizativos como curriculares. Entre estas medidas poderán considerarse o apoio no grupo ordinario, os agrupamentos flexibles ou as adaptacións do currículo.
8. Para unha adquisición eficaz das competencias e a súa integración efectiva no currículo, deseñaranse actividades de aprendizaxe integradas que lle permitan ao alumnado avanzar cara aos resultados de aprendizaxe de máis dunha competencia ao mesmo tempo.

Potenciar as actividades, partindo:

- Das súas aptitudes e actitudes.
- Das súas necesidades e intereses.
- Dos seus coñecementos previos, xerais e por áreas.

9. Motivar axeitadamente.

- Creando situacións que conecten cos seus intereses, partindo das súas propias experiencias.
- Propiciando un clima de comunicación, cooperación e harmonía nas relacións.

13.6 EDUCACIÓN PLÁSTICA

13.6.1 Obxectivos, contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencias clave

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. EDUCACIÓN AUDIOVISUAL				
e j b	B1.1. Comunicación das apreciacións obtidas por observación. B1.2. Elaboración de carteis con diversa información aplicando os coñecementos plásticos adquiridos. B1.3. Creación de imaxes para textos dados para secuenciar unha historia (romance, cantiga, ...).	B1.1. Aproximarse á lectura, análise e interpretación da arte e as imaxes fixas e en movemento nos seus contextos culturais e históricos, comprendendo, de maneira crítica, o significado e función social, sendo capaz de elaborar imaxes novas a partir dos coñecementos adquiridos.	EPB1.1.1. Analiza, de maneira sinxela e utilizando a terminoloxía axeitada, imaxes fixas atendendo ao tamaño, formato, elementos básicos (puntos, rectas, planos, cores, luz, función, ...).	CCEC CCL CAA
			EPB1.1.2. Elabora carteis con diversa información considerando os conceptos de tamaño, equilibrio, proporción e cor, e engadindo textos utilizando a tipografía máis axeitada á súa función.	CCL CAA CCEC
			EPB1.1.3. Secuencia unha historia en diferentes viñetas nas que incorpora imaxes e textos seguindo o patrón do cómic.	CCEC CCL CAA
			EPB1.1.4. Interpreta e comenta, de forma oral e escrita, o contido das imaxes dunha obra artística concreta.	CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	CUARTO
Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
				CCEC CSC
j b	<p>B1.4. Observación de materiais empregados nas obras plásticas.</p> <p>B1.5. Valoración do coñecemento de diferentes códigos artísticos como medios de expresión de sentimentos e ideas.</p> <p>B1.6. Clasificación de texturas e tonalidades, e apreciación de formas naturais e artificiais, exploradas desde diferentes ángulos e posicións.</p>	<p>B1.2. Recoñecer e identificar as formas naturais e artificiais, as texturas, os códigos e as técnicas básicas das obras plásticas, e expresar as súas diferenzas.</p>	EPB1.2.1. Representa formas naturais e artificiais presentes no contexto, utilizando instrumentos, técnicas e materiais adecuados na súa obra persoal.	CCEC CSIEE
			EPB1.2.2. Clasifica texturas, formas e cores, atendendo a distintos criterios (similitude, diferenza, tacto, dureza etc.)	CCEC CCL
			EPB1.2.3. Identifica a influencia dos fondos de cor.	CCEC
			EPB1.2.4. Recoñece e interpreta de forma oral e escrita o contido das imaxes nunha obra artística.	CCL CCEC CSC
			EPB1.2.5. Identifica as formas de representar a figura humana nas obras.	CCL CMCT
j e i	<p>B1.7. Interese por procurar información sobre as producións artísticas e por comentalas.</p> <p>B1.8. Indagación sobre as calidades de diferentes materiais e uso que se fai deles en distintas representacións.</p> <p>B1.9. Uso dos recursos dixitais na procura da información.</p>	<p>B1.3. Identificar determinados/as artistas e amosar interese por coñecer as formas de expresión das súas obras máis representativas.</p>	EPB1.3.1. Describe profesións relacionadas coas artes plásticas e visuais.	CCL CCEC CSC
			EPB1.3.2. Procura información sobre artistas plásticos/as da propia cultura ou alleos, en relación coas características da súa obra.	CCL CCEC CSC CD
			EPB1.3.3. Expresa as sensacións e as apreciacións persoais sobre as obras plásticas dun autor ou dunha autora cun criterio artístico.	CCL CCEC CSIEE CD

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	CUARTO
Objectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
j e b	<p>B1.10. Valoración do contido informativo que as imaxes proporcionan.</p> <p>B1.11. Comunicación das apreciacións obtidas dunha imaxe.</p> <p>B1.12. Observación de elementos para estudo de escalas e proporcións.</p> <p>B1.13. Indagación sobre as maneiras de representar o espazo.</p>	<p>B1.4. Interpretar o contido das imaxes e das representacións do espazo presentes no contexto, identificando as posicións dos elementos plásticos no espazo.</p>	<p>EPB1.4.1. Interpreta e valora a información obtida de imaxes no contexto social, e elabora e comunica informacións básicas.</p>	<p>CCL</p> <p>CAA</p> <p>CCEC</p>
			<p>EPB1.4.2. Identifica a posición dos elementos plásticos tendo en conta técnicas espaciais.</p>	<p>CCEC</p> <p>CSC</p> <p>CMCT</p>
BLOQUE 2. EXPRESIÓN ARTÍSTICA				
j b	<p>B2.1. Procura das posibilidades da cor en contrastes, variacións e combinacións, apreciando os resultados sobre diferentes soportes.</p> <p>B2.2. Uso de diferentes texturas para as representacións (area, tecidos, papel etc.).</p> <p>B2.3. Exploración das calidades dos materiais e o tratamento non convencional destes (pintura espaxada, por chorro etc.).</p> <p>B2.4. Emprego de distintos soportes nas creacións.</p> <p>B2.5. Curiosidade por coñecer as posibilidades plásticas dos materiais.</p> <p>B2.6. Construción de móbiles, estruturas e volume.</p> <p>B2.7. Construción de estruturas sinxelas para representacións teatrais.</p>	<p>B2.1. Coñecer e utilizar materiais, técnicas e códigos diversos que se utilizan nas producións artísticas.</p>	<p>EPB2.1.1. Representa formas naturais e artificiais con diferentes formas, cores, texturas e materiais.</p>	<p>CCEC</p>
			<p>EPB2.1.2. Consegue dar sensación de profundidade e volume ás súas creacións.</p>	<p>CCEC</p> <p>CSIEE</p>
			<p>EPB2.1.3. Utiliza as cores, as mesturas e a tonalidade con sentido estético, de forma cada vez máis autónoma.</p>	<p>CCEC</p> <p>CSIEE</p>
			<p>EPB2.1.4. Realiza unha obra con materiais téxtiles de refugo.</p>	<p>CSIEE</p> <p>CCEC</p>
			<p>EPB2.1.5. Experimenta con materiais e texturas para creacións orixinais, integrándoos de diferentes maneiras.</p>	<p>CAA</p> <p>CCEC</p>
			<p>EPB2.1.6. Utiliza ceras, rotuladores, tintas, plumas etc. para os debuxos usando liñas grosas, finas, sombras, manchas etc.</p>	<p>CCEC</p> <p>CSIEE</p>
			<p>EPB2.1.7. Representa obxectos coa técnica da esfumaxe.</p>	<p>CCEC</p>
			<p>EPB2.1.8. Utiliza e mestura técnicas (acuarela, témperas etc.) con finalidade estética.</p>	<p>CCEC</p> <p>CSIEE</p>

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	CUARTO
Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			EPB2.1.9. Identifica as formas en que está representada a figura humana nas obras plásticas.	CCEC CSC
			EPB2.1.10. Representa imaxes usando diferentes características da cor.	CCEC
			EPB2.1.11. Utiliza diferentes materiais e texturas (arxila, tecidos, papel etc.) para as súas creacións plásticas.	CCEC CSIEE
			EPB2.1.12. Recorta, encarta e pega con precisión, con distintos materiais e texturas, creando formas tridimensionais.	CCEC
j g b	B2.8. Experimentación das dimensións e das proporcións dunha mesma forma en diferentes posicións. B2.9. Experimentación das posibilidades de representación con liñas grosas, finas, continuas, descontinuas e xeométricas. B2.10. Realización de fotografías: enfoque e planos. B2.11. Aplicación en producións propias de aspectos observados en obras artísticas. B2.12. Utilización de recursos dixitais e audiovisuais para a elaboración de obras artísticas.	B2.2. Realizar composicións plásticas con figuras xeométricas, manexando ferramentas básicas de precisión e utilizando escalas e proporcións.	EPB2.2.1. Utiliza a cuadrícula como un elemento que estrutura o espazo gráfico. EPB2.2.2. Traza formas xeométricas con precisión, coa axuda das ferramentas básicas (regra, escuadro e cartabón). EPB2.2.3. Aplica nocións métricas e de perspectiva á construción de estruturas e á transformación do espazo. EPB2.2.4. Realiza trazados con precisión utilizando ferramentas básicas. EPB2.2.5. Manexa e utiliza escalas e proporcións axeitadas para representar obxectos. EPB2.2.6. Realiza composicións plásticas con figuras xeométricas, apreciando o valor expresivo da cor. EPB2.2.7. Debuxa persoas e obxectos a través dun eixe de simetría.	CCEC CMCT CCEC CMCT CCEC CSIEE CCEC CMCT CCEC CSIEE CCEC CMCT

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	CUARTO
Objectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
i j b d	B2.13. Compilación impresa e dixital sobre manifestacións artísticas. B2.14. Interese pola procura da información artística. B2.15. Interpretación da información. B2.16. Inicio no uso dos medios audiovisuais e dixitais para a creación de obras plásticas.	B2.3. Utilizar e manexar as novas tecnoloxías da información e da comunicación como medio de información, investigación e deseño.	EPB2.3.1. Coñece e utiliza recursos tecnolóxicos para obter información sobre o contexto artístico e cultural para as súas producións.	CCEC CD
			EPB2.3.2. Coñece e utiliza recursos tecnolóxicos básicos para a elaboración das propias creacións.	CCEC CD CAA
			EPB2.3.3. Procura imaxes en soporte dixital para as organizar e as transformar nunha produción propia (novela, historieta, cartel, mural, esquematización dunha lección da clase etc.).	CD CAA
			EPB2.3.4. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para coñecer expresións artísticas e culturais dos pobos do mundo.	CSC CCEC CD
b j	B2.17. Establecemento de ordes e pautas para seguir. B2.18. Interese por axustar o proceso creativo ás intencións previstas, mediante bosquejos ou deseños.	B2.4. Utilizar recursos bibliográficos, dos medios de comunicación e da internet para obter información que lle sirva para planificar e organizar os procesos creativos, así como para coñecer e intercambiar informacións con outro alumnado.	EPB2.4.1. Organiza e planifica o seu propio proceso creativo partindo da idea, recollendo información bibliográfica, dos medios de comunicación ou da internet, desenvolvéndoa en esbozos e elixindo os que mellor se adecúan aos seus propósitos na obra final, sen utilizar elementos estereotipados, sendo capaz de compartir cos compañeiros e compañeiras o proceso e o produto final obtido.	CSIEE CAA CSC
			EPB2.4.2. Elabora bosquejos e deseños para axustar o proceso de creación individual ou en grupo, e presenta os traballos con orde e limpeza.	CSIEE CAA CCEC
a b j	B2.19. Uso responsable de instrumentos, materiais e espazos. B2.20. Selección axeitada de materiais e espazos.	B2.5. Coidar e usar correctamente os materiais, os instrumentos e os espazos,	EPB2.5.1. Desenvolve hábitos de orde e limpeza, e usa de forma responsable e axeitada os materiais, os instrumentos e os espazos.	CSC CSIEE
			EPB2.5.2. Presenta as tarefas con orde e limpeza, respectando as normas e as indicacións establecidas, e crea hábitos de traballo.	CSC CSIEE CCEC

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	CUARTO
Objectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
				CAA
			EPB2.5.3. Selecciona e utiliza as materias de forma apropiada e responsable, segundo as súas posibilidades plásticas e os resultados marcados.	CCEC CSIEE

13.6.2 Temporización, grao mínimo e instrumentos de avaliación para cada estándar de aprendizaxe

EDUCACIÓN PLÁSTICA			CUARTO		
ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN DO ESTÁNDAR	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	TEMPORIZACIÓN		
			1º T	2º T	3º T
EPB1.1.1. Analiza, de maneira sinxela e utilizando a terminoloxía axeitada, imaxes fixas atendendo ao tamaño, formato, elementos básicos (puntos, rectas, planos, cores, luz, función, ...).	Analiza, de maneira sinxela e utilizando imaxes fixas atendendo ao tamaño, formato, elementos básicos	Rexistro anecdótico	X	X	X
EPB1.1.2. Elabora carteis con diversa información considerando os conceptos de tamaño, equilibrio, proporción e cor, e engadindo textos utilizando a tipografía máis axeitada á súa función.	Elabora carteis de xeito guiado.	Rexistro anecdótico	X	X	X
EPB1.1.3. Secuencia unha historia en diferentes viñetas nas que incorpora imaxes e textos seguindo o patrón do cómic.	Crea cómics	Rexistro anecdótico	X	X	X
EPB1.1.4. Interpreta e comenta, de forma oral e escrita, o contido das imaxes dunha obra artística concreta.	Comenta, de xeito guiado, o contido das imaxes dunha obra artística concreta.	Rexistro anecdótico	X	X	X
EPB1.2.1. Representa formas naturais e artificiais presentes no contexto, utilizando instrumentos, técnicas e materiais adecuados na súa obra persoal.	Representa formas utilizando instrumentos e materiais adecuados.	Rexistro anecdótico	X	X	X
EPB1.2.2. Clasifica texturas, formas e cores, atendendo a distintos	Clasifica texturas, formas e cores,	Rexistro anecdótico	X	X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

critérios (similitude, diferenza, tacto, dureza etc.)					
EPB1.2.3. Identifica a influencia dos fondos de cor.	Identifica a cor nas súas obras.	Rexistro anecdótico	X	X	X
EPB1.2.4. Recoñece e interpreta de forma oral e escrita o contido das imaxes nunha obra artística.	Recoñece e interpreta de forma oral e escrita o contido das imaxes nunha obra artística.	Rexistro anecdótico	X	X	X
EPB1.2.5. Identifica as formas de representar a figura humana nas obras.	Representar a figura humana nas obras.	Rexistro anecdótico		X	X
EPB1.3.1. Describe profesións relacionadas coas artes plásticas e visuais.	Describe profesións relacionadas coas artes plásticas e visuais.	Rexistro anecdótico		X	X
EPB1.3.2. Procura información sobre artistas plásticos/as da propia cultura ou alleos, en relación coas características da súa obra.	Procura información sobre artistas plásticos/as e das características da súa obra.	Rexistro anecdótico		X	X
EPB1.3.3. Expressa as sensacións e as apreciacións persoais sobre as obras plásticas dun autor ou dunha autora cun criterio artístico.	Expressa as sensacións e as apreciacións persoais sobre as obras plásticas dun autor ou dunha autora .	Rexistro anecdótico		X	X
EPB1.4.1. Interpreta e valora a información obtida de imaxes no contexto social, e elabora e comunica informacións básicas.	Interpreta e valora a información de imaxes	Rexistro anecdótico		X	X
EPB1.4.2. Identifica a posición dos elementos plásticos tendo en conta técnicas espaciais.	Identifica a posición dos elementos plásticos	Rexistro anecdótico		X	X
EPB2.1.1. Representa formas naturais e artificiais con diferentes formas, cores, texturas e materiais.	Representa formas con diferentes formas, cores, texturas e materiais.	Rexistro anecdótico	X	X	X
EPB2.1.2. Consegue dar sensación de profundidade e volume ás súas creacións.					
EPB2.1.3. Utiliza as cores, as mesturas e a tonalidade con sentido estético, de forma cada vez máis autónoma.	Utiliza as cores, as mesturas de forma cada vez máis autónoma	Rexistro anecdótico	X	X	X
EPB2.1.4. Realiza unha obra con materiais téxtiles de refugo.	Realiza unha obra con materiais téxtiles de refugo.	Rexistro anecdótico		X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

EPB2.1.5. Experimenta con materiais e texturas para creacións orixinais, integrándoos de diferentes maneiras.	Experimenta con materiais e texturas para creacións orixinais, integrándoos de diferentes maneiras.				
EPB2.1.6. Utiliza ceras, rotuladores, tintas, plumas etc. para os debuxos usando liñas grosas, finas, sombras, manchas etc.	Utiliza ceras, rotuladores, tintas, plumas etc. para os debuxos usando liñas grosas, finas, sombras, manchas etc.	Utiliza diversos materiais para debuxar	X	X	X
EPB2.1.7. Representa obxectos coa técnica da esfumaxe.					
EPB2.1.8. Utiliza e mestura técnicas (acuarela, témperas etc.) con finalidade estética.	Utiliza e mestura técnicas (acuarela, témperas etc.) con finalidade estética.	Rexistro anecdótico		X	X
EPB2.1.9. Identifica as formas en que está representada a figura humana nas obras plásticas.	Reconoce formas de representación da figura humana.	Rexistro anecdótico			X
EPB2.1.10. Representa imaxes usando diferentes características da cor.	Representa imaxes usando diferentes características da cor.	Rexistro anecdótico	X	X	X
EPB2.1.11. Utiliza diferentes materiais e texturas (arxila, tecidos, papel etc.) para as súas creacións plásticas.	Utiliza diferentes materiais) para as súas creacións plásticas.	Rexistro anecdótico	X	X	X
EPB2.1.12. Recorta, encarta e pega con precisión, con distintos materiais e texturas, creando formas tridimensionais.	Recorta, encarta e pega con precisión, con distintos materiais e texturas,	Rexistro anecdótico		X	X
EPB2.2.1. Utiliza a cuadrícula como un elemento que estrutura o espazo gráfico.	Utiliza a cuadrícula	Rexistro anecdótico			X
EPB2.2.2. Traza formas xeométricas con precisión, coa axuda das ferramentas básicas (regra, escuadro e cartabón).	Traza formas xeométricas coa axuda das ferramentas básicas.	Rexistro anecdótico			X
EPB2.2.3. Aplica nocións métricas e de perspectiva á construción de estruturas e á transformación do espazo.					
EPB2.2.4. Realiza trazados con precisión utilizando ferramentas básicas.	Realiza trazados utilizando ferramentas básicas.	Rexistro anecdótico			X
EPB2.2.5. Manexa e utiliza escalas e proporcións axeitadas para re-					

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

presentar obxectos.					
EPB2.2.6. Realiza composicións plásticas con figuras xeométricas, apreciando o valor expresivo da cor.	Realiza composicións plásticas con figuras xeométricas.	Rexistro anecdótico			X
EPB2.2.7. Debuxa persoas e obxectos a través dun eixe de simetría.	Debuxa persoas e obxectos a través dun eixe de simetría, de xeito guiado.	Rexistro anecdótico			X
EPB2.3.1. Coñece e utiliza recursos tecnolóxicos para obter información sobre o contexto artístico e cultural para as súas producións.	Coñece recursos tecnolóxicos para as súas producións	Rexistro anecdótico			X
EPB2.3.2. Coñece e utiliza recursos tecnolóxicos básicos para a elaboración das propias creacións.					
EPB2.3.3. Procura imaxes en soporte dixital para as organizar e as transformar nunha produción propia (novela, historieta, cartel, mural, esquematización dunha lección da clase etc.).	Procura imaxes, con axuda, en soporte dixital .	Rexistro anecdótico			X
EPB2.3.4. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para coñecer expresións artísticas e culturais dos pobos do mundo.	Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para coñecer expresións artísticas e culturais dos pobos do mundo	Rexistro anecdótico			X
EPB2.4.1. Organiza e planifica o seu propio proceso creativo partindo da idea, recollendo información bibliográfica, dos medios de comunicación ou da internet, desenvolvéndoa en esbozos e elixindo os que mellor se adecúan aos seus propósitos na obra final, sen utilizar elementos estereotipados, sendo capaz de compartir cos compañeiros e compañeiras o proceso e o produto final obtido.	Organiza e planifica o seu propio proceso creativo partindo dunha idea recollida nos medios de comunicación sendo capaz de compartir cos compañeiros e compañeiras .	Rexistro anecdótico			X
EPB2.4.2. Elabora bosquejos e deseños para axustar o proceso de creación individual ou en grupo, e presenta os traballos con orde e limpeza.	Elabora bosquejos e presenta os traballos con orde e limpeza.	Rexistro anecdótico		X	X
EPB2.5.1. Desenvolve hábitos de orde e limpeza, e usa de forma responsable e axeitada os materiais, os instrumentos e os espazos.	Desenvolve hábitos de orde e limpeza, e usa de forma responsable e axeitada os materiais, os instrumentos e os espazos.	Rexistro anecdótico	X	X	X
EPB2.5.2. Presenta as tarefas con orde e limpeza, respectando as normas e as indicacións establecidas, e crea hábitos de traballo.	Presenta as tarefas con orde e limpeza, respectando as normas e as indicacións establecidas, e crea hábitos de traballo.	Rexistro anecdótico	X	X	X

EPB2.5.3. Selecciona e utiliza as materias de forma apropiada e responsable, segundo as súas posibilidades plásticas e os resultados marcados.	Selecciona e utiliza as materias de forma apropiada e responsable, segundo as súas posibilidades plásticas e os resultados marcados.	Registro anecdótico	X	X	X
--	--	---------------------	---	---	---

13.6.3 Actividades tipo

- Actividades de busca de información.
- Realizar debuxos relacionados co tema e coa técnica que máis agrade a cada alumno.
- Colorear debuxos seguindo un criterio determinado.
- Realizar obxectos con materiais de desfeito.
- Traballar con plastilina.
- Observar atentamente unha lámina ou cadro, atendendo as explicacións do profesor.
- Dar explicación sobre un cadro ou lámina observada na aula, nun museo, sin máis apoio co recordo.

13.6.4 Plan de reforzo e recuperación

- Para levar a cabo un bo plan de reforzo e recuperación teremos en conta estes pasos:
- Proceso de explicación e presentación das tarefas.
- Crear un estado de ánimo positivo para iniciar calquera tarefa de aprendizaxe.
- Explicación personalizada dos contidos seleccionados .
- Utilizar a exemplificación para o ensino de contidos que lles resulten difíciles de entender aos educandos. Tamén utilizaremos claves visuais como fotos, debuxos, esquemas, etc.
- Realización conxunta docente- discente dunha serie de actividades a nivel oral, poñendo especial interese en que comprenda QUE hai que facer, de acordo co enunciado da actividade, e COMO hai que facelo. Trátase de ensinarlle a seguir algúns pasos como comprender o enunciado (lelo varias veces, fixarse nas palabras clave, manter o enunciado na memoria), razoar a resposta máis adecuada, volver ao enunciado se hai dúbidas, e por último emitir unha resposta axeitada.
- Atribución polo docente de expectativas de éxito de forma previa ao comezo da realización individual das tarefas polo alumno.
- Proceso de realización/supervisión das tarefas.
- Reforzar ao alumno na realización das tarefas propostas , así como reforzar sistematicamente os éxitos nas aprendizaxes, o esforzo, a persistencia e facerlle consciente dos erros proporcionándolle estratexias para corrixilos.
- Supervisar de maneira continuada o desenvolvemento das actividades mediante aproximacións frecuentes á mesa de traballo do alumno, para interesarse por como está a realizar a tarefa, se necesita axuda, así como para animalo, sinalar erros, prestarlle axuda ,...
- Atribuír tanto aos resultados positivos como negativos do seu traballo explicacións que lle permitan controlar a situación ("non te fixaches suficientemente nese detalle e...", "esforzácheste pero non che deches conta de..."; "traballaches concentrado e fixéchelo moi ben") convertendo os erros en metas de aprendizaxe e mostrando ante eles unha actitude comprensiva e positiva.

- Habituar ao neno a que supervise as súas tarefas antes de dalas por concluídas e ante de que sexan corrixidas polo profesor.
- Se tras a corrección das actividades por parte do docente o resultado é positivo caben dous tipos de decisións:
- Avanzar con novos contidos, pasar á seguinte Unidade Didáctica.
- Propoñer novas tarefas de ampliación por entender que eses contidos son moi importantes.
- Se o resultado fose negativo haberían tamén diferentes opcións:
- Volver a explicar conceptos que puidesen non estar claros.
- Realizar máis actividades similares.
- Traballo específico dese contido con outro docente especialista, no seu caso.

13.6.5 Aprendizaxes non adquiridas o curso pasado

Traballaranse todos aqueles aspectos curriculares non impartidos no 3º trimestre do curso anterior. Tamén se repasarán todos os correspondentes aos trimestres anteriores que presenten algunha dificultade.

13.6.6 Metodoloxía

Teremos en conta os seguintes principios metodolóxicos:

1. A metodoloxía didáctica será fundamentalmente comunicativa, inclusiva, activa e participativa, e dirixida ao logro dos obxectivos e das competencias clave. Neste sentido prestarase atención ao desenvolvemento de metodoloxías que permitan integrar os elementos do currículo mediante o desenvolvemento de tarefas e actividades relacionadas coa resolución de problemas en contextos da vida real.
2. Poñerase especial énfase na atención á diversidade do alumnado, na atención individualizada, na prevención das dificultades de aprendizaxe e na posta en práctica de mecanismos de reforzo tan pronto como se detecten dificultades.
3. A acción educativa procurará a integración das distintas experiencias e aprendizaxes do alumnado e terá en conta os seus diferentes ritmos e estilos de aprendizaxe, favorecendo a capacidade de aprender por si mesmo e promovendo o traballo colaborativo e en equipo.
4. A lectura constituirá un factor fundamental para o desenvolvemento das competencias clave; é de especial relevancia o desenvolvemento de estratexias de comprensión lectora de todo tipo de textos e imaxes, en calquera soporte e formato.
5. A intervención educativa debe ter en conta como principio a diversidade do alumnado, e mais unha atención personalizada en función das necesidades de cadaquén.
6. Prestaráselle especial atención durante a etapa á atención personalizada dos alumnos e das alumnas, á realización de diagnósticos precoces e ao establecemento de mecanismos de reforzo para lograr o éxito escolar.
7. Os mecanismos de reforzo, poñeranse en práctica tan pronto como se detecten dificultades de aprendizaxe, e, poderán ser tanto organizativos como curriculares. Entre estas medidas poderán considerarse o apoio no grupo ordinario, os agrupamentos flexibles ou as adaptacións do currículo.
8. Para unha adquisición eficaz das competencias e a súa integración efectiva no currículo, deseñaranse actividades de aprendizaxe integradas que lle permitan ao alumnado avanzar cara aos resultados de aprendizaxe de máis dunha competencia ao mesmo tempo.
Potenciar as actividades, partindo:

- Das súas aptitudes e actitudes.
 - Das súas necesidades e intereses.
 - Dos seus coñecementos previos, xerais e por áreas.
9. Motivar axeitadamente.
- Creando situacións que conecten cos seus intereses, partindo das súas propias experiencias.
 - Propiciando un clima de comunicación, cooperación e harmonía nas relacións.

13.7 VALORES CÍVICOS E SOCIAIS

13.7.1 Obxectivos, contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencias clave

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. A IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSOA				
m k	B1.1. O autoconhecimento. Identificación das características persoais e dos trazos de identidade, as propias capacidades e necesidades. B1.2. Habilidades comunicativas. Expresión de vivencias e sentimentos de forma construtiva.	B1.1. Crear unha imaxe positiva de un mesmo tomando decisións meditadas e responsables, baseadas nun bo autoconceito.	VSCB1.1.1. Expresa a percepción da súa propia identidade relacionando a representación que fai de un mesmo e a imaxe que expresan das demais persoas.	CSC CCL
			VSCB1.1.2. Manifesta verbalmente unha visión positiva das súas propias calidades e limitacións.	CSC CCL CAA
m	B1.3. O autoconceito. A autovaloración; os trazos de personalidade. A autoconciencia emocional. A respectabilidade e a dignidade persoal. O estilo persoal positivo.	B1.2. Construír o estilo persoal baseándose na respectabilidade e na dignidade persoal.	VSCB1.2.1. Razona o sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas.	CSC CCL CSIEE
			VSCB1.2.2. Actúa de forma respectable e digna.	CSC CSIEE
m a	B1.4. As emocións. Identificación, recoñecemento, expresión e verbalización. Causas e consecuencias. Asociación pensamento-emoción. B1.5. O autocontrol. A regulación dos sentimen-	B1.3. Estructurar un pensamento efectivo e independente empregando as emocións de forma positiva.	VSCB1.3.1. Reflexiona, sintetiza e estrutura os seus pensamentos.	CAA
			VSCB1.3.2. Utiliza estratexias de reestruturación cognitiva, de xeito guiado, sobre situacións da súa realidade.	CAA

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	tos. As estratexias de reestruturación cognitiva. A resiliencia.		VSCB1.3.3. Aplica o autocontrol á toma de decisións, á negociación e a resolución de conflitos, de xeito guiado.	CSC CSIEE
			VSCB1.3.4. Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.	CSC CSIEE CCL
m b	B1.6. A responsabilidade. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e a ás demais persoas. Valoración do erro como factor de aprendizaxe e mellora.	B1.4.Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación intrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos.	VSCB1.4.1. Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo para a consecución de obxectivos.	CSC CSIEE
			VSCB1.4.2. Asume as súas responsabilidades durante a colaboración.	CSC CSIEE
			VSCB1.4.3 Realiza unha autoavaliación responsable da execución das tarefas.	CSC CAA CSIEE
m	B1.7. A autonomía persoal e a autoestima. Seguridade nun mesmo e nunha mesma, iniciativa, autonomía para a acción, confianza nas propias posibilidades. A toma de decisións persoal meditada. Tolerancia á frustración.	B1.5. Adquirir capacidades para tomar decisións de forma independente, manexando as dificultades para superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas.	VSCB1.5.1. Utiliza o pensamento creativo na análise de problemas e na formulación de propostas de actuación.	CSC CSIEE
			VSCB1.5.2. Emprega estratexias para facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.	CSC CSIEE
a	B1.8. A iniciativa. A automotivación. A autoproposta de desafíos.	B1.6. Desenvolver a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándose do ben común.	VSCB1.6.1.Participa na resolución de problemas escolares con seguridade e motivación.	CSIEE CSC
			VSCB1.6.2. Realiza propostas creativas e utiliza as súas competencias para abordar proxectos sobre valores sociais.	CSC CSIEE CCEC
			VSCB1.6.3. Define e formula claramente problemas de convivencia.	CSC CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
b	B1.9. A Responsabilidade. Causas e consecuencias das accións propias. A toma de decisións persoais meditadas: técnicas e recursos. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais.	B1.7. Propoñerse desafíos e levalos a cabo mediante unha toma de decisión persoal, meditada e responsable, desenvolvendo un bo sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais.	VSCB.1 7.1.Sopesa as consecuencias das súas accións.	CSC CSIEE
			VSCB1.7.2. Desenvolve actitudes de respecto e solidariedade cara aos demais en situacións formais e informais da interacción social.	CSC CSIEE
BLOQUE 2. A COMPRESIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS				
m	B2.1. As habilidades de comunicación. A percepción e o emprego do espazo físico na comunicación. Os elementos da comunicación non verbal que favorecen o diálogo: ton de voz e maneira de falar. Adecuación a diferentes contextos.	B2.1. Expresar opinións, sentimentos e emocións, empregando coordinadamente a linguaxe verbal e non verbal.	VSCB2.1.1. Expresar con claridade e coherencia opinións, sentimentos e emocións.	CCL CSC CSIEE
			VSCB2.1.2. Emprega apropiadamente os elementos da comunicación verbal e non verbal, en consonancia cos sentimentos.	CCL CSC
			VSCB2.1.3. Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais.	CCL CAA CSIEE
			VSCB2.1.4. Expón respectuosamente os argumentos.	CCL CSC
b	B2.2. A comunicación receptiva. A escoita activa. Estratexias da linguaxe oral como instrumento de comunicación: escoitar, preguntar, argumentar.	B2.2. Utilizar habilidades de escoita e o pensamento de perspectiva con empatía.	VSCB2.2.1. Escoita exposicións orais e entende a comunicación desde o punto de vista da persoa que fala.	CSC CCL
			VSCB2.2.2. Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir.	CCL CSC CSIEE

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			VSCB2.2.3. Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas.	CAA CSIEE CSC CCL
c m e	B2.3. Os elementos da comunicación que favorecen o diálogo. Iniciación, mantemento e finalización de conversas. Identificación e recoñecemento de hábitos que facilitan e dificultan a comunicación.	B2.3. Iniciar, manter e finalizar conversas cunha maneira de falar adecuada aos interlocutores e ao contexto, tendo en conta os factores que inhiben a comunicación para superar barreiras e os que permiten lograr proximidade.	VSCB2.3.1. Comunícase empregando expresións para mellorar a comunicación e facilitar o achegamento co seu interlocutor nas conversas.	CCL CSC
			VSCB2.3.2. Aмосa interese polos seus interlocutores.	CCL CSC
e m	B2.4. A aserción. Exposición e defensa das ideas propias con argumentos fundados e razoables empregando estratexias de comunicación construtivas.	B2.4. Empregar a aserción.	VSCB2.4.1. Expresa abertamente as propias ideas e opinións.	CCL CSC CSIEE
			VSCB2.4.2. Emprega a linguaxe positiva.	CCL CSC
m	B2.5. O diálogo. A busca do mellor argumento. A creación de pensamentos compartidos a través do diálogo.	B2.5. Dialogar creando pensamentos compartidos con outras persoas para atopar o mellor argumento.	VSCB2.5.1. Relaciona diferentes ideas e opinións para atopar os seus aspectos comúns.	CCL CSC CAA
c m	B2.6.A intelixencia interpersonal. A empatía: atención, escoita activa, observación e análise de comportamentos. O altruísmo.	B2.6. Establecer relacións interpersoais positivas empregando habilidades sociais.	VSCB2.6.1. Emprega diferentes habilidades sociais.	CSC
			VSCB2.6.2. Participa activamente en actividades grupais e reflexiona sobre a súa contribución á cohesión dos grupos sociais aos que pertence.	CSC CSIEE
a	B2.7. O respecto, a tolerancia e a valoración do	B2.7. Actuar con tolerancia comprendendo e	VSCB2.7.1. Respecta e acepta as diferenzas individuais.	CSC

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
o	outro. As diferenzas culturais. Análise de situacións na escola e fóra dela que producen sentimentos positivos ou negativos no alumnado. B2.8 A diversidade. Respecto polos costumes e modos de vida diferentes ao propio.	aceptando as diferenzas.	VSCB2.7.2. Recoñece, identifica e expresa as calidades doutras persoas.	CSC
c m	B2.9 As condutas solidarias. A disposición de apertura cara aos demais: compartir puntos de vista e sentimentos. As dinámicas de cohesión de grupo.	B2.8. Contribuír á mellora do clima do grupo amosando actitudes cooperativas e establecendo relacións respectuosas.	VSCB2.8.1. Forma parte activa das dinámicas do grupo.	CSC CSIEE
			VSCB2.8.2. Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua.	CSC CSIEE
BLOQUE 3. A CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS				
b m	B3.1. Responsabilidade no exercicio dos dereitos e dos deberes individuais nos grupos nos que se integra e participación nas tarefas e decisión destes. A disposición de apertura cara ao outro, ao compartir puntos de vista e sentimentos.	B3.1. Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos.	VSCB3.1.1. Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración.	CSC CSIEE
			VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.	CSC CSIEE
b	B3.2. A interdependencia e a cooperación. A interdependencia positiva e a participación igualitaria. As condutas solidarias. A aceptación incondicional do outro. A resolución de problemas en colaboración. Compensación de carencias dos e das demais. A disposición de apertura cara ao outro, ao compartir puntos de vista e sentimentos. B3.3. Estructuras e técnicas da aprendizaxe cooperativa.	B3.2. Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias.	VSCB3.2.1. Aмосa boa disposición para ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.	CAA CSIEE CSC
			VSCB3.2.2. Emprega axeitadamente estratexias de axuda entre iguais.	CAA CSIEE CSC
			VSCB3.2.3. Respecta as regras durante o traballo en equipo.	CSC

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			VSCB3.2.4. Emprega destrezas de interdependencia positiva.	CSC CSIEE CAA
a	B3.4. Valoración da necesidade de normas compartidas que regulan a convivencia frutífera no ámbito social. Elaboración de normas de convivencia da aula e do centro positivas, facilitadoras e asumidas polo grupo e pola comunidade.	B3.3. Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais.	VSCB3.3.1. Percibe e verbaliza a necesidade de que existan normas de convivencia nos diferentes espazos de interacción social	CCL CSC
			VSCB3.3.2. Participa na elaboración das normas da aula.	CCL CSC CSIEE
			VSCB3.3.3. Respecta as normas do centro escolar.	CSC
c m	B3.5. A resolución de conflitos. A linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais. As fases da mediación formal. A transformación do conflito en oportunidade.	B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade, coñecendo e empregando as fases da mediación e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.	VSCB3.4.1. Resolve os conflitos de modo construtivo, con axuda dunha persoa adulta.	CSC CSIEE
			VSCB3.4.2. Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos e intencións nas relacións interpersoais.	CCL CSC
			VSCB3.4.3. Analiza as emocións, sentimentos e posibles pensamentos das partes en conflito.	CSC CSIEE
a	B3.6. Identificación, recoñecemento e valoración dos dereitos de todos os nenos e de todas as nenas do mundo recoñecidos nas declaracións universais, no Estatuto de autonomía de Galicia e na Constitución española.	B3.5. Comprender a importancia dos dereitos da infancia, valorando as condutas que os protexen.	VSCB3.5.1. Argumenta a necesidade de protexer os dereitos básicos da infancia.	CSC CCL
			VSCB3.5.2. Xustifica a importancia de que todos os nenos e nenas reciban axuda.	CSC

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			VSCB3.5.3. Razona as consecuencias da explotación infantil e a trata de nenos e nenas.	CSC CSIEE
a d	<p>B3.7. Os valores cívicos e o exercicio dos dereitos e deberes nas situacións de convivencia no contorno inmediato entre iguais.</p> <p>B3.8. Dereitos dos nenos e das nenas. Relacións entre dereitos e deberes. Recoñecemento do seu carácter universal para todos os homes e as mulleres, sen discriminación.</p> <p>B3.9. Realización e interpretación de gráficos sinxelos.</p>	B3.6. Comprender a correlación entre dereitos e deberes, valorando situacións reais en relación aos dereitos da infancia e respectando a igualdade de dereitos de nenos e nenas no contexto social.	VSCB3.6.1. Expón verbalmente a correlación entre dereitos e deberes.	CSC CCL
			VSCB3.6.2. Razona a valoración de situacións reais expostas en internet, en relación aos dereitos da infancia.	CSC CD CCL
			VSCB3.6.3. Expón mediante traballos de libre creación as conclusións da súa análise crítica das diferenzas na asignación de tarefas e responsabilidades na familia e na comunidade escolar en función do sexo.	CSC CCEC CCL CD CMCT CSIEE
d m	B3.10. As diferenzas de sexo como un elemento enriquecedor. Análise das medidas que contribúen a un equilibrio de xénero e a unha auténtica igualdade de oportunidades. Valoración da igualdade de dereitos de homes e de mulleres na familia e no mundo laboral e social.	B3.7. Comprender e valorar a igualdade de dereitos de homes e mulleres, a corresponsabilidade nas tarefas domésticas e o coidado da familia, argumentando en base a procesos de reflexión, síntese e estruturación.	VSCB3.7.1. Expón de forma argumentada a importancia de valorar a igualdade de dereitos de homes e mulleres, a corresponsabilidade nas tarefas domésticas e o coidado da familia.	CSC CCL
			VSCB3.7.2. Realiza traballos de libre creación investigando casos de falta de corresponsabilidade no coidado da familia presentados nos medios de comunicación.	CSC CD CCL CCEC CSIEE
h	B3.11. A repercusión social, no presente e no futuro, de accións individuais e colectivas. Identifica-	B3.8. Realiza un uso responsable dos bens da natureza, comprendendo e interpretando suce-	VSCB3.8.1. Aмосa interese pola natureza que o rodea e séntese parte integrante dela.	CSC

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
o	ción de actitudes e de estratexias persoais e colectivas de coidado do medio e promoción de formas de vida saudables.	sos, analizando causas e predicindo consecuencias.	VSCB3.8.2. Razona os motivos da conservación dos bens naturais.	CSC CCL
			VSCB3.8.3. Propón iniciativas para participar no uso adecuado de bens naturais razoando os motivos.	CSC CSIEE
N	B3.12. A educación viaria. Respecto cara ás normas de mobilidade viaria. Identificación das causas e grupos de risco nos accidentes de tráfico. B3.13. Identificación de actitudes e de estratexias persoais e colectivas que contribúen a consolidar condutas e hábitos viarios correctos.	B3.9. Valorar as normas de seguridade viaria, analizando as causas e consecuencias dos accidentes de tráfico.	VSCB3.9.1. Colabora en campañas escolares sobre a importancia do respecto das normas de educación viaria.	CSC CSIEE
			VSCB3.9.2. Investiga sobre as principais causas dos accidentes de tráfico coa axuda das novas tecnoloxías.	CSC CD CAA
			VSCB3.9.3. Expón as consecuencias de diferentes accidentes de tráfico.	CSC CCL CMCT CD

13.7.2 Temporización, grao mínimo e instrumentos de avaliación para cada estándar de aprendizaxe

VALORES SOCIAIS E CÍVICOS			CUARTO		
ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN DO ESTÁNDAR	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	TEMPORIZACIÓN		
			1º T	2º T	3º T
VSCB1.1.1. Expresa a percepción da súa propia identidade relacionando a representación que fai de un mesmo e a imaxe que expresan das demais persoas.	Expresa a percepción da súa propia identidade	Rexistro anecdótico	X	X	X
VSCB1.1.2. Manifesta verbalmente unha visión positiva das súas propias calidades e limitacións.	Manifesta verbalmente unha visión positiva das súas propias calidades e limitacións	Rexistro anecdótico	X	X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

VSCB1.2.1. Razona o sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas.	Razona o sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas.	Rexistro anecdótico	X	X	X
VSCB1.2.2. Actúa de forma respectable e digna.	Actúa de forma respectable e digna, en relación coa súa idade.	Rexistro anecdótico	X	X	X
VSCB1.3.1. Reflexiona, sintetiza e estrutura os seus pensamentos.	Reflexiona, e estrutura os seus pensamentos, en relación coa súa idade.	Rexistro anecdótico	X	X	X
VSCB1.3.2. Utiliza estratexias de reestruturación cognitiva, de xeito guiado, sobre situacións da súa realidade.	Utiliza o aprendido	Rexistro anecdótico	X	X	X
VSCB1.3.3. Aplica o autocontrol á toma de decisións, á negociación e a resolución de conflitos, de xeito guiado.	Aplica o autocontrol	Rexistro anecdótico	X	X	X
VSCB1.3.4. Expressa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.	VSCB1.3.4. Expressa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais	Rexistro anecdótico	X	X	X
VSCB1.4.1. Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo para a consecución de obxectivos.	Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo	Rexistro anecdótico	X	X	X
VSCB1.4.2. Asume as súas responsabilidades durante a colaboración.	Asume as súas responsabilidades durante a colaboración.	Rexistro anecdótico	X	X	X
VSCB1.4.3 Realiza unha autoavaliación responsable da execución das tarefas.	Realiza unha autoavaliación na execución das tarefas.	Rexistro anecdótico	X	X	X
VSCB1.5.1. Utiliza o pensamento creativo na análise de problemas e na formulación de propostas de actuación.	Utiliza o pensamento creativo nas súas actuacións	Rexistro anecdótico		X	X
VSCB1.5.2. Emprega estratexias para facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.	Emprega estratexias para facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso, en relación coa súa idade.	Rexistro anecdótico		X	X
VSCB1.6.1. Participa na resolución de problemas escolares con seguridade e motivación.	Participa na resolución de problemas escolares .	Rexistro anecdótico		X	X
VSCB1.6.2. Realiza propostas creativas e utiliza as súas competencias para abordar proxectos sobre valores sociais.	Realiza propostas creativas	Rexistro anecdótico		X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

xVSCB1.6.3. Define e formula claramente problemas de convivencia.	Recoñece problemas de convivencia.	Rexistro anecdótico	X	X	X
VSCB.1 7.1.Sopesa as consecuencias das súas accións.	Ten en conta as consecuencias dalgunhas das súas accións.	Rexistro anecdótico	X	X	X
VSCB1.7.2. Desenvolve actitudes de respecto e solidariedade cara aos demais en situacións formais e informais da interacción social.	Desenvolve actitudes de respecto e solidariedade	Rexistro anecdótico	X	X	X
VSCB2.1.1. Expresar con claridade e coherencia opinións, sentimentos e emocións.	Expresar con claridade opinións, sentimentos e emocións.	Rexistro anecdótico	X	X	X
VSCB2.1.2. Emprega apropiadamente os elementos da comunicación verbal e non verbal, en consonancia cos sentimentos.	Emprega elementos da comunicación verbal e non verbal, en consonancia cos sentimentos.	Rexistro anecdótico	X	X	X
VSCB2.1.3. Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais.	Emprega a comunicación verbal e non verbal en exposicións orais.	Rexistro anecdótico	X	X	X
VSCB2.1.4. Expón respectuosamente os argumentos.	Expón respectuosamente os argumentos, en relación coa súa idade.	Rexistro anecdótico	X	X	X
VSCB2.2.1. Escoita exposicións orais e entende a comunicación desde o punto de vista da persoa que fala.	Escoita exposicións orais e atende	Rexistro anecdótico	X	X	X
VSCB2.2.2. Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir.	Realiza actividades cooperativas r	Rexistro anecdótico		X	X
VSCB2.2.3. Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas.	Colabora en proxectos grupais .	Rexistro anecdótico	X	X	X
VSCB2.3.1. Comunicase empregando expresións para mellorar a comunicación e facilitar o achegamento co seu interlocutor nas conversas.	Comunicase empregando expresións para intentar mellorar a comunicación e facilitar o achegamento co seu interlocutor nas conversas.	Rexistro anecdótico	X	X	X
VSCB2.3.2. Amosa interese polos seus interlocutores.	Amosa interese polos seus interlocutores.	Rexistro anecdótico	X	X	X
VSCB2.4.1. Expresa abertamente as propias ideas e opinións.	Expresa as propias ideas e opinións.	Rexistro anecdótico	X	X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

VSCB2.4.2. Emprega a linguaxe positiva.	Emprega a linguaxe positiva acorde a súa idade.	Rexistro anecdótico	X	X	X
VSCB2.5.1. Relaciona diferentes ideas e opinións para atopar os seus aspectos comúns.	Relaciona ideas e opinións	Rexistro anecdótico		X	X
VSCB2.6.1. Emprega diferentes habilidades sociais.	Emprega diferentes habilidades sociais.	Rexistro anecdótico		X	X
VSCB2.6.2. Participa activamente en actividades grupais e reflexiona sobre a súa contribución á cohesión dos grupos sociais aos que pertence.	Participa en actividades grupais e reflexiona sobre a súa contribución á cohesión dos grupos sociais	Rexistro anecdótico		X	X
VSCB2.7.1. Respecta e acepta as diferenzas individuais.	Respecta e acepta as diferenzas individuais.	Rexistro anecdótico	X	X	X
VSCB2.7.2. Recoñece, identifica e expresa as calidades doutras persoas.	Recoñece, identifica e expresa as calidades doutras persoas.	Rexistro anecdótico	X	X	X
VSCB2.8.1. Forma parte activa das dinámicas do grupo.	Forma parte das dinámicas do grupo.	Rexistro anecdótico		X	X
VSCB2.8.2. Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua.	Establece e mantén relacións no afecto e confianza mutua.	Rexistro anecdótico			X
VSCB3.1.1. Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración.	Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración.	Rexistro anecdótico			X
VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.	Manifesta unha actitude aberta	Rexistro anecdótico	X	X	X
VSCB3.2.1. Amosa boa disposición para ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.	Amosa boa disposición para ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe	Rexistro anecdótico	X	X	X
VSCB3.2.2. Emprega axeitadamente estratexias de axuda entre iguais.	Emprega estratexias de axuda entre iguais.	Rexistro anecdótico	X	X	X
VSCB3.2.3. Respecta as regras durante o traballo en equipo.	Intenta respectar as regras durante o traballo en equipo.	Rexistro anecdótico	X	X	XX
VSCB3.2.4. Emprega destrezas de interdependencia positiva.					

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

VSCB3.3.1. Percibe e verbaliza a necesidade de que existan normas de convivencia nos diferentes espazos de interacción social	Cumpre as normas de convivencia .	Rexistro anecdótico	X	X	X
VSCB3.3.2. Participa na elaboración das normas da aula.	Participa na elaboración das normas da aula	Rexistro anecdótico	X	X	X
VSCB3.3.3. Respecta as normas do centro escolar.	Respecta as normas do centro escolar.	Rexistro anecdótico	X	X	X
VSCB3.4.1. Resolve os conflitos de modo construtivo, con axuda dunha persoa adulta.	Resolve os conflitos de modo construtivo, con axuda dunha persoa adulta.	Rexistro anecdótico	X	X	X
VSCB3.4.2. Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos e intencións nas relacións interpersoais.	Manexa a linguaxe positiva na comunicación	Rexistro anecdótico	X	X	X
VSCB3.4.3. Analiza as emocións, sentimentos e posibles pensamentos das partes en conflito.	Comprende as emocións, sentimentos das partes en conflito.	Rexistro anecdótico			X
VSCB3.5.1. Argumenta a necesidade de protexer os dereitos básicos da infancia.	Recoñece a necesidade de protexer os dereitos básicos da infancia.	Rexistro anecdótico	X	X	X
VSCB3.5.2. Xustifica a importancia de que todos os nenos e nenas reciban axuda.	Xustifica a importancia de que todos os nenos e nenas reciban axuda.	Rexistro anecdótico		X	X
VSCB3.5.3. Razona as consecuencias da explotación infantil e a trata de nenos e nenas.	Razona as consecuencias da explotación infantil e a trata de nenos e nenas.	Rexistro anecdótico		X	X
VSCB3.6.1. Expón verbalmente a correlación entre dereitos e deberes.	Razona verbalmente a correlación entre dereitos e deberes.	Rexistro anecdótico		X	X
VSCB3.6.2. Razona a valoración de situacións reais expostas en internet, en relación aos dereitos da infancia.	Recoñece a valoración de situacións reais en relación aos dereitos da infancia.	Rexistro anecdótico		X	X
VSCB3.6.3. Expón mediante traballos de libre creación as conclusións da súa análise crítica das diferenzas na asignación de tarefas e responsabilidades na familia e na comunidade escolar en función do sexo.	Analiza as diferenzas na asignación de tarefas e responsabilidades na familia e na comunidade escolar en función do sexo.	Rexistro anecdótico			X

VSCB3.7.1. Expón de forma argumentada a importancia de valorar a igualdade de dereitos de homes e mulleres, a corresponsabilidade nas tarefas domésticas e o coidado da familia.	Recoñece a importancia de valorar a igualdade de dereitos de homes e mulleres,	Rexistro anecdótico	X	X	X
VSCB3.7.2. Realiza traballos de libre creación investigando casos de falta de corresponsabilidade no coidado da familia presentados nos medios de comunicación.	Realiza traballos , de xeito guiado, investigando casos de falta de corresponsabilidade no coidado da familia presentados nos medios de comunicación.	Rexistro anecdótico			X
VSCB3.8.1. Aмоса interese pola natureza que o rodea e séntese parte integrante dela.	Aмоса interese pola natureza	Rexistro anecdótico	X	X	X
VSCB3.8.2. Razona os motivos da conservación dos bens naturais.	Razona os motivos da conservación dos bens naturais.	Rexistro anecdótico	X	X	X
VSCB3.8.3. Propón iniciativas para participar no uso adecuado de bens naturais razoando os motivos.	Propón iniciativas, con axuda, para participar no uso adecuado de bens naturais razoando os motivos.	Rexistro anecdótico		X	X
VSCB3.9.1. Colabora en campañas escolares sobre a importancia do respecto das normas de educación viaria.	Participa en campañas escolares sobre a importancia do respecto das normas de educación viaria.	Rexistro anecdótico		X	X
VSCB3.9.2. Investiga sobre as principais causas dos accidentes de tráfico coa axuda das novas tecnoloxías.	Investiga sobre as principais causas dos accidentes de tráfico coa axuda das novas tecnoloxías.	Rexistro anecdótico			X
VSCB3.9.3. Expón as consecuencias de diferentes accidentes de tráfico.	Expón as consecuencias de diferentes accidentes de tráfico., en relación coa súa idade.	Rexistro anecdótico		X	X

13.7.3 Actividades tipo

- Actividades de busca de información.
- Actividades de expresión oral.
- Actividades de expresión escrita.
- Actividades de cuidado do medio ambiente.
- Xogos
- Debuxos.
- Contos.
- Vídeos.

13.7.4 Plan de reforzo e recuperación

- Para levar a cabo un bo plan de reforzo e recuperación teremos en conta estes pasos:
- Proceso de explicación e presentación das tarefas.
- Crear un estado de ánimo positivo para iniciar calquera tarefa de aprendizaxe.
- Explicación personalizada dos contidos seleccionados .
- Utilizar a exemplificación para o ensino de contidos que lles resulten difíciles de entender aos educandos. Tamén utilizaremos claves visuais como fotos, debuxos, esquemas, etc.
- Realización conxunta docente- discente dunha serie de actividades a nivel oral, poñendo especial interese en que comprenda QUE hai que facer, de acordo co enunciado da actividade, e COMO hai que facelo. Trátase de ensinarlle a seguir algúns pasos como comprender o enunciado (lelo varias veces, fixarse nas palabras clave, manter o enunciado na memoria), razoar a resposta máis adecuada, volver ao enunciado se hai dúbidas, e por último emitir unha resposta axeitada.
- Atribución polo docente de expectativas de éxito de forma previa ao comezo da realización individual das tarefas polo alumno.
- Proceso de realización/supervisión das tarefas.
- Reforzar ao alumno na realización das tarefas propostas , así como reforzar sistematicamente os éxitos nas aprendizaxes, o esforzo, a persistencia e facerlle consciente dos erros proporcionándolle estratexias para corrixilos.
- Supervisar de maneira continuada o desenvolvemento das actividades mediante aproximacións frecuentes á mesa de traballo do alumno, para interesarse por como está a realizar a tarefa, se necesita axuda, así como para animalo, sinalar erros, prestarlle axuda ,...
- Atribuír tanto aos resultados positivos como negativos do seu traballo explicacións que lle permitan controlar a situación ("non te fixaches suficientemente nese detalle e...", "esforzácheste pero non che deches conta de..."; "traballaches concentrado e fixéchelo moi ben") convertendo os erros en metas de aprendizaxe e mostrando ante eles unha actitude comprensiva e positiva.
- Habituar ao neno a que supervise as súas tarefas antes de dalas por concluídas e ante de que sexan corrixidas polo profesor.
- Se tras a corrección das actividades por parte do docente o resultado é positivo caben dous tipos de decisións:
- Avanzar con novos contidos, pasar á seguinte Unidade Didáctica.
- Propoñer novas tarefas de ampliación por entender que eses contidos son moi importantes.
- Se o resultado fose negativo haberían tamén diferentes opcións:
- Volver a explicar conceptos que puidesen non estar claros.
- Realizar máis actividades similares.
- Traballo específico dese contido con outro docente especialista, no seu caso.

13.7.5 Aprendizaxes non adquiridas o curso pasado

Traballaranse todos aqueles aspectos curriculares non impartidos no 3º trimestre do curso anterior. Tamén se repasarán todos os correspondentes aos trimestres anteriores que presenten algunha dificultade.

13.7.6 Metodoloxía

Teremos en conta os seguintes principios metodolóxicos:

1. A metodoloxía didáctica será fundamentalmente comunicativa, inclusiva, activa e participativa, e dirixida ao logro dos obxectivos e das competencias clave. Neste sentido prestarase atención ao desenvolvemento de metodoloxías que permitan integrar os elementos do currículo mediante o desenvolvemento de tarefas e actividades relacionadas coa resolución de problemas en contextos da vida real.
2. Poñerase especial énfase na atención á diversidade do alumnado, na atención individualizada, na prevención das dificultades de aprendizaxe e na posta en práctica de mecanismos de reforzo tan pronto como se detecten dificultades.
3. A acción educativa procurará a integración das distintas experiencias e aprendizaxes do alumnado e terá en conta os seus diferentes ritmos e estilos de aprendizaxe, favorecendo a capacidade de aprender por si mesmo e promovendo o traballo colaborativo e en equipo.
4. A lectura constituirá un factor fundamental para o desenvolvemento das competencias clave; é de especial relevancia o desenvolvemento de estratexias de comprensión lectora de todo tipo de textos e imaxes, en calquera soporte e formato.
5. A intervención educativa debe ter en conta como principio a diversidade do alumnado, e mais unha atención personalizada en función das necesidades de cadaquén.
6. Prestaráselle especial atención durante a etapa á atención personalizada dos alumnos e das alumnas, á realización de diagnósticos precoces e ao establecemento de mecanismos de reforzo para lograr o éxito escolar.
7. Os mecanismos de reforzo, poñeranse en práctica tan pronto como se detecten dificultades de aprendizaxe, e, poderán ser tanto organizativos como curriculares. Entre estas medidas poderán considerarse o apoio no grupo ordinario, os agrupamentos flexibles ou as adaptacións do currículo.
8. Para unha adquisición eficaz das competencias e a súa integración efectiva no currículo, deseñaranse actividades de aprendizaxe integradas que lle permitan ao alumnado avanzar cara aos resultados de aprendizaxe de máis dunha competencia ao mesmo tempo.
Potenciar as actividades, partindo:
 - Das súas aptitudes e actitudes.
 - Das súas necesidades e intereses.
 - Dos seus coñecementos previos, xerais e por áreas.
9. Motivar axeitadamente.
 - Creando situacións que conecten cos seus intereses, partindo das súas propias experiencias.
 - Propiciando un clima de comunicación, cooperación e harmonía nas relacións.

14 PROGRAMACIÓN DA EDUCACIÓN EN VALORES

A Educación en Valores forma parte de todos os procesos de ensino e aprendizaxe, por ser un dos elementos de maior relevancia na educación do alumnado. A aprendizaxe destes contidos pretende acadar as seguintes finalidades:

- Fomentar o uso das fórmulas de cortesía.
- Favorecer a convivencia no centro.
- Coñecer e interiorizar normas de convivencia no centro e na sociedade.
- Identificar e valorar os aspectos inxustos da realidade cotiá e das normas vixentes.
- Buscar formas de vida máis xustas no plano persoal e social.
- Elaborar os principios xerais de valor que axuden a enxuizar a realidade de forma crítica e con xustiza.
- Facultar ao alumnado para adquirir comportamentos coherentes coas normas elaboradas por eles mesmos e coas dadas pola sociedade democraticamente, buscando a xustiza e o benestar social.

15 PROCEDEMENTOS PARA AVALIAR A PROGRAMACIÓN E A PRÁCTICA DOCENTE

O desenvolvemento da programación e a práctica docente avaliaranse periodicamente, despois de cada sesión de avaliación, e a final de curso.

Estas avaliacións teñen como finalidade adaptarse ás necesidades e características do alumnado.

Os resultados destas avaliacións recollerase na memoria final de curso.

Os instrumentos para levar a cabo estas avaliacións serán as seguintes *escalas de observación*:

Avaliación da práctica docente

	INDICADORES	VALORACIÓN			OBSERVACIÓNS (propostas de mellora)
		SI	NON	ÁS VE- CES	
Motivación inicial do alumnado	Presento e propoño 1 plan de traballo explicando o desenvolvemento das tarefas a realizar				
Motivación ao longo do proceso	Mantengo o interese do alumnado, partindo das súas experiencias e coñecementos.				
	Comunico a finalidade das aprendizaxes a realizar, a súa importancia e a súa aplicación á realidade.				
	Informo dos progresos acadados e das dificultades atopadas.				
Presentación dos conceptos	Relaciono os contidos e actividades cos intereses e coñecementos previos do alumnado				
	Estruturo e organizo os contidos dando unha visión xeral de cada tema (mapas conceptuais, esquemas, que teñen que aprender, que é importante, ...)				
Actividades na aula	Formulo tarefas que aseguran a adquisición dos obxectivos previstos e as habilidades instrumentais básicas.				
	Propoño tarefas variadas (de diagnóstico, de introdución, de motivación, de desenvolvemento, de síntese, de consolidación,				

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

	de recuperación, de ampliación e de avaliación).				
	Existe un equilibrio entre as tarefas individuais e tarefas en grupo.				
Recursos	Utilizo recursos variados (audiovisuais, informáticos, técnicas de aprender a aprender...), tanto para a presentación dos contidos como para a execución das tarefas por parte do alumnado.				
Organización da aula	Distribúo o tempo axeitadamente (breve explicación, tempo para a realización das tarefas e breve síntese do traballo realizado).				
	Emprego diversos tipos de agrupamentos atendendo á tipoloxía de actividades a realizar.				
	Favorezo a autonomía na realización do traballo.				
Instrucción e orientacións ao traballo do alumnado	Comprobo, de diferentes modos, que o alumnado entendeu a tarefa (pregúntolle que ten que facer, observo o que fai...)				
	Facilito estratexias de aprendizaxe: como pedir axuda, como buscar información, pasos para resolver problemas, animo e favorezo a participación de todos				
	Controlo frecuentemente o traballo (dou pistas e feedback positivo)				
Clima de traballo	As relacións que establezo co alumnado na aula e as que o alumnado establece entre si son correctas, fluídas e non discriminatorias.				
	Favorezo a elaboración de normas de convivencia coa achega de todos e reacciono de forma ecuánime ante situacións conflitivas.				
	Fomento o respecto e a colaboración entre o alumnado.				
	Proporciono situacións que facilitan ao alumnado o desenvolvemento da afectividade como parte da súa Educación Integral.				
Seguimento (control do proceso de E-A)	Reviso e corrijo o desenvolvemento da programación para adecuala ás necesidades do alumnado (tempos, recursos, tipos de tarefas, agrupamentos...)				
	Proporciónolle ao alumnado información a execución das tarefas e como pode melloralas.				
	Favorezo os procesos de autoavaliación.				
	No caso de obxectivos non acadados propoño novas tarefas que faciliten a súa adquisición.				
	No caso de obxectivos acadados en pouco tempo, propoño novas tarefas que faciliten un maior grao de adquisición.				
Atención á diversidade	Teño en conta o nivel de habilidades do alumnado, os diferentes ritmos de aprendizaxe, as posibilidades de atención, etc, e en función diso, adapto o proceso de ensino-aprendizaxe.				
	Coordínome co resto do equipo docente para para modificar e/ou adaptar contidos, actividades, metodoloxía, recursos...aos diferentes ritmos e posibilidades de aprendizaxe do alumnado.				

Avaliación da programación

INDICADORES	VALORACIÓN			OBSERVACIÓNS
	SI	NON	ÁS VECES	
Organizáronse e secuenciáronse os estándares de aprendizaxe avaliáveis en relación ás distintas unidades didácticas				
Determináronse os estándares de aprendizaxe imprescindibles				

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

Desefíouse a avaliación inicial e levouse a cabo				
Modificouse algún dos elementos da programación				
Acadáronse os obxectivos propostos				
Aplicase la metodoloxía didáctica acordada no equipo didáctico a nivel de organización, recursos didáctico				
A metodoloxía empregada axustouse á características do alumnado				
Adoitáronse medidas de intervención educativa co alumnado que o precisaba				
Leváronse a cabo as medidas específicas de intervención educativa propostas para o alumnado con necesidades específicas de apoio educativo				
Leváronse a cabo programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación ao alumnado				
Houbo coordinación entre o equipo docente				
Preséntanse estratexias para a animación á lectura e o desenvolvemento da comprensión expresión oral e escrita				
Desenvolvéronse os temas transversais nas diferentes unidades didácticas				
Leváronse a cabo actividades extraescolares e complementarias				
Empregáronse procedementos e instrumentos de avaliación variados.				
Informouse ás familias e ao alumnado dos estándares de aprendizaxe, procedementos e instrumentos de avaliación, criterios de cualificación e mínimos imprescindibles				